

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

**ΠΜΣ "ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ - ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ"**

**ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: "ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ, ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ"**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΟΙΚΕΙΟΘΕΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

Στέφανος Γούσιας

Επιβλέπων: Στέργιος Τάσιος

Επιστημονικός Συνεργάτης

Πρέβεζα, Οκτώβριος, 2020

VOLUNTARY TAX DISCLOSURE: THE CASE OF GREECE

Εγκρίθηκε από τριμελή εξεταστική επιτροπή

Πρέβεζα, 23 Οκτωβρίου 2020

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1. Επιβλέπων καθηγητής

Στέργιος Τάσιος,

Επιστημονικός Συνεργάτης

2. Μέλος επιτροπής

Ευάγγελος Χύτης,

Επίκουρος Καθηγητής

3. Μέλος επιτροπής

Ιωάννης Γκανάς

Καθηγητής

© Γούσιας, Στέφανος, 2020.

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. Allrightsreserved.

Δήλωση μη λογοκλοπής

Δηλώνω υπεύθυνα και γνωρίζοντας τις κυρώσεις του Ν. 2121/1993 περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας, ότι η παρούσα μεταπτυχιακή εργασία είναι εκ ολοκλήρου αποτέλεσμα δικής μου ερευνητικής εργασίας, δεν αποτελεί προϊόν αντιγραφής ούτε προέρχεται από ανάθεση σε τρίτους. Όλες οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν (κάθε είδους, μορφής και προέλευσης) για τη συγγραφή της περιλαμβάνονται στη βιβλιογραφία.

Γούσιας Στέφανος

Υπογραφή

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστώ όσους μου έδωσαν τη δυνατότητα να έχω πρόσβαση στη γνώση και όλους όσους συνέβαλαν με οποιοδήποτε τρόπο ώστε να την αποκτήσω.

Ευχαριστώ ιδιαίτερα τους επιβλέποντες καθηγητές μου Τάσιο Στέργιο και Χύτη Ευάγγελο.

Ευχαριστώ επίσης και τους ανθρώπους που αγαπώ.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Διαπιστώνεται ότι ένα στοιχείο της οικονομικής δραστηριότητας είναι και η φοροδιαφυγή. Έχει παρατηρηθεί από κυβερνήσεις κρατών αφού καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια να περιορίσουν και να καταστείλουν την προηγούμενη πρακτική και κάτω από την πίεση εξεύρεσης ρευστότητας που θα συμβάλει στην υλοποίηση της πολιτικής τους προχωρούν στην έκδοση προγραμμάτων οικιοθελούς φορολογικής αποκάλυψης με τα οποία δίνεται η δυνατότητα να υποβληθούν δηλώσεις προηγούμενων χρόνων αδήλωτων εισοδημάτων.

Στα πλαίσια της εργασίας αυτής πραγματοποιήθηκε μια έρευνα με ερωτηματολόγιο που στάλθηκε μέσω διαδικτύου η οποία βασίστηκε σε δομημένες ερωτήσεις και απαντήσεις πολλαπλών επιλογών με στόχο να καταγράψει ώστε να μελετηθούν οι απόψεις των επαγγελματιών του χώρου, λογιστών – φοροτεχνών που δραστηριοποιούνται στους νομούς της Ηπείρου.

Από τις απαντήσεις της έρευνας διακρίνουμε υψηλότερα ποσοστά στο ότι υπάρχει η πίστη πως μια ενδεχόμενη μείωση των φορολογικών συντελεστών θα συνέβαλε από αρκετά έως πάρα πολύ όπως και ένα υψηλότερο αφορολόγητο πολύ προς την κατεύθυνση υποβολής ειλικρινών δηλώσεων. Η πολυπλοκότητα της νομοθεσίας, εμποδίζει πάρα πολύ την ευημερία των επιχειρήσεων και η γραφειοκρατία δυσχεραίνει πολύ έως πάρα πολύ την ομαλή εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους. Είναι λίγο πιθανό να ελεγχθεί κάποιος υπόχρεος και η έλλειψη αυστηρής τιμωρίας ευθύνεται λίγο για τις μη ειλικρινείς δηλώσεις. Είναι αρκετά προς όφελος της εταιρείας να αναμένει και να εντάσσεται σε προγράμματα οικιοθελούς φορολογικής αποκάλυψης και το ενδεχόμενο ύπαρξης προγράμματος περαίωσης επηρεάζει αρκετά στο να υπάρχουν εκκρεμότητες ως προς την ειλικρινή δήλωση

Η πρακτική αυτή συνήθως ορίζει προνομιακούς όρους στους συμμετέχοντες και αποφέρει έσοδα στα δημόσια ταμεία. Τα οφέλη από την τακτική αυτή είναι βραχυπρόθεσμα. Μία διαχρονική φορολογική πολιτική η οποία έχοντας ένα δίκαιο, σταθερό με χαμηλούς συντελεστές φορολογικό σύστημα καλλιεργώντας το αίσθημα εμπιστοσύνης προς ένα ξεκάθαρο φορολογικό περιβάλλον κρίνεται απαραίτητη για τη διάκριση ευκαιριών δραστηριοποίησης επένδυσης και ανάπτυξης που θα έχει σαν αποτέλεσμα πολλαπλασιαστικά οφέλη για τη χώρα.

Λέξεις-κλειδιά: Φορολογικό περιβάλλον, νομοθεσία, φοροδιαφυγή, περαίωση, φορολογικός μηχανισμός.

ABSTRACT

Tax evasion has been found to be an element embedded in economic activity. Governments make every effort to limit and suppress tax evasion, operating under the pressure of seeking liquidity that will contribute to their policy implementation. Hence, it has been observed that governments proceed with the implementation of voluntary tax disclosure schemes that offer the opportunity to make a voluntary disclosure of past years' undeclared income.

An online survey with structured multiple-choice questions was conducted in the context of the present paper in order to collect and study the views of accountants – tax professionals on the matter in the prefectures of Epirus.

The analysis of the data collected from the survey provides evidence that a reduction in tax rates and a higher tax-free rate lead to more truthful disclosures. The complexity of legislation significantly hinders companies' prosperity and bureaucracy renders the smooth fulfillment of tax obligations very difficult. It is unlikely that those who have unpaid taxes are subject to tax controls, furthermore, there is little evidence that the lack of severe fines increases the number of untruthful declarations. It is to the benefit of the companies to wait and participate in voluntary tax disclosure schemes as those programs considerably influence truthful declarations.

These schemes usually set preferential terms for participants and increase tax revenue. The benefits of such programs are, however, short-term. A long-term fiscal policy with fair, stable, low tax rates promoting confidence in a clear tax mechanism is required in order to create opportunities for investment and growth which will result in a plethora of benefits for the country.

Keywords: Taxation, legislation, tax evasion, voluntary tax disclosure, tax collection mechanisms

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	iv
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	v
ABSTRACT.....	vii
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.....	viii
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ.....	xi
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ/ΕΙΚΟΝΩΝ.....	xii
ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ	xiii
1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1.1 Εισαγωγή.....	1
1.2 Σκοπός της Έρευνας.....	9
2. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	11
2.1 ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΑΙΩΣΗ	11
2.2 ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΕΡΑΙΩΣΗ.....	14
2.2.1 ΠΟΛ. 31/9-2-1988	14
2.2.2. – ΦΕΚ 93/19-02-1988.....	16
2.2.3 Ν.1798/11-8-1988	16
2.3. ΤΡΙΤΗ ΠΕΡΑΙΩΣΗ.....	18
2.3.1. ΝΟΜΟΣ ΥΠ’ ΑΡΙΘ. 2008/1992 ΦΕΚ 16/Α/11-2-1992.....	18
2.4.ΤΕΤΑΡΤΗ ΠΕΡΑΙΩΣΗ.....	31
2.4.1. Νόμος 2198/22-3-1994.....	31
2.4.2. ΠΟΛ 1099, 27-04-1994.....	32
2.5. ΠΕΜΠΤΗ ΠΕΡΑΙΩΣΗ.....	34
2.5.1. ΠΟΛ. 1144/20 Μαΐου 1998	35
2.5.2. ΠΟΛ.1168/2.7.2001	38
2.5.3. ΠΟΛ. 1155, 22 Μαΐου 2002.....	39

2.5.4 ΠΟΛ-1192/9-7-2002	42
2.6. ΕΚΤΗ ΠΕΡΑΙΩΣΗ	43
2.6.1 ΝΟΜΟΣ 3259/4.8.2004	43
2.6.2 ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3296/14-12-2004.....	45
2.6.3. ΠΟΛ. 1027, 22 Φεβρουαρίου 2005.....	49
2.6.4. ΠΟΛ. 1082, 24 Μαΐου 2005,.....	54
2.6.5. ΠΟΛ.1105/18.7.2005	54
2.7. ΕΒΔΟΜΗ ΠΕΡΑΙΩΣΗ.....	55
2.7.1. ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3697/25-9-2008	55
2.7.2. ΠΟΛ. 1130, 2 Οκτωβρίου 2008	57
2.8. ΟΓΔΟΗ ΠΕΡΑΙΩΣΗ	59
2.8.1. ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3888, 30 Σεπτεμβρίου 2010.....	59
2.9. ΕΝΑΤΗ ΠΕΡΑΙΩΣΗ	62
2.9.1. ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4446/22-12-2016.....	62
2.9.2.ΠΟΛ. 1009/19 Ιανουαρίου 2017.....	63
2.9.3.ΠΟΛ. 1110/20 Ιουλίου 2017.....	66
2.9.4.ΠΟΛ. 1115/24 Ιουλίου 2017.....	67
2.9.5. ΠΟΛ. 1166/03 Νοεμβρίου 2017	68
2.10 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	69
3 Άρθρα – Επισκόπηση προηγούμενων εργασιών.....	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
3.1 Άρθρα.....	Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.
3.2 Επισκόπηση προηγούμενων εργασιών.....	76
4.1. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	77
4.1.1 Ερωτήματα της έρευνας.....	77
4.1.2. Μέθοδος της έρευνας.....	78
4.1.3. Εργαλείο της έρευνας.....	78
5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	80
5.1. Χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων	80

5.2.Απαντήσεις των ερωτηθέντων	81
5.3.Συσχετίσεις.....	92
5.4 Στατιστική Ανάλυση	99
6 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	100
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	106
1. Ερωτηματολόγιο έρευνας.....	106
2. Συνοδευτική επιστολή.....	112
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	113

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 5.1.1 Χαρακτηριστικά συμμετεχόντων	80
Πίνακας 5.2.1 Φορολογική Συνείδηση	82
Πίνακας 5.2.2 Υψηλή φορολόγηση	83
Πίνακας 5.2.3 Πολυπλοκότητα νομοθεσίας	85
Πίνακας 5.2.4 Λόγοι αποτροπής παραβάσεων	87
Πίνακας 5.2.5 Οικειοθελής φορολογική αποκάλυψη	88
Πίνακας 5.2.6 Βαθμός ικανοποίησης από την ΑΑΔΕ	90

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ/ΕΙΚΟΝΩΝ

Γραφημα 5.3.1 Ποσοστό πελατών που έκανε χρήση των προγραμμάτων περαίωσης.....96

Γραφημα 5.3.2 Κερδοφορία και πρόγραμματα οικιοθελούς φορολογικής αποκάλυψης.....99

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΠΟΛ: ΠΟΛΥΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΔΙΑΤΑΓΗ

ΦΠΑ : ΦΟΡΟΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ

ΚΒΣ: ΚΩΔΙΚΑΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΚΦΔ : ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

ΚΦΣ: ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΣΚΚ: ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ

ΚΑΕ: ΚΩΔΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΕΞΟΔΩΝ

ΜΣΚΚ: ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ

ΣΜΚ: ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ

ΦΕΚ: ΦΥΛΛΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΓΓΔΕ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

ΑΑΔΕ: ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με τον όρο περαίωση ονομάζεται, στο φορολογικό σύστημα της Ελλάδας, ο προαιρετικός ειδικός τρόπος επίλυσης των φορολογικών διαφορών που προκύπτουν από τις εκκρεμείς φορολογικές υποθέσεις, με σκοπό την κατάργησή τους. Η περαίωση δεν είναι υποχρεωτική. Η περαίωση δεν είναι πάγια και ισχύει μόνο για τα έτη που αναφέρονται στον αντίστοιχο νόμο. Συνήθως καλύπτει μόνο τυπικές παραβάσεις (Wikipedia 2020).

1.1 Εισαγωγή

Η πρώτη καταγεγραμμένη περαίωση πραγματοποιήθηκε το 1978 από τον υπουργό Οικονομικών Θανάση Κανελλόπουλο και διήρκεσε μέχρι τις 31 Απριλίου του 1981 (Taxexperts 2014).

Από τη Βουλή των Ελλήνων ψηφίσθηκε στις 13.9.1978 ο νόμος 814 ΦΕΚ Α΄144 "Περί συμπλήρωσης και τροποποίησης φορολογικών και άλλων τινών συναφών διατάξεων, στο άρθρο 23 " Κύρωσις αποφάσεως και διαταγής" κυρώθηκαν μεταξύ άλλων και η από 21 Ιουνίου 1978 διαταγή του Υπουργού των Οικονομικών ΑΘ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ η οποία όριζε:

1. Υπόχρεοι, που δεν υπέβαλαν δήλωση η υπέβαλαν ανακριβή δήλωση, για την καταβολή των κατωτέρω φόρων, τελών ή εισφορών υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων, μπορούν να υποβάλουν στον αρμόδιο Οικονομικό Έφορο μέχρι 31 Οκτωβρίου 1978 αρχική ή συμπληρωματική δήλωση χωρίς επιβολή πρόσθετου φόρου, προσαυξήσεως προστίμου ή άλλης οποιασδήποτε κυρώσεως, λόγω εκπροθέσμου, εφόσον η σχετική υποχρέωση γεννήθηκε μέχρι και 31 Δεκεμβρίου 1977 (kodiko 2020).

Η επόμενη περαίωση έγινε μετά από επτά χρόνια. Συγκεκριμένα, το 1988 δόθηκε από τον τότε υπουργό Οικονομικών Δημήτρη Τσοβόλα η δυνατότητα στους επιτηδευματίες να τακτοποιήσουν τις φορολογικές τους υποθέσεις (insider 2020).

1.Στις 11.08.1988 ψηφίσθηκε από τη Βουλή των Ελλήνων ο νόμος 1798.

Στο άρθρο 22 αναφέρει: Κύρωση αποφάσεων, κυρώνονται και έχουν ισχύ νόμου από την έκδοση τους οι ακόλουθες αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών οι οποίες δημοσιεύθηκαν στα αντίστοιχα φύλα της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως: α) Αριθ. 670/ ΠΟΛ.17/20.1.1988 «περί δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος», όπως αναφέρεται στο ΦΕΚ 93 αριθ. 670/19.02.1988 απόφαση του υπουργού οικονομικών "περί δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος" στη συγκεκριμένη ρύθμιση υπάγονται ανέλεγκτες υποθέσεις φόρου εισοδήματος και λοιπών φορολογιών χρήσεων 1984 και παλαιότερων και οι δηλώσεις πρέπει να υποβληθούν μέχρι 31.5.1988 β) Αριθ. 843/ ΠΟΛ.31/25.1.1988 , ΦΕΚ 71 τ. Β' /9.2.1988 «περί συμπληρώσεως ορισμένων διατάξεων της 670/ ΠΟΛ.17/20.1.1988 απόφασης, του Υπουργού Οικονομικών. γ) Αριθ. 2602/ ΠΟΛ.95/9.3.1988 , ΦΕΚ 178 τ. Β' /31.3.1988 «περί συμπληρώσεως της 670/ ΠΟΛ.17/20.1.1988 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών» και

2. Κυρώνεται και έχει ισχύ νόμου από την έκδοση της η 5153/ΠΟΛ.61/24.5.1988 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία όριζε ότι στις ρυθμίσεις της ΠΟΛ 17 όπως συμπληρώθηκαν υπάγονται και ανέλεγκτες υποθέσεις σε διαχειρίσεις που άρχισαν πριν την 1.1.1985 και έκλεισαν μέχρι 30.6.1985(e-forologia 2020).

Το Μάρτιο του 1991 με απόφαση του υπουργού Οικονομικών Γιάννη Παλαιοκρασιά δόθηκε η δυνατότητα της περαίωσης σε όλες τις εταιρείες, ανεξαρτήτως τζίρου(insider 2020).

Ψηφίστηκε από τη Βουλή των Ελλήνων στις 11-02-1992 ο νόμος 2008/1992 σύμφωνα με το άρθρο 41 1. Κυρώνονται και αποκτούν ισχύ νόμου, από τότε που ίσχυσαν, οι αποφάσεις 1026721/354/A0012 από 13 Μαρτίου 1991 ΘΕΜΑ: "Περαίωση εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων ελευθέρων επαγγελματιών άρθρου 45 ν.δ. 3323/1955 και άλλων επιτηδευματιών και επιχειρήσεων". Έχοντας υπόψη:1. Την ανάγκη περαίωσης των εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων φόρου εισοδήματος και συναφών φορολογικών αντικειμένων, ελευθέρων- επαγγελματιών άρθρου 45 ν.δ. 3323/1955 και λοιπών επιτηδευματιών και επιχειρήσεων οι υποθέσεις των οποίων δεν περιλήφθησαν για ρύθμιση σε προηγούμενες αποφάσεις.2. Την ανάγκη για την έγκαιρη βεβαίωση και είσπραξη των εσόδων του Δημοσίου και για να μπορέσουν οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) να ανταποκριθούν πληρέστερα στο έργο της συστηματικής παρακολούθησης και του ελέγχου της εφαρμογής της φορολογικής νομοθεσίας.ΑποφασίζουμεΚαθορίζουμεπροαιρετική ρύθμιση για την περαίωση των

εκκρεμών υποθέσεων φορολογίας εισοδήματος και -λοιπών συναφών φορολογικών αντικειμένων α) των χρήσεων 1989 και παλαιότερων. Με βάση τα αναφερθέντα στα προηγούμενα άρθρα της απόφασης αυτής, ο φορολογούμενος, φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κοινοπραξία ή κοινωνία του Αστικού Δικαίου, που επιθυμεί να υπαχθεί στις ρυθμίσεις της απόφασης αυτής, πρέπει να υποβάλει στον αρμόδιο Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. μέχρι 31 Μαΐου 1991 ειδική δήλωση για την εφαρμογή της απόφασης αυτής, που θα παρέχεται από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) (e-nomothesia 2019).

Τρία χρόνια πέρασαν και για την αμέσως επόμενη περαίωση. Το 1994 ο τότε υπουργός Οικονομικών Αλέκος Παπαδόπουλος έτρεξε μια περαίωση με αρκετούς περιορισμούς, η οποία μάλιστα 11 χρόνια μετά κρίθηκε αντισυνταγματική από την Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας (insider 2020).

Ο Νόμος 2198 ψηφίστηκε στις 22-3-1994 και στο Άρθρο 14 «Περαίωση εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων» ορίζει:

1.Προς το σκοπό της περαίωσης εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων, που ανάγονται σε παρελθούσες μέχρι και το έτος 1992 χρήσεις και αφορούν στη φορολογία εισοδήματος και λοιπές φορολογίες. 5.Στη ρύθμιση αυτού του άρθρου υπάγονται κατά σειρά η πρώτη εκκρεμής και οι συνεχόμενες με αυτή εκκρεμείς χρήσεις, εφόσον τα ακαθάριστα έσοδα ή οι ακαθάριστες αμοιβές, που δηλώθηκαν ή προσδιορίστηκαν μετά από τακτικό έλεγχο, της κάθε χρήσης δεν υπερβαίνουν το ποσό των τριών δισεκατομμυρίων (3.000.000.000) δραχμών προκειμένου για επιχειρήσεις ή το ποσό των τετρακοσίων εκατομμυρίων (400.000.000) δραχμών προκειμένου για ελεύθερους επαγγελματίες του άρθρου 45 του ν.δ. 3323/1955. Με την ΠΟΛ. 1099, 27.4.1994 του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ με ΘΕΜΑ: «Περαίωση εκκρεμών Φορολογικών Υποθέσεων - Προαιρετικός τρόπος επίλυσης φορολογικών διαφορών που προκύπτουν από τις εκκρεμείς υποθέσεις» Δόθηκαν περισσότερες διευκρινήσεις για την πραγματοποίηση του συγκεκριμένου προγράμματος ρύθμισης (e-forologia 2020).

Το 2002 με υφυπουργό Οικονομικών τον Απόστολο Φωτιάδη έτρεξε νέα περαίωση. Αυτή αφορούσε μόνο στους ελεύθερους επαγγελματίες και στις εταιρείες που τηρούσαν βιβλία Α' και Β' κατηγορίας (insider 2020).

Με την ΠΟΛ. 1144, 20 Μαΐου 1998 του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, στο ΑΡΘΡΟ 1, ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ αναφέρεται: 1. Στον τρόπο και

τη διαδικασία ελέγχου που ορίζεται με την απόφαση αυτή, υπάγονται οι ανέλεγκτες υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογιών επιτηδευματιών που αφορούν χρήσεις που έκλεισαν μέχρι και 31/12/1997.

Στις 2.7.2001 το ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ με την ΠΟΛ.1168 όριζε την Υπαγωγή στην υπ αριθ. 1061203/1148/ΠΟΛ.1144/20.5.1998 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, όπως ισχύει, των ανέλεγκτων χρήσεων που έκλεισαν εντός του έτους 2000 - Ειδικός τρόπος ελέγχου και επίλυσης των διαφορών ορισμένων υποθέσεων ελεγκτικής αρμοδιότητας των ΔΟΥ και άλλες διατάξεις.

Στις 22 Μαΐου 2002 με την ΠΟΛ. 1155 του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, καθορίζει προαιρετικό, ειδικό τρόπο επίλυσης των φορολογικών διαφορών που προκύπτουν από τις ανέλεγκτες φορολογικές υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος και ΦΠΑ, επιτηδευματιών με βιβλία Α΄ ή Β΄ κατηγορίας του ΚΒΣ ή χωρίς υποχρέωση τήρησης βιβλίων, χρήσεων 1998 και παλαιότερων, με σκοπό την περαίωση αυτών, ως ακολούθως:

1. Στη ρύθμιση που καθορίζεται με την απόφαση αυτή υπάγονται: α. Οι ανέλεγκτες υποθέσεις επιτηδευματιών που αφορούν χρήσεις 1993 έως και 1998 για τις οποίες τηρήθηκαν βιβλία Β΄ κατηγορίας του ΚΒΣ, με μέσο όρο δηλωθέντων ακαθαρίστων εσόδων στη φορολογία εισοδήματος, ανά υπαγόμενη χρήση, κατά τις ακόλουθες διακρίσεις: αα. Επί εμπορικών, τεχνικών και γεωργικών επιχειρήσεων :Επί επιχειρήσεων πώλησης εμπορευμάτων ή μεταποίησης - παραγωγής, μέχρι 75.000.000 δραχμές. Επί μικτών επιχειρήσεων, μέχρι 75.000.000 δραχμές, εφόσον ο μέσος όρος των δηλωθέντων ακαθαρίστων εσόδων από τη δραστηριότητα της παροχής υπηρεσιών, ανά υπαγόμενη χρήση, είναι μέχρι 25.000.000 δραχμές. Εξαιρετικά, το όριο των 25.000.000 δραχμών του προηγούμενου εδαφίου προσαυξάνεται κατά 5.000.000 δραχμές για κάθε υπάλληλο που αποδεδειγμένα απασχολήθηκε με σχέση εξαρτημένης εργασίας κατά την τελευταία υπαγόμενη στη ρύθμιση χρήση, με ανώτατο όριο τις 37.500.000 δραχμές. Επί επιχειρήσεων αμιγώς παροχής υπηρεσιών, μέχρι 25.000.000 δραχμές, εφαρμοζομένων ανάλογα των οριζόμενων στο δεύτερο εδάφιο της προηγούμενης υποπερίπτωσης. ββ. Επί ελεύθερων επαγγελματιών, μέχρι 25.000.000 δραχμές.

Με την ΠΟΛ 1192/9-7-2002 του ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ με θέμα: ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ Υπαγωγή στον τρόπο ελέγχου και επίλυσης των

φορολογικών διαφορών με βάση την απόφαση του Υπουργού Οικονομικών 1061203/1148/ΠΟΛ. 1144/1998, όπως ισχύει, των ανέλεγκτων χρήσεων που έκλεισαν εντός του έτους 2001 και άλλες διατάξεις. Αποφασίσθηκε ότι η απόφαση 1061203/1148/ΠΟΛ. 1144/1998, όπως αυτή ισχύει, εφαρμόζεται και επί των ανέλεγκτων υποθέσεων φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογιών επιτηδευματιών που αφορούν χρήσεις που έκλεισαν εντός του έτους 2001 (e-forologia 2020), (taxheaven 2001).

Δύο χρόνια αργότερα επί υπουργίας Γιώργου Αλογοσκούφη έτρεξε νέα περαιώση -αμέσως μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες- η οποία παρατάθηκε μέχρι και το Σεπτέμβριο του 2005(insider 2020).

Με τον από 4.8.2004 ΝΟΜΟ 3259 "Περαίωση εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων, ρύθμιση ληξιπρόθεσμων χρεών και άλλες διατάξεις". Στο Άρθρο 3 καθορίζονται οι "Υπαγόμενες υποθέσεις" Στη ρύθμιση που καθορίζεται με τα άρθρα 1 έως και 11 υπάγονται οι εκκρεμείς υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογικών αντικειμένων επιτηδευματιών οι οποίες αφορούν διαχειριστικές περιόδους που έκλεισαν μέχρι και τις 31.12.2002. Στο Άρθρο 4 "Εξαιρούμενες υποθέσεις" ορίζεται: α) Οι υποθέσεις για τις οποίες δεν έχει υποβληθεί μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2003 εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος ή εκκαθαριστική δήλωση Φ.Π.Α. για κάποια από τις ανέλεγκτες χρήσεις, δ) Από κάθε υπόθεση, η ανέλεγκτη χρήση στην οποία τα δηλούμενα ακαθάριστα έσοδα είναι μεγαλύτερα του ποσού των τριών (3) δισ. δρχ. ή οκτώ εκατομμυρίων οκτακοσίων τεσσάρων χιλιάδων (8.804.000) ευρώ και όλες οι επόμενες αυτής χρήσεις (ΦΕΚ 149/Α'/2004).

Ο νόμος υπ' αριθ. 3296/14-12-2004 περί "Φορολογίας εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, φορολογικοί έλεγχοι και άλλες διατάξεις" στο Άρθρο 13 αναφέρει "Δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και Φ.Π.Α. επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών, κατά τα οριζόμενα στο επόμενο άρθρο, δεν ελέγχονται ως προς τα δηλούμενα εισοδήματα και ποσά Φ.Π.Α. από την άσκηση της εκμετάλλευσης της επιχείρησης ή του ελευθέρου επαγγέλματος και θεωρούνται περαιωθείσες ως ειλικρινείς για τα εισοδήματα και τα ποσά αυτά, εφόσον δηλώνονται ακαθάριστα έσοδα και καθαρά κέρδη, καθώς και τυχόν διαφορές εκροών στο Φ.Π.Α. κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15.

Στο Άρθρο 14. Ορίζει: 1. Στις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου υπάγονται:

α. Δηλώσεις επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών, ανεξαρτήτως νομικής μορφής, με τηρηθέντα βιβλία της κατά περίπτωση προσήκουσας κατηγορίας του Κ.Β.Σ., που αφορούν διαχειριστικές περιόδους με ύψος ακαθάριστων εσόδων βάσει βιβλίων και στοιχείων κατά τις ακόλουθες διακρίσεις:

αα. Επί επιχειρήσεων πώλησης εμπορευμάτων ή παραγωγής προϊόντων, μέχρι τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ.

ββ. Επί επιχειρήσεων αμιγώς παροχής υπηρεσιών, μέχρι εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ.

γγ. Επί μικτών επιχειρήσεων πώλησης εμπορευμάτων ή παραγωγής προϊόντων και παροχής υπηρεσιών, μέχρι τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ για το σύνολο των δραστηριοτήτων και με την προϋπόθεση ότι τα ακαθάριστα έσοδα από τη δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών είναι κατώτερα ή ίσα των εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ.

δδ. Επί αμιγώς ελευθέρων επαγγελματιών, μέχρι εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ.

Κατά το Άρθρο 17: 4. Τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 13 έως και 16 του νόμου αυτού ισχύουν για δηλώσεις που αφορούν διαχειριστικές περιόδους που λήγουν από 31.12.2004 και μετά.

Στις 22 Φεβρουαρίου 2005 με την ΠΟΛ. 1027 του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Δόθηκαν Οδηγίες για την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του Ν. 3296/2004 Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, φορολογικοί έλεγχοι και άλλες διατάξεις.

Στο Άρθρο 16 αναφέρεται: Με βάση τα παραπάνω συνάγεται ότι προϋπόθεση περαίωσης των λοιπών φορολογιών στο πλαίσιο της ανωτέρω διαδικασίας, αποτελεί η περαίωση των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος και ΦΠΑ της ίδιας χρήσης, ενώ, αντίθετα, η περαίωση για τις λοιπές φορολογίες είναι προαιρετική και δεν αποτελεί προϋπόθεση περαίωσης των φορολογιών εισοδήματος και ΦΠΑ. Επίσης συνάγεται ότι ο φορολογούμενος μπορεί να περαιώσει κατά τον προαναφερόμενο τρόπο περαίωσης μία ή περισσότερες από τις τυχόν λοιπές φορολογίες του που ενδεχομένως υπάγονται στον τρόπο αυτό περαίωσης, ανάλογα με την επιθυμία του (π.χ. ΕΛΓΑ, όπου προβλέπεται, κ.λπ.).

Στις 24 Μαΐου 2005 με την ΠΟΛ. 1082 του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ με ΘΕΜΑ: "Περαίωση υποβαλλόμενων δηλώσεων χωρίς έλεγχο βάσει των άρθρων 13 έως και 17 του Ν. 3296/04" Περαιτέρω διευκρινίζεται ότι, για λόγους ίσης μεταχείρισης, στις ανωτέρω διατάξεις του Ν. 3296/04 υπάγονται και οι εκπρόθεσμες δηλώσεις των ίδιων πιο πάνω χρήσεων που υποβλήθηκαν και πριν την έναρξη ισχύος του Ν. 3259/04, δηλαδή μέχρι και 14/7/04, με την επιβολή πρόσθετων φόρων ή προστίμων. 7. Σημειώνεται ότι ήδη, για την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων του Ν. 3296/04, με την απόφαση ΠΟΛ. 1074/10.5.05 παρατάθηκε η προθεσμία υποβολής συμπληρωματικών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος για χρήσεις που έληξαν από 1/1/2003 έως και 30/12/2004, καθώς και ειδικών σημειωμάτων περαίωσης Φ.Π.Α. για χρήσεις που έληξαν από 1/1/2003 έως και 31/12/2004, μέχρι 21/6/05, κλιμακούμενη μέχρι και 27/6/05, ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του ΑΦΜ του υπόχρεου(e-forologia 2005).

Το ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ στις 18.7.2005 με την ΠΟΛ.1105 Αποφάσισε: 1. Οι εκκρεμείς πράξεις επιβολής προστίμου Κ.Β.Σ. του άρθρου 8 του ν.3259/2004 περαιώνονται με περιορισμό στο ένα τέταρτο (1/4) οποιουδήποτε επιβληθέντος προστίμου(e-forologia 2020).

Ο ίδιος υπουργός έτρεξε περαίωση και το 2008 (είναι ο μοναδικός υπουργός Οικονομικών έως σήμερα που έχει προωθήσει δύο διαδικασίες περαίωσης μέσα μία τετραετία). Από αυτή την περαίωση ωστόσο είχαν εξαιρεθεί οι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών άνω των 9 εκατ. ευρώ (insider 2020).

Ο νόμος 3697/25-9-2008 στο Άρθρο 28 περί Ρύθμισης εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων αναφέρει: γ. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής: «Στη ρύθμιση που καθορίζεται με τα άρθρα 1 έως και 11 υπάγονται οι εκκρεμείς υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογικών αντικειμένων επιτηδευματιών, οι οποίες αφορούν διαχειριστικές περιόδους που έκλεισαν μέχρι και τις 31.12.2006.» (e-nomothesia 2008).

Με την ΠΟΛ. 1130, 2 Οκτωβρίου 2008 το ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Παρείχε οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 1 - 11 του Ν. 3259/2004 σχετικά με την περαίωση εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων, όπως αυτές ισχύουν ύστερα από το Ν. 3697/2008(e-forologia 2008).

Η τελευταία περαίωση έγινε επί υπουργίας Γιώργου Παπακωνσταντίνου με το Ν.3888/2010 και αφορούσε στη διευθέτηση των εκκρεμουσών φορολογικών υποθέσεων

των χρήσεων μέχρι και 31/12/2009. Η περαίωση αυτή που είχε χαρακτηριστεί ως η «τελευταία» είχε εισφέρει στα κρατικά ταμεία πάνω από 1,5 δισ. ευρώ (insider 2020).

Ο νόμος υπ' αριθ. 3888/30 Σεπτεμβρίου 2010 στο Άρθρο 1 Εισαγωγή ορίζει ότι: Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' του νόμου αυτού καθορίζεται προαιρετικός ειδικός τρόπος επίλυσης των φορολογικών διαφορών που προκύπτουν από τις εκκρεμείς φορολογικές υποθέσεις, με σκοπό την κατάργησή τους. Στο Άρθρο 3 "Υποθέσεις που υπάγονται στις ρυθμίσεις" αναφέρει: 1. Στο πεδίο εφαρμογής των ρυθμίσεων του παρόντος Κεφαλαίου υπάγονται οι εκκρεμείς υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογικών αντικειμένων επιτηδευματιών, οι οποίες αφορούν διαχειριστικές περιόδους που έκλεισαν μέχρι και τις 31.12.2009 (aade 2020).

Στις 22-12-2016 ψηφίσθηκε νόμος υπ αριθμ.4446, στο Άρθρο 57 περί Ρύθμισης για την υποβολή δηλώσεων αναφέρει: 1. Φορολογούμενοι, οι οποίοι δεν έχουν υποβάλει δήλωση ή έχουν υποβάλει ελλιπή ή ανακριβή δήλωση, μπορούν από τη δημοσίευση του παρόντος μέχρι και τις 31.5.2017 να υποβάλουν αρχικές ή τροποποιητικές, χρεωστικές ή μηδενικές, δηλώσεις, ανεξαρτήτως αν προκύπτει φόρος για καταβολή. Η ρύθμιση του ανωτέρω εδαφίου καταλαμβάνει κάθε υποχρέωση από φόρο, τέλος ή εισφορά εκ των αναφερομένων στο άρθρο 2 και στο Παράρτημα του ν. 4174/2013 (Α' 170), καθώς και οποιαδήποτε δήλωση πληροφοριακού χαρακτήρα, υπό την προϋπόθεση ότι η προθεσμία για την υποβολή της αρχικής δήλωσης είχε λήξει μέχρι τις 30.9.2016.

Με την από 19 Ιανουαρίου 2017 ΠΟΛ. 1009 της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων Δόθηκαν οδηγίες για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή των διατάξεων του Κεφαλαίου Α' του Πέμπτου Μέρους «Οικειοθελής Αποκάλυψη Φορολογητέας Ύλης Παρελθόντων Ετών» (άρθρα 57-61) του ν.4446/2016(ΦΕΚ 240/Α').

Η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων με την ΠΟΛ. 1110 την 20 Ιουλίου 2017 στο Άρθρο 1 ορίζει: Ο φορολογούμενος, σε περίπτωση οικονομικής αδυναμίας να εξοφλήσει εμπρόθεσμα, εν όλω ή εν μέρει, τις οφειλές που προκύπτουν βάσει δηλώσεων που υποβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 57 έως 61 του ν.4446/2016 δύναται να τις υπαγάγει, αυτές ή το τυχόν υπόλοιπό τους, και πάντως εντός 30 ημερών από τον προσδιορισμό τους, σε πρόγραμμα ρύθμισης κατά τις διατάξεις του άρθρου 43 του ΚΦΔ. Στην περίπτωση που κατά την ημερομηνία της αίτησης υπαγωγής των οφειλών αυτών στη ρύθμιση του άρθρου 43 του ΚΦΔ, υφίστανται και λοιπές βεβαιωμένες οφειλές που

υποχρεωτικά υπάγονται στη ρύθμιση του άρθρου 43 του ΚΦΔ, ο φορολογούμενος δύναται κατόπιν επιλογής του να ρυθμίσει μόνο τις οφειλές που προκύπτουν δυνάμει δηλώσεων που υποβάλλονται κατά τις διατάξεις των άρθρων 57 έως 61 του ν. 4446/2016.

Στις 24 Ιουλίου 2017 η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων με την ΠΟΛ. 1115 παρέχει Πρόσθετες οδηγίες για την ομοιόμορφη εφαρμογή των διατάξεων του Κεφαλαίου Α' του Πέμπτου Μέρους «Οικειοθελής Αποκάλυψη Φορολογητέας Ύλης Παρελθόντων Ετών» (άρθρα 57-61) του ν. 4446/2016 (Α' 240). 1. Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος έχει ήδη υποβάλει δήλωση κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν.4446/2016 δύναται να υποβάλει νέα τροποποιητική (συμπληρωματική) δήλωση, χρεωστική ή μηδενική, εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, επικαλούμενος τις ευεργετικές διατάξεις του νόμου αυτού. Δεδομένου ότι με βάση τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 61 του ως άνω νόμου, όπως αυτές ερμηνεύτηκαν με την ΠΟΛ.1009/2017 εγκύκλιο, οι καταβολές που διενεργούνται δυνάμει της υπαγωγής στη ρύθμιση δεν επιστρέφονται και οι σχετικές δηλώσεις δεν ανακαλούνται είτε λόγω πραγματικής είτε λόγω νομικής πλάνης, δεν δύναται να υποβληθεί εκ των υστέρων τροποποιητική (ανακλητική) δήλωση φορολογίας με σκοπό την επιστροφή καταβληθέντος φόρου.

Και με την ΠΟΛ. 1166/03 Νοεμβρίου 2017 της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων Με ΘΕΜΑ: «Κοινοποίηση διατάξεων του κατατεθέντος σχεδίου νόμου «Ρυθμίσεις για την αγορά παιγνίων», για την παράταση της προθεσμίας οικειοθελούς αποκάλυψης φορολογητέας ύλης ν.4446/2016 » Παρατείνεται μέχρι και την 15.11.2017 η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 4446/2016 από τότε που έληξε, μετά την παράταση που δόθηκε με την παρ. 1 του άρθρου δεκάτου τετάρτου του ν. 4490/2017 (ΦΕΚ Α' 150), (δηλαδή από την 31/10/2017).

1.2 Σκοπός της Έρευνας

Σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι η μελέτη και παρουσίαση των προγραμμάτων ρύθμισης για την περαιώση των εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων. Πρόκειται ουσιαστικά για την πραγματοποίηση μιας αναλυτικής έρευνας και κριτικής του νομοθετικού πλαισίου που έχει υπάρξει στη Ελλάδα από το 1978 μέχρι και σήμερα.

Η διπλωματική είναι δομημένη με τον ακόλουθο τρόπο:

Στο πρώτο κεφάλαιο καταγράφονται κάποια εισαγωγικά στοιχεία. Στη συνέχεια στο δεύτερο κεφάλαιο αποτυπώνονται οι διατάξεις των προγραμμάτων ρύθμισης για την περαίωση που έχουν πραγματοποιηθεί στη χώρα μας. Στο τρίτο κεφάλαιο καταγράφεται η επισκόπηση προηγούμενων ερευνών και η αντιμετώπιση του θέματος που ερευνούμε από χώρες του εξωτερικού. Στο τέταρτο κεφάλαιο αναφέρεται η μεθοδολογία της έρευνας (τα ερευνητικά ερωτήματα) και το ερωτηματολόγιο. Στο πέμπτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η οικονομική ανάλυση και τα αποτελέσματα της έρευνας. Τέλος στο έκτο κεφάλαιο της εργασίας αναφέρονται τα συμπεράσματα της έρευνας.

2. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Η ιστορία των ανέλεγκτων χρήσεων ξεκινάει το 1978 με τον τότε υπουργό Οικονομικών να παρατείνει τη ρύθμιση μέχρι και το 1981. Στην «Καθημερινή» της 22ας Ιουνίου 1978 αναφέρεται ότι: «Τακτοποιούνται όλες οι εκκρεμείς φορολογικές υποθέσεις και παρέχονται διευκολύνσεις στους φορολογούμενους να εξοφλήσουν τις οφειλές. Ο φόρος, το τέλος ή η εισφορά που θα προκύψουν μετά τις τακτοποιήσεις αυτές θα καταβληθούν από τους υπόχρεους σε 10 ίσες μηνιαίες δόσεις από τις οποίες η πρώτη είναι πληρωτέα στον επόμενο από τη βεβαίωση μήνα. Όσοι εξοφλούν μέσα στην προθεσμία καταβολής της πρώτης δόσης ολόκληρο το ποσό θα έχουν έκπτωση 10%» (kathimerini 2020).

2.1 ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΑΙΩΣΗ

Νόμος 814 ΦΕΚ Α΄144/13.9.1978

Περί συμπληρώσεως και τροποποιήσεως φορολογικών και άλλων τινών συναφών διατάξεων.

Άρθρον 23 1. Κυρούνταικαί έχουν ισχύννόμονάφ` ής εξεδόθησαν, αι υπ` αριθ. Ε.1712 από 11 Φεβρουαρίου 1977, Ε. 3242 από 12 Μαρτίου 1977, Ε. 3398 και Ε. 3399 από 17 Μαρτίου 1977. Ε. 13631 από 28 Σεπτεμβρίου 1977, Ε. 3714/816 από 22 Μαρτίου 1977. Ε. 15767/ 3830 από 15 Νοεμβρίου 1977, Ε. 3433/958 από 29 Μαρτίου 1978, Ε. 6027/1729 από 27 Ιουνίου 1978, Κ. 8173/422 από 21 Ιουνίου 1978, Κ. 8367/438 από 29 Ιουνίου 1978 αποφάσεις και η Ε. 9846/2231 από ΙΙ Ιουλίου 1977 διαταγή του Υπουργού των Οικονομικών έχουσαι ως ακολούθως:

Ο Υπουργός ΑΘ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ, Αριθ. Πρωτ. Κ. 8173/422 Αθήναι, 21 Ιουνίου 1978

Έχοντας υπόψη: Την ανάγκη της σύντομης περαιώσεως των εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων και της έγκαιρης βεβαίωσεως και εισπράξεως των εσόδων του Δημοσίου από φόρους, τέλη, εισφορές υπέρ αυτού ή τρίτων, αποφασίζουμε:

1. Υπόχρεοι, που δεν υπέβαλαν δήλωση ή υπέβαλαν ανακριβή δήλωση, για την καταβολή των κατωτέρω φόρων, τελών ή εισφορών υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων, μπορούν να υποβάλουν στον αρμόδιο Οικονομικό Έφορο μέχρι 31 Οκτωβρίου 1978 αρχική ή συμπληρωματική δήλωση χωρίς επιβολή πρόσθετου φόρου, προσαυξήσεως προστίμου ή άλλης οποιασδήποτε κυρώσεως, λόγω εκπροθέσμου.

α) Φόρου Εισοδήματος, για τα εισοδήματα που αποκτήθηκαν μέχρι και του ημερολογιακού έτους 1977, καθώς και του φόρου των άρθρων 16 - 29 του Ν. 542/ 1977.

β) Φόρου Κληρονομιών - Δωρεών - Προικών, για τις φορολογικές υποχρεώσεις που γεννήθηκαν μέχρι και 31 Δεκεμβρίου 1977.

γ) Φόρου μεταβιβάσεως ακινήτων, για τις μεταβιβάσεις που συντελέστηκαν μέχρι και 31 Δεκεμβρίου 1977.

δ) Φόρου ακινήτου περιουσίας, για τα μέχρι και του 1978 ημερολογιακά έτη.

ε) Φόρου κύκλου εργασιών, φόρου πολυτελείας, ειδικού φόρου καταναλώσεως Ν.Δ. 3829/1958 και φόρου καταναλώσεως κηρωδών υλών και απορρυπαντικών, για τα ακαθάριστα έσοδα που πραγματοποιήθηκαν μέχρι και 31 Δεκεμβρίου 1977.

στ) Φόρου καταναλώσεως στα επιβατικά αυτοκίνητα που κατασκευάζονται στο εσωτερικό και φόρου καταναλώσεως στα λιπαντικά έλαια, για τις πωλήσεις που πραγματοποιήθηκαν μέχρι και 31 Δεκεμβρίου 1977.

ζ) Τελών χαρτοσήμου, για έγγραφα που καταρτίστηκαν και συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν μέχρι και 31 Δεκεμβρίου 1977.

η) Φόρου άρθρου 5 του Α.Ν. 843/1948, για τις δεδουλευμένες αποδοχές μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1977.

θ) Εισφοράς υπέρ ΟΓΑ - Δήμων και Κοινοτήτων του άρθρου 10 και εισφοράς υπέρ ΟΓΑ του εδαφίου β' της περιπτώσεως Ζ' του άρθρου 11 του Ν. 4169/1961, όπως ισχύει, για συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν μέχρι και 31 Δεκεμβρίου 1977.

ι) Οποιαδήποτε άλλου φόρου, τέλους εισφοράς ή κρατήσεως υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων, που δεν περιλαμβάνεται στις περιπτώσεις α' έως και θ' εφόσον η σχετική υποχρέωση γεννήθηκε μέχρι και 31 Δεκεμβρίου 1977. Στις ανωτέρω ρυθμίσεις των περιπτώσεων α'

μέχρι και ι' συμπεριλαμβάνονται και οι φόροι και εισφορές υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων που συμπεριλαμβάνονται με τους ανωτέρω φόρους, καθώς και η εισφορά του Ν.Δ. 44/1974 και των άρθρων 15-20 του Ν. 257/1976.

2. Η προθεσμία υποβολής της αρχικής ή συμπληρωματικής δηλώσεως, κατά τις διατάξεις της παρ. 1, δεν αναστέλλει τη διαδικασία ελέγχου των δηλώσεων και βεβαιώσεως των φόρων, τελών, εισφορών κ.λπ., από τον αρμόδιο Οικονομικό Έφορο.

3. Οι διατάξεις της παρ. 1 εφαρμόζονται ανάλογα και στις υποθέσεις για τις οποίες μέχρι εκδόσεως της παρούσης αποφάσεως :

α) έχουν κοινοποιηθεί φύλλα ελέγχου ή πράξεις του Οικονομικού Εφόρου και δεν έχουν οριστικοποιηθεί, και,

β) έχουν ασκηθεί εμπρόθεσμες προσφυγές και παραμένουν στην Οικον. Εφορία ή έχουν διαβιβαστεί για εκδίκαση στο Διοικητικό Πρωτοδικείο και δε συζητήθηκαν.

4. Επίσης, στις υποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου είναι δυνατή και η εξώδικη λύση της διαφοράς, κατόπιν αιτήσεως του υπόχρεου, η οποία πρέπει να υποβληθεί στον αρμόδιο Οικον. Έφορο μέχρι 31 Αυγούστου 1978.

5. Για υποθέσεις φόρου μεταβιβάσεως ακινήτων που εκκρεμούν και δεν έχουν συζητηθεί σε πρώτο βαθμό, κατά την έκδοση της παρούσης, ενώπιον των Διοικητικών Πρωτοδικείων, ο υπόχρεος δύναται με δήλωσή του, που θα υποβληθεί μέχρι 31 Οκτωβρίου 1978, να αποδεχθεί το εβδομήντα τοις εκατό (70%) της διαφοράς μεταξύ του ποσού του κυρίου φόρου μετά των φόρων και δικαιωμάτων υπέρ τρίτων που καταλογίσθηκε από τον Οικονομικό Έφορο και του αντιστοίχου ποσού τούτων, βάσει της δηλώσεως που υπέβαλε.

Η δήλωση αυτή κατατίθεται στον αρμόδιο Οικονομικό Έφορο ο οποίος τη διαβιβάζει χωρίς καθυστέρηση στο Διοικητικό Πρωτοδικείο που απευθύνεται.

Εάν ο υπόχρεος υπέβαλε και αίτηση για εξώδικη λύση της διαφοράς, σύμφωνα με την παράγραφο 4 της παρούσης, η δήλωση διαβιβάζεται μόνον σε περίπτωση που θα ματαιωθεί η εξώδικη λύση της διαφοράς. Η δήλωση που θα περιέλθει στο Δικαστήριο δεν ανακαλείται και η υπόθεση θεωρείται περατωθείσα.

Στην περίπτωση αυτή η δίκη καταργείται χωρίς να εκδοθεί απόφαση.

Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων εφαρμόζονται ανάλογα στις υποθέσεις φορολογίας ακινήτου περιουσίας, εφόσον ο υπόχρεος αποδεχθεί την καταβολή του πενήντα τοις εκατό (50%) της διαφοράς του ποσού του κύριου φόρου, που καταλογίσθηκε από τον Οίκον. Έφορο και του αντίστοιχου ποσού τούτο βάσει της δηλώσεως που υπέβαλε,

6. Ο φόρος, το τέλος ή εισφορά που οφείλεται βάσει: α) της αρχικής ή συμπληρωματικής δηλώσεως των παραγράφων 1 και 3, β) της εξώδικης λύσεως της διαφοράς που προβλέπεται από την παράγραφο 4 και γ) της δηλώσεως της παραγράφου 5 της παρούσης, καταβάλλεται σε δέκα (10) ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη είναι πληρωτέα στον επόμενο από τη βεβαίωση μήνα.

Όσοι εξοφλούν μέσα στην προθεσμία καταβολής της πρώτης δόσεως, ολόκληρο το ποσό του οφειλόμενου φόρου, τέλους ή εισφοράς, έχουν δικαίωμα σε έκπτωση ποσοστού δέκα επί τοις εκατό (10%) στο οφειλόμενο ποσό. (kodiko 2020)

2.2 ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΕΡΑΙΩΣΗ

Η επόμενη ρύθμιση έρχεται το 1988 επί υπουργίας Δημητρίου Τσοβόλα. Ο τότε υπουργός Οικονομικών παρείχε τη δυνατότητα σε επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες να περαιώσουν τις ανέλεγκτες χρήσεις εισπράττοντας σημαντικά έσοδα για το ελληνικό δημόσιο (kathimerini 2020).

2.2.1 ΠΟΛ. 31/9-2-1988

Συμπλήρωση ορισμένων διατάξεων της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 17-20.1.1988 Υ.Α. 843/ΠΟΛ. 31 (Οικονομικών) της 25.1/9.2.88. Συμπλήρωση ορισμένων διατάξεων της 670/ΠΟΛ. 17/20.1.1988 απόφασης του Υπουργ. Οικονομικών.- (Β` 71). Έχοντας υπόψη: 1. Την 670/ΠΟΛ. 17/20.1.1988 απόφασή μας και 2. Την ανάγκη συμπλήρωσης ορισμένων διατάξεων αυτής. Αποφασίζουμε:

Άρθρο1.

1. Στο άρθρο 3 προστίθεται, μετά την παράγραφο 6, νέα παράγραφος 6α η οποία έχει ως εξής: "6α. Οι διατάξεις των παραγράφων 4, 5 και 6 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται ανάλογα και για τις επιχειρήσεις μικτού χαρακτήρα (εμπορικές - μεταποιητικές) που κατά τις ανέλεγκτες χρήσεις τους δεν είχαν υποχρέωση να τηρήσουν και δεν τήρησαν βιβλία ή τήρησαν βιβλία και στοιχεία της πρώτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ. (βιβλίο αγορών)".
2. Στην παράγραφο 15, του άρθρου 3, και μετά το πρώτο εδάφιο αυτής προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής: "Ο διαχωρισμός αυτός ενεργείται για την εφαρμογή του προσήκοντος μοναδικού συντελεστή Καθαρού Κέρδους σε κάθε κλάδο εκμετάλλευσης χωριστά".
6. Η παράγραφος 1 του άρθρου 15, αντικαθίσταται ως εξής: "Η οφειλή για φόρους, τέλη και εισφορές, που βεβαιώνεται με βάση τις αρχικές ή τις συμπληρωματικές δηλώσεις, οι οποίες προβλέπονται από το άρθρο 13, καταβάλλεται σε οκτώ (8) ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι την εικοστή ενάτη (29η) ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση της οφειλής".
7. Μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 16, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, το οποίο έχει ως εξής: "Προκειμένου για φύλλα ελέγχου ή πράξεις του Οικονομικού Εφόρου που ορίζονται στο προηγούμενο εδάφιο τα οποία έχουν εκδοθεί ύστερα από προσωρινό έλεγχο που ενεργήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του Ν.Δ. 4242/1962 όπως ισχύουν, η περαίωση γίνεται εφόσον ο υπόχρεος υποβάλει δήλωση με την οποία αποδέχεται το εκατό το εκατό (100%) της πιο πάνω διαφοράς".
8. Η παράγραφος 4 του άρθρου 16 αντικαθίσταται ως εξής: "4. Η οφειλή για φόρους, τέλη, εισφορές και πρόστιμα, που βεβαιώνεται με βάση τη δήλωση η οποία προβλέπεται από τις παραγράφους 1 και 2, με εξαίρεση, τους φόρους κ.τ.λ. που καταλογίστηκαν με φύλλα Ελέγχου ή πράξεις του άρθρου 18 του Ν.Δ. 4242/1962 όπως ισχύει, καταβάλλεται σε οκτώ (8) ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την εικοστή ενάτη (29η) ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση της οφειλής".
9. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 16 προστίθενται δύο εδάφια ως εξής: "Οι πιο πάνω ρυθμίσεις εφαρμόζονται και για τα πρόστιμα της παραγράφου 2, του άρθρου 2 της από 18.5.1977 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου που κυρώθηκε με το Νόμο 625/1977 (ΦΕΚ 180/Α/1977)". "Από τις διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν θίγονται σε ότι αφορά τα κατώτατα όρια προστίμου, οι διατάξεις του πρώτου και δεύτερου εδαφίου της

παραγράφου 1 του άρθρου 47 του Π.Δ. 99/1977 (ΦΕΚ 34/Α/ 1977, καθώς και οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου" (forin 2020).

2.2.2. – ΦΕΚ 93/19-02-1988

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΡΙΘ. 670 ΠΕΡΙ ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Ο Υπουργός Οικονομικών έχοντας υπόψη:

4. Την ανάγκη περιορισμού των φορολογικών υποθέσεων οι οποίες εκκρεμούν στις Φορολογικές Αρχές και στα Διοικητικά Δικαστήρια προκειμένου να εξασφαλισθεί η επιτυχία των νέων θεσμών χωρίς να ζημιώνεται το Ελληνικό Δημόσιο.

Άρθρο 2. Στις ρυθμίσεις των επόμενων άρθρων 3-6 υπάγονται οι ανέλεγκτες υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογικών αντικειμένων χρήσεων 1984 και παλαιότερων των επιτηδευματιών οι οποίοι στις ανέλεγκτες χρήσεις δεν τήρησαν βιβλία του Κ.Φ.Σ. ή τήρησαν βιβλία και στοιχεία Α΄ ή Β΄ κατηγορίας του Κ.Φ.Σ. καθώς και οι ανέλεγκτες υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογικών αντικειμένων που αφορούν διαχειρίσεις που έκλεισαν μέχρι 31.12.1984 των επιτηδευματιών οι οποίοι στις διαχειρίσεις αυτές τήρησαν βιβλία Γ΄ ή Δ΄ κατηγορίας του Κ.Φ.Σ.

Άρθρο 10. 1. Με βάση τα όσα αναφέρονται στα προηγούμενα άρθρα της απόφασης αυτής ο φορολογούμενος φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κοινοπραξία ή κοινωνία του Αστικού Δικαίου πρέπει να υποβάλει στον αρμόδιο Οικονομικό Έφορο μέχρι 31.5.1988 συμπληρωματική δήλωση φορολογίας εισοδήματος επί ειδικού, για την εφαρμογή της απόφασης αυτής, εντύπου.

2.2.3 Ν.1798/11-8-1988

Υπολογισμός και συντελεστές τον φόρου κατανάλωσης καπνοβιομηχανικών προϊόντων και άλλες διατάξεις. Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 22 Κύρωση αποφάσεων

1. Κυρώνονται και έχουν ισχύ νόμου από την έκδοσή τους οι ακόλουθες αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών οι οποίες δημοσιεύθηκαν στα αντίστοιχα φύλλα της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως:

α) Αριθ. 670/ ΠΟΛ.17/20.1.1988 «περί δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος» ΦΕΚ 93 τ. Β'19.2.1988.

β) Αριθ. 843/ ΠΟΛ.31/25.1.1988 , ΦΕΚ 71 τ. Β'9.2.1988 «περί συμπλήρωσης ορισμένων διατάξεων της 670/ ΠΟΛ.17/20.1.1988 απόφασης, του Υπουργού Οικονομικών.

γ) Αριθ. 2602/ ΠΟΛ.95/9.3.1988 , ΦΕΚ 178 τ. Β'31.3.1988 «περί συμπλήρωσης της 670/ ΠΟΛ.17/20.1.1988 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών».

2. Κυρώνεται και έχει ισχύ νόμου από την έκδοση της η 5153/ΠΟΛ.61/24.5.1988 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία έχει ως εξής:

«Αθήνα, 25 Μαΐου 1988, Αρ. Πρωτ. 5153 ΠΟΛ.161

ΘΕΜΑ: Συμπλήρωση της με αριθμό 670/ΠΟΛ.17/20.1.1988 απόφασής μας. Έχοντας υπόψη:

1. Τη με αριθ. 670/ πολ. 17/20.1.1988 απόφασή μας.

2. Την ανάγκη υπαγωγής στις ρυθμίσεις αυτής, για λόγους ίσης μεταχείρισης, και των υποθέσεων οικονομικού έτους 1985 για διαχειρίσεις που έληξαν μέχρι 30.6.1985
Αποφασίζουμε: Στις ρυθμίσεις των διατάξεων του Κεφαλαίου Β' της απόφασης μας με αριθμό 670/ ΠΟΛ.17/20.1.1988 , όπως συμπληρώθηκε με τις αριθ. 84/ ΠΟΛ.31/25.1.1988 και 2602/ ΠΟΛ.95/9.3.1988 αποφάσεις μας υπάγονται και οι ανέλεγκτες υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογικών αντικειμένων που αφορούν σε διαχειρίσεις, οι οποίες άρχισαν πριν την 1.1.1985 και έκλεισαν μέχρι 30.6.1985, των επιτηδευματιών οι οποίοι στις διαχειρίσεις αυτές τήρησαν βιβλία και στοιχεία Γ' ή Δ' κατηγορίας του Κ.Φ.Σ.

2. Για τις υποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου οι προθεσμίες που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 10 και 11 της με αριθμό 670/1988 απόφασης παρατείνονται επί ένα (1) μήνα.

3. Η απόφαση αυτή, που ισχύει από την έκδοσή της, να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και να κυρωθεί με νόμο.

Ο Υπουργός Οικονομικών ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ»

Άρθρο 23

1. Η ισχύς των διατάξεων των άρθρων 1, 2, 3 και 9 του παρόντος νόμου αρχίζει από 1.1.1988.

2. Ισχύς των διατάξεων των υπόλοιπων άρθρων αρχίζει από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν αλλιώς ορίζεται σ' αυτά. Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ, ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΖΟΒΟΛΑΣ, Αθήνα 11 Αυγούστου (e-forologia 2020).

2.3. ΤΡΙΤΗ ΠΕΡΑΙΩΣΗ

Με την ανάληψη της διακυβέρνησης της χώρας από τη Νέα Δημοκρατία ο υπουργός Οικονομικών Ι. Παλαιοκρασσάς έδωσε τη δυνατότητα σε όλες τις επιχειρήσεις ανεξαρτήτως ακαθαρίστων εσόδων να κλείσουν τα βιβλία τους. (kathimerini 2020)

2.3.1. ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2008/1992 ΦΕΚ 16/Α/11-2-1992

Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών και συναρμόδιων Υπουργείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Άρθρο 41
Κύρωση αποφάσεων 1. Κυρώνονται και αποκτούν ισχύ νόμου, από τότε που ίσχυσαν, οι 1026721/354/Α0012 από 13 Μαρτίου 1991 (ΦΕΚ 190/Β/28.3.91), 1049667/10246/Β0012 από 30 Μαΐου 1991 (ΦΕΚ 450/Β/24.6.91), Ε.2814/528/ΑΟ034 από 6 Αυγούστου 1991 (ΦΕΚ 672/Β/7.8.91) και 1068417/655/ΑΟ013 από 30 Σεπτεμβρίου 1991 αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, οι οποίες έχουν ως εξής: "α) Αριθ. πρωτ. 1026721/354/ΑΟ012 Αθήνα 13 Μαρτίου 1991

ΘΕΜΑ: "Περαίωση εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων ελευθέρων επαγγελματιών άρθρου 45 ν.δ. 3323/1955 και άλλων επιτηδευματιών και επιχειρήσεων".

ΑΠΟΦΑΣΗ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Έχοντας υπόψη: 1. Την ανάγκη περαίωσης των εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων φόρου εισοδήματος και συναφών φορολογικών αντικειμένων, ελευθέρων- επαγγελματιών άρθρου 45 ν.δ. 3323/1955 και λοιπών

επιτηδευματιών και επιχειρήσεων οι υποθέσεις των οποίων δεν περιλήφθησαν για ρύθμιση σε προηγούμενες αποφάσεις. 2. Την ανάγκη για την έγκαιρη βεβαίωση και είσπραξη των εσόδων του Δημοσίου και για να μπορέσουν οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) να ανταποκριθούν πληρέστερα στο έργο της συστηματικής παρακολούθησης και του ελέγχου της εφαρμογής της φορολογικής νομοθεσίας. 3. Την ανάγκη περιορισμού των φορολογικών υποθέσεων, οι οποίες εκκρεμούν στα Διοικητικά Δικαστήρια, χωρίς να ζημιώνεται το Δημόσιο. 4. Την ανάγκη εφαρμογής στην πράξη της αρχής ότι οι υποβαλλόμενες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και τα αριθμητικά δεδομένα που δηλώνονται με αυτές είναι ειλικρινείς εφόσον δεν έχουν διαπιστωθεί φορολογικές παραβάσεις, προκειμένου να εμπεδωθεί η εμπιστοσύνη των φορολογουμένων προς την Πολιτεία. 5. Την ανάγκη παροχής διευκολύνσεων στους φορολογουμένους για την εκπλήρωση των φορολογικών τους υποχρεώσεων, χωρίς την επιβολή κυρώσεων. 6. Τα υποβληθέντα σχετικά αιτήματα και προτάσεις από εκπροσώπους συλλόγων ελευθέρων επαγγελματιών, εκπροσώπους παραγωγικών τάξεων και μεμονωμένους φορολογουμένους πολίτες και επιχειρήσεις. 7. Την ανάγκη επαναφοράς του χρόνου παραγραφής στην πενταετία. 8. Την παροχή δυνατότητας συστηματικότερου ελέγχου των σοβαρότερων επιχειρήσεων με την αποδέσμευση προσωπικού.

Αποφασίζουμε Καθορίζουμε προαιρετική ρύθμιση για την περαίωση των εκκρεμών υποθέσεων φορολογίας εισοδήματος και -λοιπών συναφών φορολογικών αντικειμένων των ελευθέρων επαγγελματιών άρθρου 45 ν.δ.3323/1955 και λοιπών επιχειρήσεων, όπως ακολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΠΕΡΑΙΩΣΗ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 1 Υποθέσεις που υπάγονται στη ρύθμιση 1. Στη ρύθμιση της απόφασης αυτής υπάγονται οι υποθέσεις των ακολούθων επαγγελματιών και επιχειρήσεων: α) ελευθέρων επαγγελματιών όπως αναφέρονται περιοριστικά στο άρθρο 45 ν.δ. 3323/1955, β) επιχειρήσεις άρθρου 18 ν.1642/1986 που έχουν δικαίωμα επιστροφής ή έκπτωσης του φόρου προστιθέμενης αξίας των εισροών τους, γ) επιχειρήσεις άρθρου 18 ν.1642/1986 που έχουν και κλάδο υπαγόμενο σε Φ.Π.Α., δ) επιχειρήσεις φορολογούμενες κατά τις διατάξεις άρθρου 36α ν.δ. 3323/1955, ε) κτηματικές επιχειρήσεις με έσοδα από εκμίσθωση ακινήτων ή επιχειρήσεις με έσοδα από πώληση ακινήτων (παγίων) που το κέρδος φορολογείται κατά τις γενικές διατάξεις ν.δ.3323/1955, Νστ) επιχειρήσεις οι οποίες κατά

τις πρώτες χρήσεις σύστασης ή έναρξης εργασιών τους δεν είχαν έσοδα ή σε ενδιάμεση διαχειριστική χρήση λόγω αδρανείας επίσης δεν είχαν έσοδα, ζ) τραπεζικές επιχειρήσεις. 2. Στη ρύθμιση υπάγονται οι παραπάνω περιπτώσεις εφόσον κατά τις ανέλεγκτες χρήσεις: α) τηρήθηκαν βιβλία και στοιχεία Β' ή Γ' ή Δ' κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων και β) είχαν υποχρέωση από τον Κ.Φ.Σ. να τηρήσουν και δεν τήρησαν βιβλία της προσήκουσας κατηγορίας. 3. Στη ρύθμιση υπάγονται οι ανέλεγκτες υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογικών αντικειμένων ως ακολούθως:

α) των χρήσεων 1989 και παλαιότερων των ελευθέρων επαγγελματιών που οι εκροές τους απαλλάσσονται από το φόρο προστιθέμενης αξίας (άρθρο 18 παράγραφος 1 περιπτώσεις ε, ζ', ιβ και ιδ' ν. 1642/1986), β) των χρήσεων 1986 και παλαιότερων των λοιπών ελευθέρων επαγγελματιών, γ) των χρήσεων 1989 και παλαιότερων των επιχειρήσεων της περίπτωσης β" της προηγούμενης παραγράφου 1 (επιχειρήσεις της περίπτωσης λα" της παραγράφου 1 του άρθρου 18 ν.1642/1986), δ) των χρήσεων 1989 και παλαιότερων των επιχειρήσεων της περίπτωσης γ" της προηγούμενης παραγράφου 1 με την προϋπόθεση ότι τα ακαθάριστα έσοδα του κλάδου που υπάγεται στο Φ.Π.Α. δεν υπερβαίνουν ποσοστό 3% του συνόλου των απαλλασσομένων και υπαγομένων σε Φ.Π.Α. ακαθαρίστων εσόδων της επιχείρησης, ε) των χρήσεων 1989 και παλαιότερων των επιχειρήσεων άρθρου 36α ν.δ. 3323/1955 που ασχολούνται με την ανέγερση και πώληση οικοδομών (παράγραφος 1 άρθρου 36α ν.δ. 3323/1955), στ) των χρήσεων 1986 και παλαιότερων των επιχειρήσεων άρθρου 36α ν.δ. 3323/1955 που ασχολούνται με την εργοληπτική κατασκευή έργων (παράγραφος 2 άρθρου 36α ν.δ. 3323/1955), ζ) των χρήσεων 1989 και παλαιότερων των κτηματικών επιχειρήσεων με έσοδα από εκμίσθωση ακινήτων ή των επιχειρήσεων που έχουν έσοδα από πωλήσεις ακινήτων που φορολογούνται κατά τις διατάξεις άρθρου 32 ν.δ. 3323/1955, η) των χρήσεων 1986 και παλαιότερων των επιτηδευματιών και επιχειρήσεων που οι πρώτες διαχειριστικές χρήσεις από τη σύσταση τους ή την έναρξη των εργασιών τους δεν είχαν ακαθάριστα έσοδα ή σε ενδιάμεση χρήση των εργασιών τους επίσης δεν είχαν έσοδα, θ) των χρήσεων 1989 και παλαιότερων των Τραπεζικών επιχειρήσεων. Καθόσον αφορά επιχειρήσεις με βιβλία Γ ή Δ" κατηγορίας του Κ.Φ.Σ. που έκλεισαν διαχείριση στις 30 Ιουνίου 1986 ή στις 30 Ιουνίου 1989 ανάλογα, στη ρύθμιση υπάγονται οι υποθέσεις των χρήσεων μέχρι ης ημερομηνίες αυτές και παλαιότερων. 4. Στη ρύθμιση της απόφασης αυτής υπάγονται οι εκκρεμείς υποθέσεις των ως άνω περιπτώσεων, ανεξάρτητα αν έχουν διαπιστωθεί σε βάρος τους οποιουδήποτε είδους παραβάσεις του Κ.Φ.Σ. ή εάν έχουν υπαχθεί σε δειγματοληπτικό έλεγχο βάσει των αποφάσεων που εκδόθηκαν σύμφωνα με τις

διατάξεις του άρθρου 14 ν. 1563/1985 και ανεξάρτητα με τον τρόπο περαίωσης της τελευταίας ελεγχμένης χρήσης καθώς και οι δηλώσεις υπό επιφύλαξη εφόσον δι' αυτών δεν αμφισβητείται το ύψος των ακαθάριστων εσόδων και καθαρών κερδών. 5. Στη ρύθμιση της απόφασης αυτής υπάγονται και υποθέσεις των παραπάνω περιπτώσεων για τις οποίες έχουν υποβληθεί δηλώσεις: α) σύμφωνα με την αριθ. 670/ΠΟΛ. 17/20.1.1988 απόφαση μας και για τις οποίες λόγω μη συμπτώσεως των απόψεων Προϊσταμένου Δ.Ο.Υ. και υπόχρεου έχουν ασκηθεί από τον τελευταίο προσφυγές οι οποίες εκκρεμούν στα Διοικητικά Πρωτοδικεία, β) υποθέσεις οι οποίες εκκρεμούν στην Επιτροπή την προβλεπόμενη από το άρθρο 8 της με αριθμό 1105134/9050/0009/3.10.1989/ΠΟΛ. 1227 απόφαση μας, και γ) υποθέσεις οι οποίες έχουν εξαιρεθεί των ρυθμίσεων των προηγούμενων αποφάσεων των περιπτώσεων α' και β' λόγω μη συμπτώσεως των απόψεων Προϊσταμένου Δ.Ο.Υ. και υποχρέου η οποία θα διαπιστωθεί μέχρι την ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας ισχύος της παρούσας. Στις ανωτέρω περιπτώσεις εφόσον ο υπόχρεος επιθυμεί να υπαχθεί στις ρυθμίσεις της παρούσας απόφασης υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση ν. 1599/1986 με την οποία δηλώνει ότι παραιτείται της προσφυγής ή ότι δεν επιθυμεί την εξέταση της υπόθεσης από την Επιτροπή. Οι υπεύθυνες δηλώσεις αυτές διαβιβάζονται αμέσως με την υποβολή τους στο Διοικητικό Πρωτοδικείο ή στην Επιτροπή για την παύση της εξέτασης της υπόθεσης.

Άρθρο 3

Περαίωση Υποθέσεων Ελευθέρων Επαγγελματιών άρθρου 45 ν.δ. 3323/1955

1) Χρήσεις 1989 και παλαιότερες Α) ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ 1. Ο προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος τους από προσφορά υπηρεσιών σε ΕΛΕΥΘΕΡΗ άσκηση δικηγορίας προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ενεργείται ανάλογα με τα χρόνια άσκησης του επαγγέλματος του δικηγόρου με τη χρήση συντελεστού καθαρού κέρδους στις ακαθάριστες εισπράξεις από τη δραστηριότητα αυτή ως εξής: Δικηγόροι με δικηγορία έως και πέντε (5) έτη Σ.Κ.Κ. 52%. Δικηγόροι με δικηγορία από έξι (6) μέχρι δεκαπέντε (15) έτη Σ.Κ.Κ. 56%. Δικηγόροι με δικηγορία από δεκαέξι (16) μέχρι τριάντα (30) έτη Σ.Κ.Κ. 60%. Δικηγόροι με δικηγορία άνω των τριάντα (30) ετών Σ.Κ.Κ. 56%. 2. Ο χρόνος δικηγορίας αρχίζει από την ημέρα λήψεως της άδειας δικηγόρου και θα διαπιστούται από σχετική βεβαίωση του οικείου δικηγορικού συλλόγου. Τα έτη θεωρούνται συμπληρωμένα την 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους μέσα στο οποίο συμπληρώνεται ο αντίστοιχος χρόνος άσκησης δικηγορίας. 3. Ως ακαθάριστες εισπράξεις λογίζονται οι πάσης φύσεως εισπράξεις από την άσκηση του

επαγγέλματος του δικηγόρου όπως αναγράφονται στα συμπληρωματικά στοιχεία της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, και η τυχόν πάγια αντιμισθία δικηγόρου. 4. Για την εξεύρεση του καθαρού εισοδήματος πολλαπλασιάζονται οι ακαθάριστες εισπράξεις στις οποίες περιλαμβάνεται και η τυχόν πάγια αντιμισθία με τον οικείο συντελεστή καθαρού κέρδους. Το γινόμενο αυτό αποτελεί το καθαρό εισόδημα κάθε περαιούμενης χρήσης. 5. Προϋπόθεση για την με τον τρόπο αυτό περαίωση των ανέλεγκτων χρήσεων είναι η παραίτηση από τυχόν ασκηθέντα ένδικα μέσα κατά εκκαθαριστικών σημειωμάτων υπολογισμού φόρου βάσει αρχικής δηλώσεως εισοδήματος, τα οποία εκκρεμούν προς εκδίκαση ή επί των οποίων έχουν εκδοθεί οριστικές αποφάσεις διοικητικών δικαστηρίων και η αποδοχή της εκκαθάρισης φόρου βάσει δηλώσεως. 6. Όταν με την αρχική δήλωση ή με τις διατάξεις άρθρου 47α ν.δ. 3323/1955 έχει υπαχθεί σε φορολογία από την άσκηση του επαγγέλματος του δικηγόρου εισόδημα μεγαλύτερο από το προσδιοριζόμενο ως άνω η δήλωση κρίνεται ειλικρινής.

Β) ΙΑΤΡΟΙ 1. Η περαίωση των ανέλεγκτων χρήσεων των ιατρών ενεργείται με την καταβολή ποσού φόρου ανάλογα με το ύψος των ακαθάριστων εισπράξεων τους και τον κλάδο στον οποίο κατατάσσονται. 2. Ως κλάδοι ορίζονται οι ακόλουθοι: α) Οδοντίατροι β) Εργαστηριακοί (ακτινολόγοι - μικροβιολόγοι) γ) Λοιποί ιατροί 3. Η περαίωση των υποθέσεων των ιατρών γίνεται με την καταβολή φόρου εισοδήματος για κάθε χρήση, επί πλέον του καταβληθέντος με την δήλωση που υποβλήθηκε, ο οποίος υπολογίσθηκε ανάλογα με τον κλάδο που ανήκει ο ιατρός και το ύψος των ακαθάριστων εισπράξεων του κάθε χρήσης και κατά εκατομμύριο εισπράξεως. Το ποσό του φόρου θα καταβάλλεται με βάση τον ακόλουθο πίνακα: ΑΚΑΘ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡ. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΙ ΛΟΙΠ. ΙΑΤΡΟΙ

1. Ακαθάριστες εισπράξεις μέχρι

2.000.000 για 10.000 12.000 15.000

κάθε εκατομμύριο

2. Ακαθάριστες εισπράξεις μέχρι

5.000.000 για 12.000 15.000 20.000

κάθε εκατομμύριο.

3. Ακαθάριστες εισπράξεις που υπερβαίνουν τα

5.000.000 για 15.000 20.000 25.000

κάθε εκατομμύριο. Σε περίπτωση κλάσματος εκατομμυρίου τα ως άνω ποσά φόρου διαιρούνται δια δέκα και υπολογίζονται ανά στρογγυλοποιούμενο κλιμάκιο ακαθαρίστων εισπράξεων εκατό χιλιάδων (100.000) δραχμών. 4. Ως ακαθάριστες εισπράξεις λαμβάνεται το σύνολο των πάσης φύσεως εισπράξεων από την άσκηση του ιατρικού επαγγέλματος ανεξάρτητα αν φορολογούνται στην Ε" (πλην συντάξεων) ή ΣΤ πηγή εισοδήματος. 5. Οι ακαθάριστες εισπράξεις λαμβάνονται όπως έχουν δηλωθεί στις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και στα συνοδευόμενα αυτές έντυπα συμπληρωματικών στοιχείων και λοιπές βεβαιώσεις. 6. Και στην περαίωση των υποθέσεων των ιατρών ισχύουν όσα αναφέρονται στις παραγράφους 5 και 6 της περαίωσης των δικηγόρων. 7. Με την κατ' αυτόν τον τρόπο και την καταβολή του φόρου περαίωση των υποθέσεων δεν επέρχεται μεταβολή στο καθαρό εισόδημα από ελευθέριο επάγγελμα ιατρού που έχει δηλωθεί στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος. 8. Στις περαιούμενες με τον ως άνω τρόπο χρήσεις παύει κάθε έρευνα από την έκδοση αθεώρητων συνταγών.

Γ) ΑΛΛΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ (Συμβολαιογράφοι - άμισθοι υποθηκοφύλακες - δικαστικοί επιμελητές - μαίες - Φυσικοθεραπευτές - Κτηνίατροι - Συγγραφείς - Καλλιτέχνες και ερμηνευτές έργων τέχνης -καθηγητών ή δασκάλων).

1. Το καθαρό εισόδημα ή κέρδος κάθε ανέλεγκτης χρήσης των παραπάνω επαγγελματιών προσδιορίζεται με πολλαπλασιασμό των συνολικών ακαθαρίστων αμοιβών ή εσόδων που δηλώθηκαν με το μοναδικό συντελεστή καθαρού κέοδους του επαγγέλματος όπως αυτός ισχύει σήμερα. 2. Και στην περαίωση των υποθέσεων αυτών ισχύουν όσα αναφέρονται στις παραγράφους 5 και 6 της περαίωσης των δικηγόρων. II. Χρήσεις 1986 και παλαιότερες

ΛΟΙΠΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ Η περαίωση των ανέλεγκτων χρήσεων ενεργείται κατά τον ίδιο τρόπο που προβλέπεται για τους άλλους ελεύθερους επαγγελματίες και περιγράφεται παραπάνω στην περίπτωση Γ του υποκεφαλαίου I του άρθρου 3.

Άρθρο 4 Περαίωση υποθέσεων επιτηδευματιών (περιπτώσεις γ' και δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 1 της παρούσας)

A) Επιχειρήσεις της περιπτώσεως λα" της παραγράφου 1 του άρθρου 18 ν.1642/1986. 1. Επιχειρήσεις με βιβλία Β", Γ" ή Δ" κατηγορίας Κ.Φ.Σ: Η περαίωση των ανωτέρω υποθέσεων γίνεται με την καταβολή φόρου εισοδήματος για κάθε ανέλεγκτη χρήση, επί πλέον του καταβληθέντος με την δήλωση που υποβλήθηκε, ανάλογα με το ύψος των ακαθάριστων εσόδων βάσει του ακόλουθου πίνακα:

ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΑ ΕΣΟΔΑ ΔΡΧ. ΦΟΡΟΣ ΔΡΧ.

Ακαθάριστα έσοδα μέχρι 5.000.000 50.000 από 5 - 10.000.000 70.000

10 - 20.000.000 120.000

20 - 40.000.000 200.000

40 - 60.000.000 300.000

60 - 80.000.000 400.000

80 - 100.000.000 500.000

άνω των 100.000.000 600.000

B) Επιχειρήσεις άρθρου 18 ν. 1642/1986 που έχουν και κλάδο υπαγόμενο σε Φόρο Προστιθέμενης Αξίας. 1. Επιχειρήσεις με βιβλία Β" κατηγορίας Κ.Φ.Σ. Η περαίωση των ανωτέρω υποθέσεων γίνεται με την καταβολή φόρου εισοδήματος για κάθε ανέλεγκτη χρήση, επί πλέον του καταβληθέντος με την δήλωση που υποβλήθηκε, ανάλογα με το ύψος των ακαθάριστων εσόδων βάσει του πίνακα της προηγούμενης περιπτώσεως Α. 2. Επιχειρήσεις με βιβλία Γ" ή Δ" κατηγορίας Κ.Φ.Σ. Για την περαίωση των υποθέσεων αυτών τα καθαρά κέρδη προσδιορίζονται με την προσθήκη λογιστικών διαφορών στα καθαρά κέρδη που δηλώθηκαν. Οι λογιστικές διαφορές υπολογίζονται με τη χρήση συντελεστή επί τοις εκατό (%) στα ακαθάριστα έσοδα που δηλώθηκαν, το ύψος του οποίου ορίζεται με βάση το μοναδικό συντελεστή καθαρού κέρδους του επαγγέλματος ως ακολούθως: Μοναδικός Συντελεστής καθαρού κέρδους 1-10 11-20 21-30 31 και άνω Ποσοστό Λογιστικών διαφορών 1% 3% 5% 7% Οι μοναδικοί συντελεστές λαμβάνονται όπως ισχύουν κατά την έκδοση της παρούσας απόφασης. Εάν δεν προβλέπεται συγκεκριμένος ή παρεμφερής συντελεστής καθαρού κέρδους λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος της κατηγορίας επαγγελματιών στην οποία μπορεί να καταταγεί το επάγγελμα.

Γ) Κοινά θέματα των επιχειρήσεων του άρθρου αυτού. 1. Στις επιχειρήσεις που σε ορισμένες ή σε όλες τις ανέλεγκτες χρήσεις δήλωσαν ζημιές, οι οποίες προκύπτουν από τη

δραστηριότητα τους στις χρήσεις αυτές, ο προσδιορισμός των υποχρεώσεων των επιχειρήσεων γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους. Στην περίπτωση περαίωσης της καταβολής ποσού φόρου, η δηλωθείσα ζημιά μεταφέρεται για συμψηφισμό στα επόμενα έτη κατά τις κείμενες διατάξεις. Το ίδιο ισχύει και αν μετά την προσθήκη των λογιστικών διαφορών στη ζημιά που δηλώθηκε προκύπτει πάλι ζημιά. Η μεταφορά της ζημιάς γίνεται έστω και αν τα βιβλία και στοιχεία των περαιωμένων ανέλεγκτων χρήσεων κριθούν ανεπαρκή ή ανακριβή. 2. Σαν ακαθάριστα έσοδα για τον υπολογισμό των κλιμακίων φόρου ή των ποσοστών λογιστικών διαφορών, λαμβάνεται το σύνολο των εσόδων της επιχείρησης από όλους τους κλάδους δραστηριότητας, από πάσης φύσεως λοιπά έσοδα και από έσοδα από συμμετοχές σε άλλες επιχειρήσεις. 3. Προϋπόθεση για την περαίωση των υποθέσεων του παρόντος άρθρου είναι η παραίτηση των επιχειρήσεων από κάθε απαίτηση επιστροφής ή έκπτωσης φόρου προστιθέμενης αξίας επί των εισροών τους, για όλες τις ανέλεγκτες χρήσεις. Προς τούτο και για κάθε χρήση θα υποβληθεί συμπληρωματική Εκκαθαριστική Δήλωση Φ.Π.Α., με την οποία θα μηδενίζεται το πιστωτικό υπόλοιπο φόρου. Επίσης θα υποβληθεί και μία υπεύθυνη δήλωση ν. 1599/1986 για όλες τις χρήσεις με την οποία θα δηλώνεται η παραίτηση από επιστροφή ή συμψηφισμό του Φ.Π.Α. Σε περίπτωση που έχει ήδη επιστραφεί ποσό Φ.Π.Α. για την περαίωση των ανέλεγκτων χρήσεων, το ποσό αυτό πρέπει να επιστραφεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. με έκτακτη προσωρινή δήλωση Φ.Π.Α., χωρίς πρόσθετο φόρο, πρόσημο ή άλλη κύρωση. Στις παραπάνω περιπτώσεις ο Φ.Π.Α. μπορεί να καταχωρηθεί σαν δαπάνη στα έξοδα χρήσεως 1991. 4. Σε περιπτώσεις που περαιώθηκαν υποθέσεις επιχειρήσεων του παρόντος άρθρου σύμφωνα με την 1082131/1488/A0012/ΠΟΛ. 1232/14.11.1990 Απόφαση και μέχρι την έκδοση της Απόφασης, ενεργείται νέος υπολογισμός βάσει των όσων προβλέπονται από το παρόν άρθρο και υποβάλλονται τροποποιητικές των αρχικών δηλώσεις για την περαίωση των σε εκκρεμότητα ανέλεγκτων χρήσεων και δηλώσεων της προηγούμενης παραγράφου 3.

Άρθρο 6 Περαίωση υποθέσεων τραπεζικών επιχειρήσεων 1. Στις ρυθμίσεις του άρθρου αυτού υπάγονται οι ανέλεγκτες υποθέσεις διαχειριστικών χρήσεων 1989 και παλαιότερων των τραπεζικών επιχειρήσεων. Για την περαίωση των υποθέσεων αυτών τα καθαρά κέρδη κάθε διαχειριστικής χρήσης στην οποία τηρήθηκαν επαρκή και ακριβή βιβλία του Κ.Φ.Σ. προσδιορίζονται με την προσθήκη, λογιστικών διαφορών στο αποτέλεσμα που δηλώθηκε από την τραπεζική επιχείρηση. Ως λογιστικές διαφορές που προστίθενται στο δηλωθέν αποτέλεσμα λαμβάνονται τα κάτωθι ποσά: α) Οι δαπάνες που αναλογούν στα

απαλλασσόμενα της φορολογίας έσοδα. Ο προσδιορισμός των δαπανών αυτών γίνεται σε κάθε περίπτωση με επιμερισμό του συνολικού ύψους των δαπανών που πραγματοποίησε σε κάθε ανέλεγκτη διαχειριστική χρήση ή τραπεζική επιχείρηση, αφού αφαιρεθούν προηγούμενα από αυτές οι πιο κάτω αναφερόμενες δαπάνες, μεταξύ των ακαθαρίστων εσόδων που απαλλάσσονται από την φορολογία και των λοιπών ακαθαρίστων εσόδων. Οι δαπάνες που μειώνουν το συνολικό ύψος των δαπανών των τραπεζών είναι οι κατωτέρω:

αα) Η πρόβλεψη για την απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων που προβλέπει το άρθρο μόνον του α.ν. 396/1968. ββ) Η εισφορά υπέρ εξαγωγικών επιχειρήσεων που προβλέπεται από την απόφαση ΝΕ 1265/1962 και η εισφορά Ν.128/1975. γγ) Οι αποσβέσεις των εκμισθωμένων ακινήτων. δδ) Το πέντε τοις εκατό (5%) των χρεωστικών τόκων. Σε περίπτωση που η τραπεζική επιχείρηση συμπεριέλαβε στην υποβληθείσα δήλωση φορολογίας εισοδήματος δαπάνες που αφορούν τα απαλλασσόμενα έσοδα, υπολογίζουσα αυτές κατά διάφορο τρόπο, ως λογιστική διαφορά λαμβάνεται το ποσό των δαπανών που αφορούν τα απαλλασσόμενα έσοδα το οποίο προσδιορίστηκε κατά τον πιο πάνω τρόπο, μετά την αφαίρεση όμως των δαπανών αυτών που δηλώθηκαν από την επιχείρηση. Αν το ποσό που δηλώθηκε από την επιχείρηση για δαπάνες που αφορούν τα απαλλασσόμενα έσοδα είναι μεγαλύτερο του ποσού των δαπανών που προκύπτει με τον πιο πάνω προσδιοριζόμενο τρόπο υπολογισμού, δεν προστίθενται στο δηλωθέν αποτέλεσμα από την τραπεζική επιχείρηση δαπάνες που αφορούν τα απαλλασσόμενα έσοδα. β) Ποσοστό ένα και μισό τοις εκατό (1,5%) του ποσού των εσόδων που δεν απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος. Για τον υπολογισμό του ποσού αυτού λαμβάνεται το συνολικό ποσό των εσόδων που πραγματοποίησε η επιχείρηση μετά την αφαίρεση των εσόδων που απαλλάσσονται της φορολογίας κατά τις ισχύουσες διατάξεις. Επί του υπολοίπου ποσού που προκύπτει θα γίνει ο υπολογισμός του Ποσοστού 1,5%. 2. Αν η τραπεζική επιχείρηση έχει υποβάλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος με επιφύλαξη όσον αφορά τις δαπάνες που αναλογούν στα απαλλασσόμενα έσοδα, προϋπόθεση εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου αυτού, είναι η αμετάκλητη παραίτηση από τη γενόμενη επιφύλαξη. 3. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τις υποθέσεις για τις οποίες μέχρι και την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας απόφασης έχουν εκδοθεί φύλλα τακτικού ή προσωρινού ελέγχου και δεν έχουν κοινοποιηθεί ή έχουν κοινοποιηθεί φύλλα ελέγχου και δεν έχουν ασκηθεί ακόμα προσφυγές ή έχουν ασκηθεί εμπρόθεσμες προσφυγές και παραμένουν στην Δ.Ο.Υ. ή έχουν διαβιβασθεί για εκδίκαση στο Διοικητικό Πρωτοδικείο και δεν έχουν συζητηθεί, εφόσον η τραπεζική επιχείρηση με δήλωση της προς την αρμόδια Δ.Ο.Υ., η οποία πρέπει να υποβληθεί μέχρι 31 Μαΐου 1991, αποδεχθεί την προσθήκη στο

αποτέλεσμα που δήλωσε των λογιστικών διαφορών που καθορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού. Η παραπάνω δήλωση είναι υποχρεωτικά δεκτή από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. και προκειμένου για υποθέσεις που εκκρεμούν στα Διοικητικό Πρωτοδικεία, πρέπει απαραίτητα να περιέχει και παραίτηση της επιχείρησης από την εκκρεμή προσφυγή της. Από το χρόνο της υποβολής της πιο πάνω δήλωσης στον αρμόδιο προϊστάμενο Δ.Ο.Υ., η εκκρεμής ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου σχετική φορολογική δίκη καταργείται. 4. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και σε υποθέσεις για τις οποίες έχουν εκδοθεί προδικαστικές (μη οριστικές) αποφάσεις και δεν έχουν επανασυζητηθεί. Για την επέλευση του αποτελέσματος αυτού αρκεί η προσαγωγή στο Δικαστήριο προ ή κατά την δικάσιμο της εκκρεμής προσφυγής αντιγράφου της πιο πάνω δήλωσης είτε από τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ., είτε από την επιχείρηση. 5. Αν μετά την προσθήκη των λογιστικών διαφορών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου στο δηλωθέν αποτέλεσμα της προς περαίωση διαχειριστικής χρήσης προκύψει ζημία, το ποσό αυτής δεν μεταφέρεται προς συμψηφισμό στις επόμενες χρήσεις. Αντίθετα, η ζημία η προκύπτουσα εκ των βιβλίων της τραπεζικής επιχείρησης και εμφανιζόμενη στον ισολογισμό της προς περαίωση διαχειριστικής χρήσης μεταφέρεται προς συμψηφισμό στις επόμενες χρήσεις, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις φορολογίας εισοδήματος. Στην περίπτωση αυτή λαμβάνεται προς συμψηφισμό το ποσό της ζημίας που προκύπτει μετά την αφαίρεση των τυχόν λογιστικών διαφορών που δηλώθηκαν από την επιχείρηση και των λογιστικών διαφορών που προκύπτουν από την εφαρμογή του ποσοστού 1,5% επί των φορολογουμένων εσόδων που ορίζεται στην περίπτωση β" της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, χωρίς να μεταβάλλεται το ύψος αυτής από τα πραγματοποιηθέντα αφορολόγητα έσοδα και τις δαπάνες που αφορούν αυτά.

Άρθρο 9 Υποχρεώσεις Επιτηδευματιών 1. Με βάση τα αναφερθέντα στα προηγούμενα άρθρα της απόφασης αυτής, ο φορολογούμενος, φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κοινοπραξία ή κοινωνία του Αστικού Δικαίου, που επιθυμεί να υπαχθεί στις ρυθμίσεις της απόφασης αυτής, πρέπει να υποβάλει στον αρμόδιο Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. μέχρι 31 Μαΐου 1991 ειδική δήλωση για την εφαρμογή της απόφασης αυτής, που θα παρέχεται από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Με την ανωτέρω ειδική δήλωση, οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να υποβάλουν, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα δικαιολογητικά: α) Οι δικηγόροι, βεβαίωση του οικείου δικηγορικού συλλόγου, με την οποία θα βεβαιώνεται η ημερομηνία λήψεως της αδείας ασκήσεως δικηγορίας του ενδιαφερομένου. β) Οι οικοδομικές επιχειρήσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 36α του ν.δ. 3323/1955, αναλυτική κατάσταση

των οικοδομών που μεταβιβάστηκαν κατά περιοχή με τις αντικειμενικές ή προσωρινές, κατά περίπτωση, αξίες θεωρημένη από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. Κεφαλαίου ή το Τμήμα φόρου μεταβίβασης ακινήτων της Δ.Ο.Υ. γ) Οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εργοληπτική κατασκευή τεχνικών έργων του δημοσίου, δήμων και κοινοτήτων, δημοσίων επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων, οργανισμών ή επιχειρήσεων κοινής ωφελείας και νομικών προσώπων Δημοσίου Δικαίου, αναλυτική κατάσταση πιστοποιήσεων, κατά έργο, η οποία θα περιλαμβάνει την αξία της πιστοποίησης, τα στοιχεία του εκδοθέντος τιμολογίου (αριθμός, ημερομηνία, αξία) και θα είναι θεωρημένη από τον εργοδότη. δ) Οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εργοληπτική κατασκευή ιδιωτικών τεχνικών έργων κατάσταση για κάθε ένα εκτελεσθέν έργο, στην οποία θα αναγράφονται τα στοιχεία του εκδοθέντος τιμολογίου (αριθμός, ημερομηνία, αξία) και θα υπάρχει βεβαίωση του εργοδότη, σχετικά με την ορθότητα των αναγραφόμενων σε αυτή στοιχείων. ε) Οι αναφερόμενες στο άρθρο 18 του ν. 1642/1986 επιχειρήσεις, τα προβλεπόμενα από την παράγραφο 3 του κεφ. Γ' του άρθρου 4 της παρούσας, δικαιολογητικά. Ειδικά οι τραπεζικές επιχειρήσεις θα υποβάλλουν για κάθε διαχειριστική χρήση, εκτός από την ειδική δήλωση στην οποία θα αναγράφεται το ποσό των λογιστικών διαφορών που προσδιορίζονται με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 6 της παρούσας μετά την αφαίρεση των δαπανών που αφορούν τα απαλλασσόμενα έσοδα που δηλώθηκαν ή προσδιορίστηκαν από το φορολογικό έλεγχο και αναλυτική κατάσταση στην οποία θα εμφανίζεται ο προσδιορισμός του ύψους των λογιστικών αυτών διαφορών. Αν τα αναγραφόμενα στοιχεία στην κατάσταση αυτή (π.χ. αποσβέσεις εκμισθωμένων ακινήτων, χρεωστικοί τόκοι κ.τ.λ.) δεν προκύπτουν από την υποβληθείσα δήλωση φορολογίας εισοδήματος ή από τον υποβληθέντα ισολογισμό, θα γίνει επαλήθευση των στοιχείων αυτών από τα τηρούμενα βιβλία της επιχείρησης. Προς τούτο ο φορολογικός έλεγχος θα περιοριστεί μόνο στην επαλήθευση των στοιχείων αυτών και θα συντάξει συνοπτική έκθεση ελέγχου για το θέμα αυτό. 2. Ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. παραλαμβάνει την ανωτέρω δήλωση αφού προηγουμένως διαπιστώσει ότι μεταξύ των στοιχείων της και εκείνων της αρχικής δεν υπάρχουν ασυμφωνίες αριθμητικών ή άλλων δεδομένων, και ότι τα δεδομένα της δήλωσης αυτής είναι σύμφωνα με την παρούσα απόφαση. Σε αντίθετη περίπτωση επιστρέφει τη δήλωση με τις αναγκαίες υποδείξεις για την ορθή συμπλήρωση της. 3. Η δήλωση υποβάλλεται από τον ίδιο το φορολογούμενο ή από νόμιμα εξουσιοδοτημένο πρόσωπο και πάντως αποκλείεται η αποστολή της δια της ταχυδρομικής οδού. Η δήλωση δεν ανακαλείται. 4. Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος εμμένει στην υποβολή συμπληρωματικής δήλωσης μη ορθά συμπληρωμένης, τότε ο αρμόδιος

Προϊστάμενος Δ.Ο.Υ. εξαιρεί την αντίστοιχη υπόθεση από τη ρύθμιση και επί του σώματος της αναγράφει την ένδειξη "Εξαιρείται από τη ρύθμιση" και διατυπώνει σύντομη αιτιολογία. 5. Ο επιτηδευματίας, εφόσον αποδεχθεί τις ρυθμίσεις της απόφασης αυτής, μπορεί να περαιώσει όλες ή ορισμένες από τις ανέλεγκτες συνεχείς χρήσεις, κατά σειρά από την πρώτη ανέλεγκτη χρήση, που έχουν τις προϋποθέσεις και μπορούν να περαιωθούν με την απόφαση αυτή. 6. Για την περαίωση των υποθέσεων σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις της παρούσας, οι επιτηδευματίες υποχρεούνται να δηλώσουν, με υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, την κατηγορία των βιβλίων που τήρησαν κατά τις ανέλεγκτες χρήσεις ή είχαν υποχρέωση και δεν τήρησαν βιβλία. Στην ίδια δήλωση πρέπει να δηλώσουν ότι τα δεδομένα των βιβλίων και στοιχείων μεταφέρθηκαν επακριβώς στα υποβληθέντα κατά έτος έντυπα συμπληρωματικών στοιχείων των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΛΟΙΠΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΕΣ Άρθρο 10 1. Με την περαίωση των εκκρεμών υποθέσεων σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης, περαιώνονται υποχρεωτικά και οι υποθέσεις των λοιπών φορολογιών. 2. Για την περαίωση των λοιπών φορολογιών εξακριβώνεται αν έχουν οι σχετικές δηλώσεις υποβληθεί βάσει των δεδομένων της αρχικής δήλωσης, και των επισυναπτομένων σ" αυτήν συμπληρωματικών στοιχείων. Σε περίπτωση που δεν διαπιστωθούν διαφορές οι υποβληθείσες δηλώσεις περαιώνονται ως ειλικρινείς. 3. Όταν διαπιστωθεί ότι δεν έχουν υποβληθεί δηλώσεις για την καταβολή των λοιπών φορολογιών ή έχουν υποβληθεί ανακριβείς ή ελλιπείς δηλώσεις με βάση τα δεδομένα των αρχικών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος και των συμπληρωματικών στοιχείων, αναζητούνται οι οφειλόμενοι φόροι, τέλη κ.τ.λ.. 9. Ειδικά κατά την περαίωση των ανέλεγκτων υποθέσεων τραπεζικών επιχειρήσεων χρήσεων 1987 έως και 1989 θα ενεργηθεί τακτικός έλεγχος στον Ειδικό Φόρο Τραπεζικών Εργασιών (Ε.Φ.Τ.Ε.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Άρθρο 12 Περαίωση εκκρεμών αποφάσεων επιβολής προστίμων Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 11 της παρούσας απόφασης, εφαρμόζονται ανάλογα και για τις πράξεις με τις οποίες έχουν επιβληθεί αυτοτελή πρόστιμα του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων. Στις περιπτώσεις αυτές τα πρόστιμα που αναφέρονται σε παραβάσεις των διατάξεων του Κ.Φ.Σ. και αφορούν υποθέσεις που περαιώνονται με την απόφαση αυτή, περιορίζονται στο 1/3 αυτών, εφόσον

ο υπόχρεος υποβάλλει δηλώσεις με βάση τις ρυθμίσεις της παρούσας απόφασης για την περαιώση των χρήσεων στις οποίες αναφέρονται οι παραβάσεις αυτές. Η μείωση στο 1/3 αφορά όλες τις περιπτώσεις προστίμων Κ.Φ.Σ..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ Άρθρο 13 Βεβαίωση και καταβολή των φόρων

1. Οι οφειλόμενοι, με βάση την απόφαση αυτή, φόροι βεβαιώνονται χωρίς πρόσθετο φόρο, προσαύξηση, πρόστιμο ή οποιαδήποτε άλλη κύρωση. 2. Οι φόροι της προηγούμενης παραγράφου, καταβάλλονται σε δέκα (10) ίσες μηνιαίες δόσεις, με την προϋπόθεση ότι καθεμία από αυτές δεν θα είναι μικρότερη των σαράντα χιλιάδων (40.000) δραχμών και περαιτέρω, σε περίπτωση που δεν απαιτείται εκκαθάριση για τον υπολογισμό του φόρου, η πρώτη δόση θα καταβληθεί ταυτόχρονα με την υποβολή της δήλωσης, ενώ οι υπόλοιπες, μέχρι την εικοστή ενάτη ημέρα των επομένων μηνών. 3. Η βεβαίωση του οφειλόμενου, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του κεφ. Γ' του άρθρου 4 της απόφασης αυτής, φόρου προστιθέμενης αξίας θα γίνει σε πέντε (5) ίσες μηνιαίες δόσεις. 4. Στις υποθέσεις που περαιώνονται με την διαδικασία του άρθρου 11 της παρούσας απόφασης και για τις οποίες έχει βεβαιωθεί ποσοστό 20% ή 25% του αμφισβητούμενου φόρου κ.λπ., λόγω άσκησης προσφυγής, το ποσό που βεβαιώθηκε αφαιρείται από το συνολικό ποσό του φόρου που προκύπτει σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο αυτό, το δε υπόλοιπο βεβαιώνεται και καταβάλλεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους. 5. Οι φόροι που βεβαιώνονται με βάση την απόφαση αυτή δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε ρύθμιση των αρμοδίων οργάνων σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής των δόσεων. Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ

β) Αριθμ. Πρωτ. 1049667/10246/B0012 Αθήνα, 30 Μαΐου 1991 ΘΕΜΑ: "Παράταση της προθεσμίας που προβλέπεται από την ισχύουσα απόφαση για την περαίωση εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων". ΑΠΟΦΑΣΗ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Έχοντας υπόψη: 1. Την απόφαση 1026721/354/A0012/ΠΟΛ 1059/13-3-1991 για την περαίωση εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων ελευθέρων επαγγελματιών άρθρου 45 ν.δ. 3323/1955 και άλλων επιτηδευματιών και επιχειρήσεων. 2. Το γεγονός ότι το χρονικό διάστημα που ισχύει η παραπάνω απόφαση δεν επαρκεί για να υποβληθούν οι σχετικές δηλώσεις από τους υπόχρεους και να παραληφθούν αυτές από τις αρμόδιες Δ.Ο.Υ., λόγω του μεγάλου αριθμού των ανέλεγκτων αυτών υποθέσεων. 3. Τα υποβληθέντα σχετικά αιτήματα από εκπροσώπους παραγωγικών τάξεων. 4. Την ανάγκη παράτασης της προθεσμίας που

προβλέπεται από την παραπάνω απόφαση. Αποφασίζουμε 1. Παρατείνουμε μέχρι 11 Ιουνίου 1991 την προθεσμία που προβλέπεται από την 1026721/354/Α0012/Π.Ο.Λ. 1059/13-3-1991 απόφαση η οποία λήγει στις 31 Μαΐου 1991. 2. Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και να κυρωθεί με νόμο.(e-nomothesia 1992)

2.4.ΤΕΤΑΡΤΗ ΠΕΡΑΙΩΣΗ

Το 1994 έγινε η πιο πετυχημένη περαίωση όπου το Δημόσιο εισέπραξε το ποσό των 450 δισ. δρχ. Αν και η ρύθμιση κρίθηκε εν συνεχεία αντισυνταγματική (διότι λεπτομέρειες της περαίωσης δόθηκαν με υπουργική απόφαση και όχι με νόμο) ουδείς κίνησε διαδικασίες για επιστροφή χρημάτων, ενώ ταυτόχρονα οι υποθέσεις αυτές περαιώθηκαν οριστικά (kathimerini 2020).

2.4.1. Νόμος 2198/22-3-1994

Νόμος 2198/1994: Αύξηση αποδοχών δημοσίων υπαλλήλων εν γένει, σύναψη δανείων, υπό του Ελληνικού Δημοσίου και δημιουργία στην Τράπεζα της Ελλάδος Συστήματος Παρακολούθησης Συναλλαγών επί Τίτλων με Λογιστική Μορφή (Αύλοι Τίτλοι) και άλλες διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' Φορολογικές διευκολύνσεις Άρθρο 14 Περαίωση εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων 1.Προς το σκοπό της περαίωσης εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων, που ανάγονται σε παρελθούσες μέχρι και το έτος 1992 χρήσεις και αφορούν στη φορολογία εισοδήματος και λοιπές φορολογίες σε σχέση με τις επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ειδικός τρόπος επίλυσης των φορολογικών διαφορών που προκύπτουν από τις υποθέσεις αυτές. 5.Στη ρύθμιση αυτού του άρθρου υπάγονται κατά σειρά η πρώτη εκκρεμής και οι συνεχόμενες με αυτή εκκρεμείς χρήσεις, εφόσον τα ακαθάριστα έσοδα ή οι ακαθάριστες αμοιβές, που δηλώθηκαν ή προσδιορίστηκαν μετά από τακτικό έλεγχο, της κάθε χρήσης δεν υπερβαίνουν το ποσό των τριών δισεκατομμυρίων (3.000.000.000) δραχμών προκειμένου για επιχειρήσεις ή το ποσό των τετρακοσίων εκατομμυρίων (400.000.000) δραχμών προκειμένου για ελεύθερους επαγγελματίες του άρθρου 45 του ν.δ. 3323/1955 (e-forologia 2020).

2.4.2. ΠΟΛ 1099, 27-04-1994

ΘΕΜΑ: Περαιώση εκκρεμών Φορολογικών Υποθέσεων - Προαιρετικός τρόπος επίλυσης φορολογικών διαφορών που προκύπτουν από τις εκκρεμείς υποθέσεις. ΑΠΟΦΑΣΗ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Αποφασίζουμε

Άρθρο2

Γενικές προϋποθέσεις και αποτελέσματα. Η κατά την παρούσα απόφαση περαιώση των εκκρεμών υποθέσεων φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογικών αντικειμένων πραγματοποιείται υποχρεωτικά κατά σειρά για την πρώτη εκκρεμή και τις συνεχόμενες με αυτή εκκρεμείς υποθέσεις που υπάγονται στη ρύθμιση αυτής της απόφασης. 2. Οι ανέλεγκτες υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος του επιτηδευματία περαιώνονται υποχρεωτικά όλες, μη επιτρεπομένης της περαιώσης ορισμένων από αυτές. Στην περίπτωση που κατά του επιτηδευματία έχει εκδοθεί, μετά από προσωρινό έλεγχο, φύλλο ελέγχου φορολογίας εισοδήματος ή πράξη προσδιορισμού αποτελεσμάτων, που αναφέρεται σε διαχειριστική περίοδο που έκλεισε μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 1992 και δεν έχει οριστικοποιηθεί, η περαιώση αυτού του φύλλου ελέγχου ή της πράξης κατά τις διατάξεις της παρούσας απόφασης αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την περαιώση των ανέλεγκτων υποθέσεων του φορολογίας εισοδήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΠΕΡΑΙΩΣΗ ΑΝΕΛΕΓΚΤΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Άρθρο 3 Υπαγόμενες υποθέσεις 1. Στη ρύθμιση που καθορίζεται με τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου υπάγεται: α) Κάθε ανέλεγκτη υπόθεση φορολογίας εισοδήματος επιτηδευματία, η οποία αναφέρεται σε διαχειριστική περίοδο που έκλεισε μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 1992, ανεξάρτητα αν τηρήθηκαν βιβλία της προσήκουσας ή όχι κατηγορίας του Κ.Φ.Σ. ή του Κ.Β.Σ. ή δεν τηρήθηκαν βιβλία, νόμιμα ή όχι. Άρθρο 4 Εξαιρούμενες υποθέσεις Από τις κατά το προηγούμενο άρθρο υποθέσεις εξαιρείται: ε) Κάθε υπόθεση επιτηδευματία που άσκησε ελευθέριο επάγγελμα, στην οποία οι ακαθάριστες αμοιβές του υπερβαίνουν το ποσό των τετρακοσίων εκατομμυρίων (400.000.000) δραχμών στ) Κάθε υπόθεση επιτηδευματία που άσκησε επιχείρηση εμπορική ή γεωργική ή και τις δύο επιχειρήσεις, στην οποία τα ακαθάριστα έσοδα του υπερβαίνουν το ποσό των τριών δισεκατομμυρίων (3.000.000.000) δραχμών.

Άρθρο5

Περαίωση υποθέσεων φορολογίας εισοδήματος 1. Η περαίωση κάθε μιας ανέλεγκτης υπόθεσης φορολογίας εισοδήματος πραγματοποιείται με τη βεβαίωση φόρου, επιπλέον εκείνου που τυχόν βεβαιώθηκε με βάση τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος ή τη δήλωση αποτελεσμάτων που υποβλήθηκε. Ο επιπλέον αυτός φόρος υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων παραγράφων. 2. Προκειμένου για επιτηδευματία που άσκησε εμπορική επιχείρηση πώλησης αγαθών και δεν τήρησε βιβλία ή τήρησε βιβλία πρώτης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ. ή του Κ.Β.Σ., νόμιμα ή όχι, το ποσό του βεβαιωτέου φόρου υπολογίζεται με τον πολλαπλασιασμό του συνόλου των δηλούμενων αγορών με το συντελεστή καθαρού κέρδους, τον πολλαπλασιασμό του προκύπτοντος γινομένου με συντελεστή εκκαθάρισης, που ορίζεται σε οκτώ εκατοστά (0,08) και τον περαιτέρω πολλαπλασιασμό του νέου γινομένου με τον οικείο συντελεστή προοδευτικότητας, ο οποίος είναι ανάλογος με το σύνολο των δηλούμενων αγορών και ορίζεται σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.4.2.1 Σύνολο δηλούμενων αγορών

ΔΗΛΟΥΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ	ΣΥΝΤ/ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
Μέχρι 50.000.000 δραχμές	1
Από 50.000.001 - 100.000.000 δραχμές	1,05
Από 100.000.001 - 200.000.000 δραχμές	1,10
Από 200.000.001 - 500.000.000 δραχμές	1,15
Από 500.000.001 δραχμές και πάνω	1,20

Εφόσον από τον κατά τα παραπάνω υπολογισμό προκύπτει ποσό μικρότερο των είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) δραχμών, το ποσό του βεβαιωτέου φόρου ορίζεται στις είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) δραχμές. 3. Προκειμένου για επιτηδευματία που άσκησε εμπορική επιχείρηση πώλησης αγαθών και τήρησε βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ. ή του Κ.Β.Σ. ή τρίτης κατηγορίας (βιβλίο εσόδων - εξόδων, απογραφών) του Κ.Φ.Σ., νόμιμα ή όχι, το ποσό του βεβαιωτέου φόρου υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου. Στην περίπτωση αυτή λαμβάνεται υπόψη, αντί του συνόλου των δηλούμενων αγορών, το σύνολο των δηλούμενων ακαθάριστων εσόδων, ανεξάρτητα της φορολογικής μεταχείρισής τους, και το ελάχιστο

ποσό του βεβαιωτέου φόρου ορίζεται στο ποσό: α) των σαράντα χιλιάδων (40.000) δραχμών, όταν πρόκειται για επιτηδευματία που τήρησε βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κ.Φ.Σ. ή του Κ.Β.Σ., β) των εξήντα χιλιάδων (60.000) δραχμών, όταν πρόκειται για επιτηδευματία που τήρησε βιβλία τρίτης κατηγορίας (βιβλίο εσόδων-εξόδων, απογραφών) του Κ.Φ.Σ. Άρθρο 14

Τρόπος καταβολής των φόρων 1. Ο φόρος εισοδήματος και ο φόρος προστιθέμενης αξίας, που περιέχονται στο Ειδικό Εκκαθαριστικό Σημείωμα και αφορούν όλες τις ανέλεγκτες υποθέσεις του επιτηδευματία, καταβάλλονται ως ακολούθως: α) όταν το συνολικό ποσό αυτών είναι μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές, σε δώδεκα (12) ίσες μηνιαίες δόσεις, χωρίς όμως το ποσό της κάθε δόσης να υπολείπεται των πενήντα χιλιάδων (50.000) δραχμών, β) όταν το συνολικό ποσό αυτών είναι από ένα εκατομμύριο μία (1.000.001) μέχρι πέντε εκατομμύρια (5.000.000) δραχμές, σε δέκα οκτώ (18) ίσες μηνιαίες δόσεις, γ) όταν το συνολικό ποσό αυτών υπερβαίνει το ποσό των πέντε εκατομμυρίων μία (5.000.001) δραχμών, σε είκοσι τέσσερις (24) μηνιαίες δόσεις. 2. Η πρώτη δόση καταβάλλεται αμέσως μετά την υπογραφή της προβλεπόμενης από την παράγραφο 3 του άρθρου 8 πράξης και οι υπόλοιπες δόσεις την τελευταία εργάσιμη ημέρα των επόμενων μηνών, χωρίς να απαιτείται σχετική ειδοποίηση του υπόχρεου. Σε περίπτωση που ολόκληρο το οφειλόμενο κατά την παράγραφο 1 ποσό καταβληθεί με την υπογραφή της προβλεπόμενης από την παράγραφο 3 του άρθρου 8 πράξης, παρέχεται έκπτωση ποσοστού είκοσι τοις εκατό (20%). 3. Οι φόροι, τέλη και γενικά οι λοιπές φορολογικές υποχρεώσεις, που αφορούν κάθε μία ελεγμένη υπόθεση, καθώς και τα πρόστιμα της παραγράφου 7 του άρθρου 11, καταβάλλονται σε δώδεκα (12) ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη μέχρι και την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου και οι υπόλοιπες μέχρι και την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα των αντίστοιχων μηνών. Σε κάθε περίπτωση, η μηνιαία δόση δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού των πενήντα χιλιάδων (50.000) δραχμών (e-forologia 2020).

2.5. ΠΕΜΠΤΗ ΠΕΡΑΙΩΣΗ

Επί υπουργίας Νίκου Χριστοδουλάκη έγιναν δύο περαιώσεις. Αν και ονομάστηκαν «συνάφεια» είχαν ακριβώς το ίδιο νόημα το κλείσιμο των ανέλεγκτων χρήσεων. Ο

υφυπουργός Οικονομικών Απόστολος Φωτιάδης το 2002 προχώρησε σε ρύθμιση που προέβλεπε το κλείσιμο των χρήσεων της περιόδου 1999-2001.

Η δεύτερη ρύθμιση που έγινε στο τέλος του 2002 προέβλεπε το κλείσιμο των χρήσεων της περιόδου 1993-1998 (kathimerini 2020).

2.5.1. ΠΟΛ. 1144/20 Μαΐου 1998 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΘΕΜΑ: Έλεγχος ανέλεγκτων φορολογικών υποθέσεων και επίλυση φορολογικών διαφορών. ΑΠΟΦΑΣΗ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Έχοντας υπόψη: ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ: Καθορίζουμε τον τρόπο και τη διαδικασία ελέγχου των ανέλεγκτων δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογιών των επιτηδευματιών, καθώς και ειδικό τρόπο επίλυσης των φορολογικών διαφορών από τον έλεγχο των δηλώσεων γενικά, ως ακολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΑΝΕΛΕΓΚΤΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΩΝ ΑΡΘΡΟ 1 ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ 1. Στον τρόπο και τη διαδικασία ελέγχου που ορίζεται με την απόφαση αυτή, υπάγονται οι ανέλεγκτες υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογιών επιτηδευματιών που αφορούν χρήσεις που έκλεισαν μέχρι και 31/12/1997. άνω των 500.000 δρχ.

ΑΡΘΡΟ 9 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ 1. Ο έλεγχος ενεργείται ύστερα από έγγραφη εντολή του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ή άλλου κατά νόμο αρμοδίου οργάνου. 2. Οι διαπιστώσεις και τα αποτελέσματα του ελέγχου φορολογίας εισοδήματος με βάση τις επαληθεύσεις που ορίζονται στην απόφαση αυτή, καθώς και του Κ.Φ.Σ. ή Κ.Β.Σ., κατά περίπτωση, περιλαμβάνονται για όλες τις ελεγχόμενες χρήσεις σε ειδικό σημείωμα ελέγχου. Στο σημείωμα αυτό αναγράφεται και η κρίση επί του κύρους των βιβλίων καθώς και το πόρισμα του ελέγχου περί του ύψους των αγορών ή των ακαθάριστων εσόδων, κατά περίπτωση, καθώς και των καθαρών κερδών, για κάθε ελεγχόμενη χρήση. Ανάλογα ειδικά σημειώματα συντάσσονται και για κάθε μια χωριστά από τις λοιπές φορολογίες, γενομένης προς τούτο σχετικής μνείας στο ειδικό σημείωμα ελέγχου φορολογίας εισοδήματος. Τα ειδικά σημειώματα ελέγχου υπογράφονται, ελέγχονται και θεωρούνται αρμοδίως και στη συνέχεια, εφόσον περιέχουν διαπιστώσεις φορολογικών διαφορών, επιδίδονται με ευθύνη των ελεγκτών στον υπόχρεο, συντασσομένης

σχετικής πράξης επίδοσης επί του σώματος αυτών. Σε περίπτωση που από τον διενεργηθέντα έλεγχο δεν προκύψουν διαφορές για κανένα φορολογικό αντικείμενο, αυτό γνωστοποιείται στον επιτηδευματία με απλή ταχυδρομική επιστολή.³ Για παραβάσεις που έχουν διαπιστωθεί από άλλους ελέγχους για τις οποίες δεν έχει κινηθεί η διαδικασία επιβολής προστίμου, εκδίδονται οι σχετικές καταλογιστικές πράξεις, οι οποίες και επιδίδονται στον υπόχρεο μαζί με τις οικείες εκθέσεις ελέγχου και τα ειδικά σημειώματα της προηγούμενης παραγράφου. Για τις εκδιδόμενες κατά τα ανωτέρω πράξεις, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 11 της απόφασης αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΠΙΛΥΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΡΘΡΟ 10 ΕΠΙΛΥΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

3. Κατά την εξέταση της αίτησης λαμβάνονται υπόψη και εκτιμούνται οι απόψεις του υπόχρεου και εφόσον αυτές γίνουν αποδεκτές ολικά ή μερικά, μπορεί να τροποποιηθεί το πόρισμα του ελέγχου ως προς το ύψος της κατά περίπτωση φορολογητέας ύλης ή και ως προς το χαρακτηρισμό επί του κύρους των τηρηθέντων βιβλίων και στοιχείων. Ειδικά επί ανακρίβειας βιβλίων και στοιχείων Α' ή Β' κατηγορίας, το κατά τις διατάξεις της παραγράφου Α.3 του άρθρου 7 ποσοστό προσαύξησης των ακαθάριστων εσόδων ή αγορών, κατά περίπτωση, δε μπορεί να περιοριστεί κάτω από το μισό (1/2). Επίσης, μέχρι ποσοστό 25% μπορεί να μειωθεί η προκύπτουσα διαφορά ακαθάριστων εσόδων ή αγορών, κατά περίπτωση, της παραγράφου Α.4 του ίδιου ως άνω άρθρου. Αν τελικά συμπέσουν οι απόψεις των δύο μερών, συντάσσονται και υπογράφονται σχετικά πρακτικά επί του σώματος των αντίστοιχων ειδικών σημειωμάτων ελέγχου και με βάση αυτά εκδίδονται, χωριστά για κάθε φορολογική διαφορά, φύλλα ελέγχου ή πράξεις προσδιορισμού αποτελεσμάτων ή φόρων ή αποφάσεις επιβολής προστίμου, κατά περίπτωση, επί των οποίων συντάσσονται και υπογράφονται οι οικείες πράξεις επίλυσης της διαφοράς. Με την υπογραφή των πιο πάνω πράξεων και εφόσον τηρηθούν τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 14, η οικεία υπόθεση περαιώνεται οριστικά.

5. Στις περαιούμενες με τον τρόπο αυτό υποθέσεις, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 70 του ν.2238/94 περί μείωσης της προσαύξησης του συντελεστή καθαρών κερδών, σε περίπτωση διοικητικής επίλυσης της διαφοράς. Εφαρμόζονται επίσης

ανάλογα ως προς τους επιβαλλόμενους πρόσθετους φόρους, τις προσαυξήσεις, τα πρόστιμα και τις ποινικές κυρώσεις, οι διατάξεις του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 25 και του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του ν.2523/1997, ανεξάρτητα από το χρόνο στον οποίο ανάγονται οι προκύπτουσες φορολογικές διαφορές ή πράξεις ή οι παραλείψεις. Οι κατά περίπτωση πρόσθετοι φόροι ή προσαυξήσεις επιβάλλονται με βάση τις ισχύουσες για κάθε ελεγχόμενη χρήση διατάξεις και σε περίπτωση περαίωσης περιορίζονται στο 1/4, εκτός αν πρόκειται για φόρο προστιθέμενης αξίας, φόρο κύκλου εργασιών και λοιπούς παρακρατούμενους και επιρριπτόμενους φόρους, τέλη και εισφορές, οπότε οι πρόσθετοι φόροι ή οι προσαυξήσεις περιορίζονται στο 1/3. Ειδικά επί μη απόδοσης φόρων, τελών και εισφορών, λόγω μη υποβολής δήλωσης, που προκύπτουν από τα τηρηθέντα βιβλία και στοιχεία, δεν ισχύουν σε περίπτωση περαίωσης οι μειώσεις του προηγούμενου εδαφίου, αλλά εφαρμόζονται οι ισχύουσες για κάθε ελεγχόμενη χρήση σχετικές διατάξεις. Για το ύψος και τον περιορισμό των κάθε είδους προστίμων όλων γενικά των φορολογιών καθώς και του ΚΦ.Σ. ή Κ.Β.Σ., κατά περίπτωση, εφαρμόζονται επίσης οι διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο διάπραξης της παράβασης, εκτός αν από τις διατάξεις του ν.2523/1997 προβλέπεται επεικέστερη μεταχείριση, οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις του νόμου αυτού, ανεξάρτητα από το χρόνο στον οποίο ανάγονται οι διαπιστωθείσες παραβάσεις.6. Η περαίωση των υποθέσεων μπορεί να γίνει και για μερικές μόνο από τις ελεγχόμενες χρήσεις, υποχρεωτικά όμως συνεχόμενες και με αφετηρία την παλαιότερη ανέλεγκτη χρήση. Ειδικά στις περιπτώσεις της παραγράφου Α.4 του άρθρου 7, περαιώνονται υποχρεωτικά όλες οι ελεγχόμενες χρήσεις. Προϋπόθεση περαίωσης, σε κάθε περίπτωση, είναι η επίλυση όλων ανεξαιρέτα των φορολογικών διαφορών που προέκυψαν από τον διενεργηθέντα έλεγχο για κάθε χρήση, καθώς και η ταυτόχρονη επίλυση των τυχόν εκκρεμών φορολογικών διαφορών που αφορούν την ίδια χρήση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 11.

ΑΡΘΡΟ 14 ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ1. Τα ποσά φόρων, τελών, εισφορών και προστίμων που αφορούν τις υποθέσεις που περαιώνονται και τις φορολογικές διαφορές που επιλύονται με βάση της απόφαση αυτή, με εξαίρεση τις υποθέσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 13, βεβαιώνονται και καταβάλλονται ως ακολούθως: α. Τα ποσά που προκύπτουν από την επίλυση φορολογικών διαφορών υποθέσεων των άρθρων 10 και 12, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις οικείες διατάξεις κάθε φορολογίας, αυξανομένων των προβλεπομένων σε κάθε περίπτωση δόσεων κατά τέσσερις (4). Το ποσό κάθε δόσης δε μπορεί να είναι κατώτερο των 30.000 δραχμών για τη φορολογία εισοδήματος και τις λοιπές

φορολογίες και των 50.000 δραχμών για το Φ.Π.Α., εκτός από την τελευταία δόση (e-forologia 2020).

2.5.2. ΠΟΛ.1168/2.7.2001

Υπαγωγή στην υπ αριθ. 1061203/1148/ΠΟΛ.1144/20.5.1998 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, όπως ισχύει, των ανέλεγκτων χρήσεων που έκλεισαν εντός του έτους 2000 - Ειδικός τρόπος ελέγχου και επίλυσης των διαφορών ορισμένων υποθέσεων ελεγκτικής αρμοδιότητας των ΔΟΥ και άλλες διατάξεις Άρθρο 1 Έλεγχος και επίλυση φορολογικών διαφορών χρήσεων που έκλεισαν εντός του έτους 2000

1. Η υπ' αριθ.1061203/1148/ΠΟΛ.1144/20.5.1998 απόφαση, όπως αυτή ισχύει, εφαρμόζεται και επί των ανέλεγκτων υποθέσεων φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογιών επιτηδευματιών, που αφορούν χρήσεις που έκλεισαν εντός του έτους 2000, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στις επόμενες παραγράφους και στο άρθρο 2.

Άρθρο 2

Λοιπά θέματα ελέγχου γενικά - Έλεγχος επιχειρήσεων άρθρου 6, παρ. 2 του Ν.2753/1999

7. Τα ποσά φόρων, τελών, εισφορών και προστίμων που προκύπτουν από την επίλυση φορολογικών διαφορών κατά τα άρθρα 10 και 12 της υπ' αριθ.1061203/1148/ΠΟΛ.1144/20.5.1998 απόφασης, όπως αυτά ισχύουν, ανεξαρτήτως είδους φορολογίας, βεβαιώνονται και καταβάλλονται ως εξής:

7.1. Επί υποθέσεων που κατά την τελευταία περαιωθείσα χρήση τηρήθηκαν βιβλία Γ' κατηγορίας του ΚΒΣ:

7.1.1. Σε δώδεκα (12) ίσες μηνιαίες δόσεις, αν η συνολική οφειλή είναι μέχρι 12.000.000 δρχ.

7.1.2. Σε δέκα οκτώ (18) ίσες μηνιαίες δόσεις, αν η συνολική οφειλή κυμαίνεται από 12.000.001 δρχ. έως 36.000.000 δρχ.

7.1.3. Σε είκοσι τέσσερις (24) ίσες μηνιαίες δόσεις, αν η συνολική οφειλή υπερβαίνει τα 36.000.000 δρχ.

7.2. Επί υποθέσεων που κατά την τελευταία περαιωθείσα χρήση τηρήθηκαν βιβλία Α' ή Β' κατηγορίας του ΚΒΣ ή δεν τηρήθηκαν βιβλία:

7.2.1. Σε δώδεκα (12) ίσες μηνιαίες δόσεις, αν η συνολική οφειλή είναι μέχρι 6.000.000 δρχ.

7.2.2. Σε δέκα οκτώ (18) ίσες μηνιαίες δόσεις, αν η συνολική οφειλή κυμαίνεται από 6.000.001 δρχ. έως 18.000.000 δρχ.

7.2.3. Σε είκοσι τέσσερις (24) ίσες μηνιαίες δόσεις, αν η συνολική οφειλή υπερβαίνει τα 18.000.000 δρχ.

7.3. Το ποσό κάθε δόσης, κατά τα οριζόμενα στις προηγούμενες περιπτώσεις, δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το μισό (1/2) του κατώτερου ποσού κάθε δόσης που ορίζεται από τις οικείες διατάξεις κάθε φορολογίας, εκτός από την τελευταία δόση.

7.4. Ειδικά στις περιπτώσεις των επιτηδευματιών

του άρθρου 1 της υπ' αριθ. 1113331/1477/ΠΟΛ.1239/2.12.1999 απόφασης, οι παραπάνω δόσεις διπλασιάζονται, μη δυνάμενες να υπερβούν τις είκοσι τέσσερις (24). Στις περιπτώσεις αυτές, το ποσό κάθε δόσης δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το ένα τέταρτο (1/4) του κατώτερου ποσού κάθε δόσης που ορίζεται από τις οικείες διατάξεις κάθε φορολογίας, εκτός από την τελευταία δόση (taxheaven 2001).

2.5.3. ΠΟΛ. 1155, 22 Μαΐου 2002

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Θέμα: Περαιώση ανέλεγκτων φορολογικών υποθέσεων επιτηδευματιών με βιβλία Α' ή Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. ή χωρίς υποχρέωση τήρησης βιβλίων, χρήσεων 1998 και παλαιότερων. ΑΠΟΦΑΣΗ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Έχοντας υπόψη: Άρθρο 6 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΛΑΧΙΣΤΟΥ ΠΟΣΟΥ ΒΕΒΑΙΩΤΕΟΥ ΦΟΡΟΥ 1. Αν σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 4 και 5 δεν προκύπτουν διαφορές φόρων ή αν το άθροισμα των διαφορών των φόρων που προκύπτουν κατά τα άρθρα αυτά, ανά υπαγόμενη στη ρύθμιση χρήση, υπολείπεται των ποσών που ορίζονται στην επόμενη παράγραφο, τότε τα ποσά αυτά λαμβάνονται ως ελάχιστα ποσά βεβαιωτέου φόρου ανά υπαγόμενη στη ρύθμιση χρήση. 2. Τα ελάχιστα ποσά βεβαιωτέου φόρου ανά υπαγόμενη στη ρύθμιση χρήση, για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου, ορίζονται ανάλογα με το μέσο όρο των δηλωθέντων ακαθαρίστων εσόδων ή αμοιβών των υπαγόμενων στη ρύθμιση χρήσεων, ως ακολούθως:

α. Επί επιχειρήσεων πώλησης εμπορευμάτων ή μεταποίησης - παραγωγής:

Μέσος όρος ακαθαρίστων εσόδων ανά χρήση			Ελάχιστο ποσό βεβαιωτέου φόρου ανά χρήση
	μέχρι	5.000.000 δραχμές	60.000 δραχμές
Από 5.000.001	-»-	20.000.000 -»-	100.000 -»-
-»- 20.000.001	-»-	50.000.000 -»-	200.000 -»-
-»- 50.000.001	-»-	75.000.000 -»-	300.000 -»-

β. Επί εμπορικών επιχειρήσεων αμιγώς παροχής υπηρεσιών:

Μέσος όρος ακαθαρίστων εσόδων ανά χρήση			Ελάχιστο ποσό βεβαιωτέου φόρου ανά χρήση
Από 5.000.001	μέχρι	5.000.000 δραχμές	60.000 δραχμές
	->>	10.000.000 ->>	100.000 ->>
->> 10.000.001	->>	15.000.000 ->>	200.000 ->>
->> 15.000.001	->>	25.000.000 ->>	300.000 ->>
->> 25.000.001	->>	37.500.000 ->>	400.000 ->>

γ. Επί ελεύθερων επαγγελματιών:

Μέσος όρος ακαθαρίστων αμοιβών ανά χρήση			Ελάχιστο ποσό βεβαιωτέου φόρου ανά χρήση
	μέχρι	3.000.000 δραχμές	60.000 δραχμές
Από 3.000.001	->>	5.000.000 ->>	100.000 ->>
->> 5.000.001	->>	10.000.000 ->>	200.000 ->>
->> 10.000.001	->>	15.000.000 ->>	300.000 ->>
->> 15.000.001	->>	25.000.000 ->>	400.000 ->>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΕΡΑΙΩΣΗΣ - ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ.ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 7

ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΦΟΡΩΝ. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΕΡΑΙΩΣΗΣ 1. Για την υλοποίηση της περαίωσης των ανέλεγκτων φορολογικών υποθέσεων στο πλαίσιο της παρούσας ρύθμισης, υποβάλλονται από τους επιτηδευματίες που επιθυμούν να υπαχθούν στη ρύθμιση αυτή, ειδικά σημειώματα υπολογισμού των διαφορών φόρων, στα οποία υπολογίζονται οι διαφορές φόρων που προκύπτουν κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις των προηγούμενων άρθρων, συνολικά για όλες τις υπαγόμενες στη ρύθμιση χρήσεις. Η υποβολή των παραπάνω σημειωμάτων γίνεται στη Δ.Ο.Υ. που είναι αρμόδια στη φορολογία εισοδήματος για την τελευταία υπαγόμενη στη

ρύθμιση χρήση, μέχρι τις πιο κάτω ημερομηνίες, ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του ΑΦΜ του επιτηδευματία:

Μέχρι την 26^η Ιουνίου 2002 για επιτηδευματίες που ο ΑΦΜ λήγει στο 1.

μέχρι 28^η Ιουνίου 2002 για επιτηδευματίες που ο ΑΦΜ λήγει στο 2.

1^η Ιουλίου 2002για επιτηδευματίες που ο ΑΦΜ λήγει στο3

3^η Ιουλίου 2002 για επιτηδευματίες που ο ΑΦΜ λήγει στο 4.

5^η Ιουλίου 2002 για επιτηδευματίες που ο ΑΦΜ λήγει στο 5.

8^η Ιουλίου 2002για επιτηδευματίες που ο ΑΦΜ λήγει στο 6.

10^η Ιουλίου 2002για επιτηδευματίες που ο ΑΦΜ λήγει στο 7.

12^η Ιουλίου 2002για επιτηδευματίες που ο ΑΦΜ λήγει στο 8.

15^η Ιουλίου 2002για επιτηδευματίες που ο ΑΦΜ λήγει στο 9.

17^η Ιουλίου 2002 για επιτηδευματίες που ο ΑΦΜ λήγει στο 10-50.

19^η Ιουλίου 2002 -για επιτηδευματίες που ο ΑΦΜ λήγει στο60-00.

Άρθρο 9

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ 1. Το συνολικό ποσό διαφορών φόρων και ελάχιστων ποσών φόρων, κατά περίπτωση, που προκύπτει κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 4, 5 και 6, για όλες τις υπαγόμενες στη ρύθμιση χρήσεις, βεβαιώνεται, αφού προηγουμένως μετατραπεί σε ευρώ με βάση την ισοτιμία δραχμής και ευρώ, στρογγυλοποιούμενο στην πλησιέστερη προς τα κάτω μονάδα. Το 1/10 του ανωτέρω ποσού καταβάλλεται ταυτόχρονα με την υποβολή του ειδικού σημειώματος του άρθρου 7 και το ποσό που απομένει καταβάλλεται ως ακολούθως: Σε δώδεκα (12) ίσες μηνιαίες δόσεις, αν η συνολικά βεβαιωθείσα οφειλή είναι μέχρι 18.000 ευρώ. Σε δεκαοκτώ (18) ίσες μηνιαίες δόσεις, αν η συνολικά βεβαιωθείσα οφειλή κυμαίνεται από 18.001 έως 54.000 ευρώ. Σε είκοσι τέσσερις (24) ίσες μηνιαίες δόσεις, αν η συνολικά βεβαιωθείσα οφειλή υπερβαίνει τα 54.000 ευρώ. 2. Το ποσό κάθε δόσης κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, δεν μπορεί να είναι

κατώτερο από 300 ευρώ, εκτός από την τελευταία δόση. Ειδικά στις περιπτώσεις των επιτηδευματιών του άρθρου 1 της απόφασης 1113331/1477/ ΠΟΛ 1239/1999, οι παραπάνω δόσεις διπλασιάζονται, μη δυνάμενες να υπερβούν τις 4. Στις περιπτώσεις που η συνολικά βεβαιωθείσα οφειλή της παραγράφου 1 καταβάλλεται εφάπαξ με την υποβολή του ειδικού σημειώματος του άρθρου 7, παρέχεται έκπτωση 5% επί του συνόλου της οφειλής, στην οποία δεν περιλαμβάνονται τα ποσά που προκύπτουν από διαφορές ΦΠΑ(e-forologia 2020).

2.5.4 ΠΟΛ-1192/9-7-2002 .

ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ Υπαγωγή στον τρόπο ελέγχου και επίλυσης των φορολογικών διαφορών με βάση την απόφαση του Υπουργού Οικονομικών 1061203/ 1148/ΠΟΛ. 1144/1998, όπως ισχύει, των ανέλεγκτων χρήσεων που έκλεισαν εντός του έτους 2001 και άλλες διατάξεις. (Α.Υ.Ο. 1057857/1532/ΔΕ-Α΄/ΠΟΛ. 1192/9.7.2002) ΑΠΟΦΑΣΗ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Έχοντας υπόψη: ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ ΑΡΘΡΟ 1 1. Η απόφαση 1061203/1148/ΠΟΛ. 1144/1998, όπως αυτή ισχύει, εφαρμόζεται και επί των ανέλεγκτων υποθέσεων φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογιών επιτηδευματιών που αφορούν χρήσεις που έκλεισαν εντός του έτους 2001. 14. Υποθέσεις που ελέγχθηκαν κατά τον οριζόμενο από την απόφαση 1061203/1148/ΠΟΛ. 1063790/1444/ΠΟΛ. 1168/2001, άρθρα 1 και 2, οι οποίες τελικά δεν περαιώθηκαν κατά τις διατάξεις του άρθρου 10 της παραπάνω απόφασης 1061203/1148/ ΠΟΛ. 1144/1998, μπορούν να περαιώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την επίδοση σχετικής έγγραφης πρόσκλησης από την αρμόδια ελεγκτική υπηρεσία και το αργότερο μέχρι 2/9/2002, με βάση τα αποτελέσματα του ήδη διενεργηθέντος ελέγχου και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6, εφόσον μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας απόφασης δεν έχουν εκδοθεί σημειώματα ελέγχου της παραγράφου 5 του άρθρου 30 του ΚΒΣ ή οποιουδήποτε είδους καταλογιστικές πράξεις κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 13 της ίδιας ως άνω απόφασης 1061203/1148/ ΠΟΛ. 1144/1998 ή συνεπεία προσωρινού ελέγχου. Τα παραπάνω ισχύουν ανάλογα και επί υποθέσεων που ελέγχθηκαν με βάση τις διατάξεις των άρθρων 3 και επόμενα της απόφασης 1063790/1444/ΠΟΛ. 1168/2001 και δεν περαιώθηκαν κατά το άρθρο 7 της απόφασης αυτής. 15. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 έως και 11 ισχύουν για εντολές ελέγχου που εκδίδονται από 1/8/2002 και μετά και σε κάθε περίπτωση για ειδικά σημειώματα ελέγχου που επιδίδονται μέχρι τις ανωτέρω ημερομηνίες, αντίστοιχα, εφαρμόζονται για όλες τις ελεγχόμενες χρήσεις, συμπεριλαμβανομένων και των χρήσεων που

έκλεισαν εντός του έτους 2001, τα ήδη προβλεπόμενα από την παραπάνω απόφαση και τις αποφάσεις 1075331/ 1453/ΠΟΛ. 1231/2000 και 1063790/ 1444/ΠΟΛ. 1168/2001. ΑΡΘΡΟ 2 Η απόφαση 1044171/1369/ΠΟΛ. 1155/22.5.02 τροποποιείται και συμπληρώνεται ως ακολούθως: 5. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής: “Το ποσό κάθε δόσης, κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, προκειμένου ειδικά για ποσά φόρων των άρθρων 4 και 6, δεν μπορεί να είναι κατώτερο από 300 ευρώ, εκτός από την τελευταία δόση”(anaconda 2002).

2.6. ΕΚΤΗ ΠΕΡΑΙΩΣΗ

Το 2004 επί υπουργίας Γ. Αλογοσκούφη έγινε η περαίωση στην οποία μπορούσαν να ενταχθούν επιχειρήσεις με ακαθάριστα έσοδα έως 8,8 εκατ. ευρώ. Η ρύθμιση αφορούσε στις ανέλεγκτες υποθέσεις της περιόδου 1998-2003 (kathimerini 2020).

2.6.1 ΝΟΜΟΣ 3259/4.8.2004

Περαίωση εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων, ρύθμιση ληξιπρόθεσμων χρεών και άλλες διατάξεις ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΠΕΡΑΙΩΣΗ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ Άρθρο 1 Εισαγωγή Με τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου καθορίζεται προαιρετικός, ειδικός τρόπος επίλυσης των φορολογικών διαφορών που προκύπτουν από τις ανέλεγκτες φορολογικές υποθέσεις, με σκοπό την περαίωση τους. Άρθρο 3 Υπαγόμενες υποθέσεις Στη ρύθμιση που καθορίζεται με τα άρθρα 1 έως και 11 υπάγονται οι εκκρεμείς υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογικών αντικειμένων επιτηδευματιών οι οποίες αφορούν διαχειριστικές περιόδους που έκλεισαν μέχρι και τις 31.12.2002.

Άρθρο 4 Εξαιρούμενες υποθέσεις Από τις υποθέσεις του προηγούμενου άρθρου εξαιρούνται και δεν υπάγονται στη ρύθμιση: α) Οι υποθέσεις για τις οποίες δεν έχει υποβληθεί μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2003 εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος ή εκκαθαριστική δήλωση Φ.Π.Α. για κάποια από τις ανέλεγκτες χρήσεις. δ) Από κάθε υπόθεση, η ανέλεγκτη χρήση στην οποία τα δηλούμενα ακαθάριστα έσοδα είναι μεγαλύτερα του ποσού των τριών (3) δισ. δρχ. ή οκτώ εκατομμυρίων οκτακοσίων τεσσάρων χιλιάδων (8.804.000) ευρώ και όλες οι επόμενες αυτής χρήσεις.

Άρθρο 5 Προϋποθέσεις και αποτελέσματα περαιώσης. Η κατά τις παρούσες διατάξεις περαίωση των ανέλεγκτων υποθέσεων φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογικών αντικειμένων γίνεται με τους πιο κάτω όρους και προϋποθέσεις:

1. Περαιώνεται υποχρεωτικά η πρώτη κατά σειρά ανέλεγκτη και οι συνεχόμενες με αυτή ανέλεγκτες υποθέσεις που υπάγονται στη ρύθμιση του νόμου αυτού. 2. Περαιώνονται υποχρεωτικά όλες οι υπαγόμενες στη ρύθμιση ανέλεγκτες υποθέσεις, μη επιτρεπομένης της περαίωσης ορισμένων από αυτές. 5. Με την υπογραφή της προβλεπόμενης από την παράγραφο 4 του άρθρου 9 πράξης, καταβάλλεται υποχρεωτικά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) της συνολικής οφειλής φόρου εισοδήματος, Φ.Π.Α. και προστίμων Κ.Β.Σ. που περαιώνονται με τις παρούσες διατάξεις.

Άρθρο 9 Διαδικασία περαίωσης 4. Ο επιτηδευματίας, εφόσον επιθυμεί να περαιώσει τις ανέλεγκτες υποθέσεις του, προσέρχεται στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. που αναγράφεται στο Μηχανογραφημένο Εκκαθαριστικό Σημείωμα, συμπληρώνει τις οικείες ενδείξεις και επί του Σημειώματος αυτού συντάσσεται σχετική πράξη, η οποία υπογράφεται από τον ίδιο και τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ.. Κατά την υπογραφή της πράξης καταβάλλεται υποχρεωτικώς το δέκα τοις εκατό (10%) του οφειλόμενου φόρου εισοδήματος, Φ.Π.Α. και τυχόν προστίμου Κ.Β.Σ.. Η υπογραφή από τον επιτηδευματία αυτής της πράξης συνεπάγεται την ανεπιφύλακτη και αμετάκλητη αποδοχή του περιεχομένου του Μηχανογραφημένου Εκκαθαριστικού Σημειώματος, καθώς και όλων όσα ορίζονται με τον παρόντα νόμο σχετικά με την περαίωση των παραπάνω υποθέσεων του. Η κατά τα παραπάνω προθεσμία προσέλευσης και υπογραφής δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από χρονικό διάστημα τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία έκδοσης του Μηχανογραφημένου Εκκαθαριστικού Σημειώματος. Σε περίπτωση που ολόκληρο το οφειλόμενο κατά την παράγραφο 1 ποσό καταβληθεί μέσα στην προθεσμία καταβολής της πρώτης δόσης, παρέχεται έκπτωση ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%). Άρθρο 11 Τρόπος καταβολής των φόρων 1. Τα υπόλοιπα ποσά φόρου εισοδήματος και του φόρου προστιθέμενης αξίας που περιλαμβάνονται στο Ειδικό Εκκαθαριστικό Σημείωμα, όπως και των τυχόν προστίμων Κ.Β.Σ. που αφορούν τις περαιούμενες ανέλεγκτες υποθέσεις του επιτηδευματία, καταβάλλονται ως ακολούθως: α) Όταν το ποσό της αρχικής συνολικής οφειλής αυτών είναι μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, σε δώδεκα (12), κατ' ανώτατο όριο, ίσες μηνιαίες δόσεις, και χωρίς το ποσό της κάθε δόσης να υπολείπεται των πεντακοσίων (500) ευρώ. β) Όταν το ποσό της αρχικής συνολικής οφειλής αυτών είναι πάνω από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, σε δεκαοκτώ (18) ίσες μηνιαίες δόσεις. (ΦΕΚΑ΄ 240)

2.6.2 ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3296/14-12-2004

Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, φορολογικοί έλεγχοι και άλλες διατάξεις.(ΦΕΚ Α' 253) *(Οι διατάξεις των άρθρων 13 έως και 17, καταργούνται από την 1.1.2014 σύμφωνα με την περίπτωση 6 της υποπαραγράφου Β.2. του άρθρου τρίτου του ν. 4254/2014)* Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή: ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΑΥΤΟΕΛΕΓΧΟΣ ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ

Άρθρο 13-Αντικείμενο, έννοια και προϋποθέσεις αυτοελέγχου Δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και Φ.Π.Α. επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών, κατά τα οριζόμενα στο επόμενο άρθρο, δεν ελέγχονται ως προς τα δηλούμενα εισοδήματα και ποσά Φ.Π.Α. από την άσκηση της εκμετάλλευσης της επιχείρησης ή του ελευθέρου επαγγέλματος και θεωρούνται περαιωθείσες ως ειλικρινείς για τα εισοδήματα και τα ποσά αυτά, επιφυλασσομένων των διατάξεων των παραγράφων 1, 7 και 8 του άρθρου 17, εφόσον δηλώνονται ακαθάριστα έσοδα και καθαρά κέρδη, καθώς και τυχόν διαφορές εκροών στο Φ.Π.Α. κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15.

Άρθρο 14. Υπαγόμενες και εξαιρούμενες δηλώσεις

1. Στις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου υπάγονται: α. Δηλώσεις επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών, ανεξαρτήτως νομικής μορφής, με τηρηθέντα βιβλία της κατά περίπτωση προσήκουσας κατηγορίας του Κ.Β.Σ., που αφορούν διαχειριστικές περιόδους με ύψος ακαθάριστων εσόδων βάσει βιβλίων και στοιχείων κατά τις ακόλουθες διακρίσεις:

αα. Επί επιχειρήσεων πώλησης εμπορευμάτων ή παραγωγής προϊόντων, μέχρι τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ.

ββ. Επί επιχειρήσεων αμιγώς παροχής υπηρεσιών, μέχρι εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ.

γγ. Επί μικτών επιχειρήσεων πώλησης εμπορευμάτων ή παραγωγής προϊόντων και παροχής υπηρεσιών, μέχρι τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ για το σύνολο των δραστηριοτήτων και με την προϋπόθεση ότι τα ακαθάριστα έσοδα από τη δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών είναι κατώτερα ή ίσα των εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ.

δδ. Επί αμιγώς ελευθέρων επαγγελματιών, μέχρι εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ.

εε. Επί ελευθέρων επαγγελματιών με παράλληλη άσκηση εμπορικής δραστηριότητας πώλησης εμπορευμάτων ή παραγωγής προϊόντων ή και παροχής υπηρεσιών, μέχρι τριακόσιες

χιλιάδες (300.000) ευρώ για το σύνολο των δραστηριοτήτων και με την προϋπόθεση ότι τα ακαθάριστα έσοδα-αμοιβές από την άσκηση του ελευθέρου επαγγέλματος πλέον των ακαθάριστων εσόδων από την τυχόν άσκηση εμπορικής δραστηριότητας παροχής υπηρεσιών είναι κατώτερα ή ίσα των εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ. Το ίδιο όριο των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ αθροιστικά για το ελεύθερο επάγγελμα και την εμπορική δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών, ισχύει και σε περίπτωση παράλληλης άσκησης μόνο των δύο ατών δραστηριοτήτων.

β. Δηλώσεις επιχειρήσεων που άσκησαν δραστηριότητες των υποπεριπτώσεων αα', ββ' και γγ' της προηγούμενης περίπτωσης α' και δεν τήρησαν βιβλία, επειδή δεν είχαν σχετική υποχρέωση. 2.Ως ακαθάριστα έσοδα για την εφαρμογή των οριζόμενων στην προηγούμενη παράγραφο 1α' λαμβάνονται αυτά που αναφέρονται στα άρθρα 30 και 49 του Ν. 2238/ 1994, καθώς και στο άρθρο 105 του ίδιου νόμου, εξαιρουμένων των εισοδημάτων από ακίνητα, κινητές αξίες και συμμετοχές σε άλλες επιχειρήσεις και περιλαμβάνονται στην ομάδα επτά (7) του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (Ε.Γ.Λ.Σ.). Επί περιπτώσεων τήρησης βιβλίων Α' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., για τον προσδιορισμό των ακαθάριστων εσόδων και την εφαρμογή των οριζόμενων στην προηγούμενη παράγραφο 1α' ανάγονται σε πωλήσεις οι πραγματοποιηθείσες στην οικεία διαχειριστική περίοδο αγορές, όπως αυτές προκύπτουν από τα τηρηθέντα βιβλία και στοιχεία.

3. Από τις δηλώσεις της παραγράφου 1 εξαιρούνται:

α. Δηλώσεις που αφορούν διαχειριστικές περιόδους που βαρύνονται με οποιαδήποτε παράβαση από αυτές που αναφέρονται στις διατάξεις των παραγράφων 3, 4 ή 6 του άρθρου 30 του Κ.Β.Σ., ανεξαρτήτως του μεγέθους και της επίπτωσής της επί του κύρους των βιβλίων και στοιχείων, ή με παράβαση μη επίδειξης βιβλίων ή στοιχείων αυτού του Κώδικα.

β. Δηλώσεις που δεν υποβάλλονται εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών ή υποβάλλονται ανακριβώς εντός των προθεσμιών αυτών, για τα βάσει των τηρηθέντων βιβλίων και στοιχείων δεδομένα, καθώς και δηλώσεις που αφορούν διαχειριστικές περιόδους για τις οποίες δεν υποβάλλονται εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών ή υποβάλλονται ανακριβώς εντός των προθεσμιών αυτών, οι δηλώσεις των λοιπών εν γένει φορολογιών, με βάση τα τηρηθέντα βιβλία και στοιχεία.

γ. Δηλώσεις που υποβάλλονται με επιφύλαξη.

δ. Δηλώσεις που αφορούν διαχειριστικές περιόδους για τις οποίες υπάρχουν κατασχεθέντα ανεπίσημα βιβλία και στοιχεία που δεν έχουν ελεγχθεί.

ε. Δηλώσεις που αφορούν διαχειριστικές περιόδους στις οποίες υφίσταται ανέγερση ή

απόκτηση κτιριακών εγκαταστάσεων της επιχείρησης ή του ελεύθερου επαγγελματία και δεν υφίστανται ακαθάριστα έσοδα.

στ. Δηλώσεις που αφορούν διαχειριστικές περιόδους, κατά τις οποίες οι απαλλασσόμενες πράξεις με δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών Φ.Π.Α. ανέρχονται τουλάχιστον στο εξήντα τοις εκατό (60%) των συνολικών ακαθάριστων εσόδων.

Άρθρο 16. Αυτοέλεγχος δηλώσεων λοιπών φορολογιών. Σε περιπτώσεις επιχειρήσεων και ελευθέρων επαγγελματιών που οι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και Φ.Π.Α. θεωρούνται περαιωθείσες ως ειλικρινείς χωρίς έλεγχο κατ' εφαρμογή των οριζόμενων στα άρθρα 13 έως και 15, εφόσον επί λοιπών φορολογιών, για τις οποίες ως βάση προσδιορισμού του φόρου ή του τέλους ή της εισφοράς λαμβάνονται τα ακαθάριστα έσοδα της φορολογίας εισοδήματος, δηλώνονται ως ακαθάριστα έσοδα τα οριζόμενα στο άρθρο 15, τότε και οι δηλώσεις των φορολογιών αυτών δεν ελέγχονται και θεωρούνται περαιωθείσες ως ειλικρινείς, κατ' ανάλογη εφαρμογή των οριζόμενων στο άρθρο 13.

Άρθρο 17. Μεταβατικές και άλλες διατάξεις 1. Τα ποσά φόρων, τελών ή εισφορών που βεβαιώνονται στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 13 έως 16 δεν διαγράφονται ούτε αναζητούνται σε καμιά περίπτωση. Εξαιρετικά, στις τυχόν περιπτώσεις που για οποιονδήποτε λόγο δηλώθηκαν ποσά ακαθάριστων εσόδων ή καθαρών κερδών ή διαφορών εκροών στο Φ.Π.Α. μεγαλύτερα των προβλεπομένων, με συνέπεια τη βεβαίωση ποσών φόρων, τελών ή εισφορών μεγαλύτερων των αναλογούντων, ο φορολογούμενος δύναται, εφόσον επιθυμεί, να υποβάλει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. εντός έτους από της περαίωσης ειδική δήλωση – αίτηση περί υπαγωγής του σε τακτικό έλεγχο, στο πλαίσιο του οποίου συμψηφίζονται τα εκ της περαίωσης βεβαιωθέντα ποσά, επιστρεφόμενης της τυχόν αρνητικής διαφοράς κατά το μέρος που αυτή αφορά τα επιπλέον των αναλογούντων ποσά που βεβαιώθηκαν στο πλαίσιο του αυτοελέγχου.

2. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 του άρθρου 68 του Ν. 2238/1994 και 3 του άρθρου 49 του Ν. 2859/2000 έχουν εφαρμογή και για τις αυτοελεγχόμενες κατά τα άρθρα 13 έως και 16 δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος, Φ.Π.Α. και λοιπών φορολογιών. Τα ανωτέρω ισχύουν ανάλογα και σε περιπτώσεις ύπαρξης ανέλεγκτων δελτίων πληροφοριών ή λοιπών εν γένει επιβαρυντικών στοιχείων κατά το χρόνο υποβολής των πιο πάνω δηλώσεων.

3. Δηλώσεις επιχειρήσεων και ελευθέρων επαγγελματιών, που δεν υπάγονται για οποιονδήποτε λόγο στις διατάξεις των άρθρων 13 έως και 16 του νόμου αυτού, υπόκεινται σε έλεγχο κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

4. Τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 13 έως και 16 του νόμου αυτού ισχύουν για δηλώσεις που αφορούν διαχειριστικές περιόδους που λήγουν από 31.12.2004 και μετά.

5. Τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 13 έως και 16 του νόμου αυτού ισχύουν ανάλογα και

για διαχειριστικές περιόδους που έληξαν ή λήγουν από 1.1.2003 έως και 30.12.2004, με την προϋπόθεση ότι τα τυχόν επιπλέον ποσά ακαθάριστων εσόδων και καθαρών κερδών, καθώς και διαφορών εκροών στο Φ.Π.Α. που προκύπτουν κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 15 και 16 για τις διαχειριστικές αυτές περιόδους δηλώνονται το αργότερο μέχρι 15 Μαΐου 2005.

6.Ειδικά για τις τυχόν συμπληρωματικές δηλώσεις που θα υποβληθούν στο πλαίσιο εφαρμογής των οριζόμενων στην προηγούμενη παράγραφο, σε περιπτώσεις που κατά το χρόνο δημοσίευσης του νόμου αυτού έχει λήξει η προθεσμία υποβολής των οικείων δηλώσεων, δεν επιβάλλονται πρόσθετοι φόροι ή προσαυξήσεις ή πρόστιμα.

7. Επί εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 13 έως 15, αν διαπιστωθεί ότι δεν συντρέχουν οι αναγκαίοι όροι και προϋποθέσεις υπαγωγής κατά το άρθρο 14 ή ότι δεν εφαρμόστηκαν ορθά όσα προβλέπονται στο άρθρο 15, με αποτέλεσμα να προσδιοριστούν επί μέρους ή τελικά ποσά ακαθάριστων εσόδων ή καθαρών κερδών ή τυχόν διαφορών εκροών στο Φ.Π.Α. μικρότερα αυτών που έπρεπε να προσδιορισθούν κατά το άρθρο αυτό, οι οικείες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και Φ.Π.Α. δεν θεωρούνται περαιωθείσες κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 13 και παραμένουν εκκρεμείς, υποκείμενες σε έλεγχο κατά τις κείμενες διατάξεις. Στις παραπάνω περιπτώσεις, αν σε οποιαδήποτε από τις αμέσως επόμενες δύο (2) διαχειριστικές περιόδους εφαρμοσθούν ή έχουν εφαρμοσθεί οι ίδιες ως άνω διατάξεις των άρθρων 13 έως 15, οι οικείες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και Φ.Π.Α. και των διαχειριστικών αυτών περιόδων θεωρούνται επίσης εκκρεμείς και υπόκεινται σε έλεγχο κατά τις κείμενες διατάξεις. Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 ισχύουν ανάλογα και στις περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου.

8. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου του νόμου αυτού, ο τύπος και το περιεχόμενο των υποβαλλόμενων δηλώσεων ή εντύπων και ο χρόνος υποβολής αυτών για τον αυτοέλεγχο κατά τις ως άνω διατάξεις, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών. Με απόφαση του ίδιου Υπουργού μπορεί επίσης να καθορίζεται ο τρόπος επιλογής προς έλεγχο δείγματος υποθέσεων για τις οποίες υποβάλλονται δηλώσεις στο πλαίσιο εφαρμογής των ίδιων διατάξεων, καθώς και ο τρόπος ελέγχου των υποθέσεων αυτών. Για τις λοιπές υποθέσεις που δεν περιλαμβάνονται στο πιο πάνω δείγμα, ο προϊστάμενος της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας δύναται να ελέγχει τη συνδρομή ή μη των προβλεπόμενων όρων και προϋποθέσεων αυτοελέγχου (ΦΕΚ Α'240).

2.6.3. ΠΟΛ. 1027, 22 Φεβρουαρίου 2005 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΘΕΜΑ:Οδηγίες για την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του Ν. 3296/2004 Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, φορολογικοί έλεγχοι και άλλες διατάξεις. Σας κοινοποιούμε τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄, άρθρο 13, 14, 15, 16 και 17, καθώς και του άρθρου 28 του Ν. 3296/2004 (ΦΕΚ 253/Α΄/14.12.2004), οι οποίες αναφέρονται σε θέματα φορολογικού ελέγχου και παρέχουμε τις ακόλουθες οδηγίες και διευκρινίσεις για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή τους.

ΑΡΘΡΑ 13 ΕΩΣ ΚΑΙ 17 (ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄)

ΠΕΡΑΙΩΣΗ ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΧΩΡΙΣ ΕΛΕΓΧΟ Με τις διατάξεις του κεφαλαίου αυτού καθορίζεται ειδικός προαιρετικού χαρακτήρα τρόπος και διαδικασία περαίωσης των υποβαλλόμενων δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος και Φ.Π.Α. καθώς και των λοιπών φορολογιών, ως ειδικρινών, ειδικά των εμπορικών επιχειρήσεων και των ελεύθερων επαγγελματιών που τηρούν βιβλία ανεξαρτήτως κατηγορίας ΚΒΣ ή νόμιμα δεν τηρούν, μέχρι συγκεκριμένου ύψους ορίων ακαθαρίστων εσόδων και επί πλέον καθορίζονται οι όροι και οι λοιπές προϋποθέσεις του τρόπου αυτού και της διαδικασίας περαίωσης

Άρθρο 13 Αντικείμενο, έννοια και προϋποθέσεις περαίωσης. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται η περαίωση των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος και ΦΠΑ των εμπορικών επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών που υπάγονται στη συγκεκριμένη διαδικασία περαίωσης, σύμφωνα με το επόμενο άρθρο 14, εφόσον δηλώνονται ποσά ακαθαρίστων εσόδων και καθαρών κερδών καθώς και τυχόν διαφορές εκροών στο ΦΠΑ κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15.

Άρθρο 14 Υπαγόμενες και εξαιρούμενες δηλώσεις 1. Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου αυτού καθορίζονται οι περιπτώσεις των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος και ΦΠΑ που υπάγονται στην ανωτέρω διαδικασία περαίωσης. Έτσι, υπάγονται στη διαδικασία αυτή οι υποβαλλόμενες δηλώσεις των πιο κάτω επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών, ανεξαρτήτως νομικής μορφής, με τηρηθέντα βιβλία οποιασδήποτε κατηγορίας Κ.Β.Σ. (Α΄ ή Β΄ ή Γ΄ κατηγορίας), εφόσον αφορούν χρήσεις με ύψος ακαθαρίστων εσόδων βάσει των βιβλίων και στοιχείων κατά τις ακόλουθες διακρίσεις: α) Των εμπορικών επιχειρήσεων

πώλησης εμπορευμάτων ή παραγωγής προϊόντων, για χρήσεις με ακαθάριστα έσοδα μέχρι 300.000 ευρώ. β) Των εμπορικών επιχειρήσεων αμιγώς παροχής υπηρεσιών, για χρήσεις με ακαθάριστα έσοδα μέχρι 150.000 ευρώ. γ) Των μικτών εμπορικών επιχειρήσεων πώλησης εμπορευμάτων ή παραγωγής προϊόντων και παροχής υπηρεσιών, για χρήσεις με συνολικά ακαθάριστα έσοδα (εμπορίας-παραγωγής και παροχής υπηρεσιών) μέχρι 300.000 ευρώ και εφόσον τα ακαθάριστα έσοδα της παροχής υπηρεσιών είναι μέχρι 150.000 ευρώ. δ) Των ελεύθερων επαγγελματιών, για χρήσεις με ακαθάριστες αμοιβές μέχρι 150.000 ευρώ. ε) Των ελεύθερων επαγγελματιών με παράλληλη εμπορική δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών, για χρήσεις με σύνολο ακαθαρίστων αμοιβών και εσόδων και από τις δύο δραστηριότητες μέχρι 150.000 ευρώ. στ) Των ελεύθερων επαγγελματιών με παράλληλη εμπορική δραστηριότητα πώλησης εμπορευμάτων ή παραγωγής προϊόντων ή και παροχής υπηρεσιών, για χρήσεις με σύνολο ακαθαρίστων αμοιβών και εσόδων από όλες τις δραστηριότητες μέχρι 300.000 ευρώ και εφόσον οι αμοιβές από το ελεύθερο επάγγελμα πλέον τα ακαθάριστα έσοδα από την τυχόν εμπορική δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών είναι μέχρι 150.000 ευρώ.

Άρθρο 15 Δηλούμενα ακαθάριστα έσοδα και καθαρά κέρδη Δηλούμενες διαφορές εκροών στο ΦΠΑ Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζονται τα ακαθάριστα έσοδα και τα καθαρά κέρδη, καθώς και οι τυχόν διαφορές εκροών στο ΦΠΑ, που πρέπει να δηλώνονται από τις επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες που υπάγονται στη διαδικασία περαίωσης, προκειμένου να θεωρηθούν περαιωθείσες ως ειλικρινείς οι δηλώσεις τους φορολογίας εισοδήματος και ΦΠΑ. Για την καλύτερη κατανόηση των πιο πάνω αναφερόμενων σε σχέση με τον τρόπο καταβολής του προκύπτοντος χρεωστικού υπολοίπου και το χειρισμό του τυχόν υφιστάμενου πιστωτικού υπολοίπου, παρατίθενται τα ακόλουθα ενδεικτικά παραδείγματα: Παράδειγμα 1ο Επιχείρηση με Γ' κατηγορίας βιβλία υποβάλλει εκκαθαριστική δήλωση Φ.Π.Α. για τη χρήση 2004 στις 10.5.2005. Το πιστωτικό υπόλοιπο της εκκαθαριστικής δήλωσης είναι 15.000 ευρώ. Το πιστωτικό υπόλοιπο της φορολογικής περιόδου του Δεκεμβρίου του 2004 το οποίο μεταφέρθηκε στην περιοδική δήλωση του Ιανουαρίου του 2005 ήταν 18.000 ευρώ. Με το ειδικό σημείωμα περαίωσης το πιστωτικό υπόλοιπο της χρήσης αυτής μειώνεται σε 10.000 ευρώ. Έστω ότι το ειδικό σημείωμα θα υποβληθεί εκπρόθεσμα στις 20.6.2005. Στην περίπτωση αυτή, στην περιοδική δήλωση του Μαΐου θα συμπεριληφθεί στα αφαιρούμενα ποσά από το φόρο εισροών το ποσό των 3.000 ευρώ που είναι η μείωση του πιστωτικού υπολοίπου μεταξύ της περιοδικής και της εκκαθαριστικής δήλωσης (βλέπε φυλλάδιο οδηγιών για τη συμπλήρωση της εκκαθαριστικής). Στην περιοδική δήλωση του Ιουνίου θα συμπεριληφθεί στα αφαιρούμενα ποσά από το φόρο

εισροών το ποσό των 5.000 ευρώ που είναι η μείωση του πιστωτικού υπολοίπου μεταξύ της εκκαθαριστικής δήλωσης και του ειδικού σημειώματος περαίωσης.

Άρθρο 16 Περαίωση δηλώσεων λοιπών φορολογιών Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ότι επί επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών των οποίων οι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και ΦΠΑ περαιώνονται ως ειλικρινείς σύμφωνα με τα οριζόμενα στα προηγούμενα άρθρα 13, 14 και 15, δεν ελέγχονται και περαιώνονται επίσης ως ειλικρινείς, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 13, και οι υποβαλλόμενες για τις αντίστοιχες χρήσεις δηλώσεις των λοιπών φορολογιών για τις οποίες ως βάση προσδιορισμού του φόρου ή του τέλους ή της εισφοράς λαμβάνονται υπόψη τα ακαθάριστα έσοδα της φορολογίας εισοδήματος, εφόσον πρόκειται για λοιπές φορολογίες για τις οποίες ως ακαθάριστα έσοδα δηλώνονται τα οριζόμενα στο άρθρο 15, δηλαδή αυτά που δηλώνονται και στη φορολογία εισοδήματος κατά το άρθρο αυτό

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΠΕΡΑΙΩΣΗΣ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 13-17 Ν. 3296/2004

I. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘ.15 Ν.3296/2004 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ2^ο ΔΕΔΟΜΕΝΑ Επιχείρηση με βιβλία Γ' κατηγορίας του ΚΒΣ, με μικτή δραστηριότητα πώλησης εμπορευμάτων και παροχής υπηρεσιών κατά τη χρήση 2004 και αντικείμενα εργασιών την εμπορία γυναικείων εσφορούχων (ΚΑΕ 6315 - ΜΣΚΚ 15), εμπορία υφασμάτων επιπλώσεων (ΚΑΕ 6316 - ΜΣΚΚ 14), εμπορία υλικών ραπτών (ΚΑΕ 6323 - ΜΣΚΚ 11), εμπορία ψιλικών χονδρικά (ΚΑΕ 6324 - ΜΣΚΚ 8), επισκευές ηλεκτρικών εγκαταστάσεων χωρίς υλικά (ΚΑΕ 8039 - ΜΣΚΚ 50) και ενοικιάσεις κασετών βίντεο (ΚΑΕ 8043 - ΜΣΚΚ 38), εμφανίζει στα τηρηθέντα βιβλία και στοιχεία της κατά τη χρήση αυτή τα εξής δεδομένα:

- Απογραφή έναρξης	8.000,00
- Αγορές χρήσης	120.000,00
- Απογραφή λήξης	15.000,00
- Ακαθάριστα έσοδα ΚΑΕ 6315	58.963,32
- Ακαθάριστα έσοδα ΚΑΕ 6316	25.360,00
- Ακαθάριστα έσοδα ΚΑΕ 6323	14.000,00
- Ακαθάριστα έσοδα ΚΑΕ 6324	53.000,00
Σύνολο ακαθαρίστων εσόδων εμπορίας	151.323,32

- Ακαθάριστα έσοδα ΚΑΕ 8039	7.000,00
- Ακαθάριστα έσοδα ΚΑΕ 8043	42.000,00
Σύνολο ακαθαρίστων εσόδων παροχής υπηρεσιών	49.000,00
Σύνολο ακαθαρίστων εσόδων βιβλίων και στοιχείων	200.323,32
- Δαπάνες - έξοδα - αποσβέσεις εμπορίας	24.000,00
- Δαπάνες - έξοδα - αποσβέσεις παροχής υπηρεσιών	32.000,00
- Κοινές δαπάνες	16.000,00

Με βάση τα ανωτέρω δεδομένα προκειμένου να προσδιορισθούν τα ακαθάριστα έσοδα και τα καθαρά κέρδη, με βάση τον Ν. 3296/2004 (περαίωση χωρίς έλεγχο) γίνονται οι παρακάτω υπολογισμοί:

Α. ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΤΙΣ ΔΥΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. ΕΜΠΟΡΙΑ: Ακαθάριστα έσοδα εμπορίας x 100 / συνολικά ακαθάριστα έσοδα = $151.323,32 \times 100 / 200.323,32 = 75,5395 = 75,54\%$ ΑΝΑΛΟΓΟΥΣΕΣ ΚΟΙΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ = (ΚΟΙΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ x 75,54%) = $(16.000,00 \times 75,54) / 100 = 12.086,40$

2. ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (Π.Υ.): Ακαθάριστα έσοδα Π.Υ. x 100 / συνολικά ακαθάριστα έσοδα = $49.000,00 \times 100 / 200.323,32 = 24,4604 = 24,46\%$ ΑΝΑΛΟΓΟΥΣΕΣ ΚΟΙΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ Π.Υ. = (ΚΟΙΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ x 24,46%) = $(16.000,00 \times 24,46) / 100 = 3.913,60$

Β. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

1. Κόστος πωληθέντων	
Απογραφή έναρξης χρήσης	8.000,00
Πλέον αγορές χρήσης	120.000,00
Σύνολο	128.000,00
Μείον απογραφή λήξης χρήσης	15.000,00
Κόστος πωληθέντων	113.000,00
2. Δαπάνες - έξοδα - αποσβέσεις - εμπορίας	24.000,00
Πλέον αναλογούσες κοινές δαπάνες εμπορίας	12.086,40
Σύνολο δαπανών εμπορίας	36.086,40

3. Μικτό κέρδος = κόστος πωληθέντων x ΣΜΚ Συντελεστής μικτού κέρδους (ΣΜΚ) = $\frac{ΜΣΣΚΚ}{(100 - ΜΣΣΚΚ)}$ ΜΣΣΚΚ = συνολικά καθαρά κέρδη εξωλογιστικά 100/συνολικά ακαθάριστα έσοδα ΜΣΣΚΚ = $[(58.963,32 \times 15\%) + (25.360,00 \times 14\%) + (14.000,00 \times 11\%) + (53.000,00 \times 8\%)] \times 100 / 151.323,32 = (18.174,90 \times 100) / 151.323,32 = 12,01064 = 12,01$

ΣΜΚ = $[12,01 / (100 - 12,01)] \times 100 = 13,6492783 = 13,65$

Άρα: μικτό κέρδος = (113.000 x 13,65) / 100 =	15.424,50
4. Ακαθάριστα έσοδα εμπορίας Ν.3296/04 = (1 + 2 + 3) = (113.000 + 36.086,40 + 15.424,50)=	164.510,90
Ακαθάριστα έσοδα εμπορίας βιβλίων και στοιχείων	151.323,32
5. Άρα: Ακαθάριστα έσοδα Ν. 3296/04 (περαίωσης) εμπορίας	164.510,90
Ακαθάριστα έσοδα Ν. 3296/04 παροχής υπηρεσιών	49.000,00
Σύνολο ακαθαρίστων εσόδων Ν.3 296/04 (περαίωσης)	213.510,90

Γ. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΔΩΝ1Α. Λογιστικός προσδιορισμός καθαρών κερδών εμπορίας βάσει Ν. 2238/1994

Ακαθάριστα έσοδα βάσει βιβλίων και στοιχείων	151.323,32
Μείον κόστος πωληθέντων	113.000,00
Μείον δαπάνες- έξοδα- αποσβέσεις εμπορίας	36.086,40
Καθαρά λογιστικά κέρδη βάσει Ν. 2238/1994	2.236,92

1Β. Εξωλογιστικός προσδιορισμός καθαρών κερδών εμπορίας βάσει Ν. 3296/2004

Ακαθάριστα έσοδα Ν. 3296/04 εμπορίας	164.510,90
Επί Μ.Σ.Σ.Κ.Κ. εμπορίας	12,01 %
Εξωλογιστικά καθαρά κέρδη βάσει Ν. 3296/2004	19.757,76
1Γ. Τελικά καθαρά κέρδη Ν. 3296/04 εμπορίας (περαίωσης)	19.757,76(1)

2Α. Λογιστικός προσδιορισμός καθαρών κερδών παροχής υπηρεσιών (Π.Υ.) βάσει Ν. 2238/1994

Ακαθάριστα έσοδα βάσει βιβλίων και στοιχείων	49.000,00
Μείον δαπάνες- έξοδα- αποσβέσεις παροχής υπηρεσιών	35.913,60
Καθαρά λογιστικά κέρδη βάσει Ν. 2238/1994	13.086,40

2Β. Εξωλ/κός προσδιορισμός καθαρών κερδών Π.Υ. βάσει Ν. 3296/2004

ΜΣΣΚΚ (Π.Υ.) = [(7.000,00 x 50%) + (42.000,00 X38%)] x 100 /49.000,00=

(19.460,00 x 100) / 49.000,00 = 39,7142 = 39,71

Ακαθάριστα έσοδα βάσει βιβλίων & στοιχείων παροχής υπηρεσιών	49.000,00
Επί Μ.Σ.Σ.Κ.Κ. παροχής υπηρεσιών	39,71%
Εξωλογιστικά καθαρά κέρδη Π.Υ.	19.457,90
2Γ. Τελικά καθαρά κέρδη Ν. 3296/04 Π.Υ. (περαίωσης)	19.457,90 (2)
3. Αρα: Συνολ. Καθ. Κέρδη Ν. 3296/04(περαίωσης) (1) + (2)=	39.215,66

(e-forologia 2020)

2.6.4. ΠΟΛ. 1082, 24 Μαΐου 2005, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΘΕΜΑ: Περαιώση υποβαλλόμενων δηλώσεων χωρίς έλεγχο βάσει των άρθρων 13 έως και 17 του Ν. 3296/04. Σεσυνέχεια της εγκυκλίου ΠΟΛ. 1027/22.2.05 (σχετ. και οι εγκ. ΠΟΛ. 1020, 1040/05) αναφορικά με το παραπάνω θέμα και με αφορμή ερωτήματα φορολογουμένων αλλά και υπηρεσιών, διευκρινίζονται συμπληρωματικά τα εξής: **1.** Όπως διευκρινίστηκε με την εν λόγω εγκύκλιο ΠΟΛ. 1027/05, στις ανωτέρω διατάξεις των άρθρων 13, 14, 15, 16 και 17 του Ν. 3296/04 υπάγονται και οι εκπρόθεσμες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και ΦΠΑ, χρήσεων που έληξαν από 1/1/03 έως και 31/12/03, οι οποίες υποβλήθηκαν χωρίς κυρώσεις μέχρι και 26/11/04 στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 18, 19 και 20 του Ν. 3259/04. Περαιτέρω διευκρινίζεται ότι, για λόγους ίσης μεταχείρισης, στις ανωτέρω διατάξεις του Ν. 3296/04 υπάγονται και οι εκπρόθεσμες δηλώσεις των ίδιων πιο πάνω χρήσεων που υποβλήθηκαν και πριν την έναρξη ισχύος του Ν. 3259/04, δηλαδή μέχρι και 14/7/04, με την επιβολή πρόσθετων φόρων ή προστίμων. **7.** Σημειώνεταιιούτιήδη, για την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων του Ν. 3296/04, με την απόφαση ΠΟΛ. 1074/10.5.05 παρατάθηκε η προθεσμία υποβολής συμπληρωματικών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος για χρήσεις που έληξαν από 1/1/2003 έως και 30/12/2004, καθώς και ειδικών σημειωμάτων περαίωσης Φ.Π.Α. για χρήσεις που έληξαν από 1/1/2003 έως και 31/12/2004, μέχρι 21/6/05, κλιμακούμενη μέχρι και 27/6/05, ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του ΑΦΜ του υπόχρεου(e-forologia 2005).

2.6.5. ΠΟΛ.1105/18.7.2005 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΘΕΜΑ: Περαιώση εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων βάσει του ν.3259/2004. Αποφασίζουμε

1. Οι εκκρεμείς πράξεις επιβολής προστίμου Κ.Β.Σ. του άρθρου 8 του ν.3259/2004 περαιώνονται με περιορισμό στο ένα τέταρτο (1/4) οποιουδήποτε επιβληθέντος προστίμου. Ο ανωτέρω περιορισμός καταλαμβάνει και τις περιπτώσεις, για τις οποίες έχουν εκδοθεί σχετικές αποφάσεις από τα Πρωτοβάθμια Δικαστήρια. Στις περιπτώσεις αυτές με βάση την κατά τα ανωτέρω περαίωση ο προϊστάμενος της αρμόδιας Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας ενεργεί συμπληρωματική βεβαίωση του επιπλέον προστίμου που τυχόν οφείλεται ή έκπτωση του επιπλέον προστίμου που βεβαιώθηκε.

4. Η έκδοση των Εκκαθαριστικών Σημειωμάτων από τους προϊσταμένους των αρμόδιων Δ.Ο.Υ. κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 9 του ν.3259/2004, καθώς και η υποβολή των Σημειωμάτων αυτών κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, λήγει στις 30 Σεπτεμβρίου 2005 (taxheaven 2005).

2.7. ΕΒΔΟΜΗ ΠΕΡΑΙΩΣΗ

Τέσσερα χρόνια μετά ο κ. Αλογοσκούφης θεσπίζει νέα ρύθμιση για τις ανέλεγκτες υποθέσεις της περιόδου 2000-2006.(kathimerini 2020)

2.7.1. ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3697/25-9-2008

Ενίσχυση της διαφάνειας του Κρατικού Προϋπολογισμού, έλεγχος των δημοσίων δαπανών, μέτρα φορολογικής δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις.

ΜΕΡΟΣ Β' ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΡΥΘΜΙΣΗ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ

Άρθρο 28 Ρύθμιση εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων

1.Οι διατάξεις του Κεφαλαίου Α' «Περαίωση εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων» του ν. 3259/2004 (ΦΕΚ 149 Α'), όπως ισχύουν, τροποποιούνται, αντικαθίστανται και συμπληρώνονται ως ακολούθως: α. Στην περίπτωση β' της παραγράφου 3 του άρθρου

2 αντικαθίσταται η υποπερίπτωση γγ' ως εξής: «γγ) την ανακριβή καταχώριση εσόδων ή αγορών ή δαπανών στο έντυπο Ε3 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.»

β. Η περίπτωση ια' της παραγράφου 5 του άρθρου 2 καταργείται και η περίπτωση ιβ' της ίδιας παραγράφου αντικαθίσταται ως εξής: «ιβ) Λήψη εικονικού φορολογικού στοιχείου ως προς το πρόσωπο του αντισυμβαλλόμενου.» γ. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής: «Στη ρύθμιση που καθορίζεται με τα άρθρα 1 έως και 11 υπάγονται οι εκκρεμείς

υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογικών αντικειμένων επιτηδευματιών, οι οποίες αφορούν διαχειριστικές περιόδους που έκλεισαν μέχρι και τις 31.12.2006.»

δ. Η πρώτη περίοδος της περίπτωσης δ' του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής: «δ) Υποθέσεις περαιωμένες οριστικά για τις οποίες μέχρι την 31.12.2007:». ε. Η περίπτωση α' του άρθρου 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Οι υποθέσεις για τις οποίες δεν έχει υποβληθεί μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2007 εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος ή εκκαθαριστική δήλωση Φ.Π.Α. για κάποια από τις ανέλεγκτες χρήσεις.» στ. Η περίπτωση δ' του άρθρου 4 αντικαθίσταται ως εξής: «δ) Από κάθε υπόθεση, η ανέλεγκτη χρήση στην οποία τα δηλούμενα ακαθάριστα έσοδα είναι μεγαλύτερα του ποσού των τριών δισεκατομμυρίων εξήντα έξι εκατομμυρίων επτακοσίων πενήντα χιλιάδων (3.066.750.000) δρχ. ή εννέα εκατομμυρίων (9.000.000) ευρώ και όλες οι επόμενες αυτής χρήσεις.» ι. Η παράγραφος 5 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Με την υπογραφή της προβλεπόμενης από την παράγραφο 4 του άρθρου 9 πράξης, καταβάλλεται υποχρεωτικά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της συνολικής οφειλής φόρου εισοδήματος, Φ.Π.Α. και προστίμων Κ.Β.Σ. που περαιώνονται με τις παρούσες διατάξεις.» ια. Η περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 6 καταργείται και η περίπτωση γ' της ίδιας παραγράφου αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Ποσό μικρότερο από πεντακόσια (500) ευρώ για κάθε επιτηδευματία που τήρησε βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., το ποσό του βεβαιωτέου φόρου ορίζεται στα πεντακόσια (500) ευρώ.» ιβ. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 6 προστίθεται νέο εδάφιο που έχει ως εξής: «Σε κάθε περίπτωση το παραπάνω ποσό φόρου δεν μπορεί να είναι μικρότερο των εξακοσίων (600) ευρώ.» ιε. Η παράγραφος 1 του άρθρου 7 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η περαίωση καθεμιάς ανέλεγκτης υπόθεσης φορολογίας εισοδήματος συνεπάγεται αυτοδίκαια και την περαίωση ως ειλικρινών των ανέλεγκτων υποθέσεων των λοιπών φορολογικών αντικειμένων με την επιφύλαξη των οριζομένων στις επόμενες παραγράφους.» ιθ. Η περίπτωση ιε' της παραγράφου 1 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής: «ιε) Το ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της συνολικής οφειλής που πρέπει να καταβληθεί με την υπογραφή της πράξης περαίωσης.» κα. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 9 αντικαθίσταται ως εξής:

«Κατά την υπογραφή της πράξης καταβάλλεται υποχρεωτικώς το είκοσι τοις εκατό (20%) του οφειλόμενου φόρου εισοδήματος, Φ.Π.Α. και τυχόν προστίμου Κ.Β.Σ.. » κγ. Οι

περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 αντικαθίστανται και προστίθεται νέα περίπτωση γ' ως εξής: «α) Όταν το ποσό της αρχικής συνολικής οφειλής αυτών είναι μέχρι είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) ευρώ, σε έξι (6), κατ' ανώτατο όριο, ίσες μηνιαίες δόσεις και χωρίς το ποσό της κάθε δόσης να υπολείπεται των πεντακοσίων (500) ευρώ.»

«β) Όταν το ποσό της αρχικής συνολικής οφειλής αυτών είναι πάνω από είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) και μέχρι εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, σε οκτώ (8) ίσες μηνιαίες δόσεις.»

«γ) Όταν το ποσό της αρχικής συνολικής οφειλής αυτών είναι πάνω από εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, σε δώδεκα (12) ίσες μηνιαίες δόσεις.»(e-nomothesia 2008)

2.7.2. ΠΟΛ. 1130, 2 Οκτωβρίου 2008 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΘΕΜΑ: Παροχή οδηγιών για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 1 - 11 του Ν. 3259/2004 σχετικά με την περαίωση εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων, όπως αυτές ισχύουν ύστερα από το Ν. 3697/2008. Α. ΓΕΝΙΚΑ Με τις διατάξεις του άρθρου 28 του Ν. 3697/2008 «Ενίσχυση της διαφάνειας του Κρατικού Προϋπολογισμού, διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. 194 Α'/25.9.2008) επήλθαν μεταβολές στις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 του Ν. 3259/2004 «Περαίωση εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων, ρύθμιση ληξιπρόθεσμων χρεών και άλλες διατάξεις». Οι παραπάνω μεταβολές καθώς και η περαίωση των υποθέσεων κατά τα άρθρα 1 έως 11 του Ν. 3259/2004 με βάση τις μεταβολές αυτές, ισχύουν από τη δημοσίευση του Ν.3697/2008 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δηλαδή από 25/9/2008.

Άρθρο 3 Υπαγόμενες Υποθέσεις Στη ρύθμιση και όπως αυτή καθορίζεται από τις διατάξεις των άρθρων 1 έως και 11 του νόμου, όπως αυτές πλέον ισχύουν, υπάγονται οι εκκρεμείς υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογικών αντικειμένων επιτηδευματιών οι οποίες αφορούν διαχειριστικές περιόδους που έκλεισαν μέχρι και τις 31 Δεκεμβρίου του έτους 2006.

Άρθρο 4 Εξαιρούμενες Υποθέσεις Από τις υποθέσεις του προηγούμενου άρθρου 3 εξαιρούνται και δεν υπάγονται στη ρύθμιση: α) Οι υποθέσεις για τις οποίες δεν έχει υποβληθεί μέχρι και τις 31 Δεκεμβρίου του έτους 2007 εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος ή εκκαθαριστική δήλωση Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, για κάποια από τις ανέλεγκτες χρήσεις. β) Οι υποθέσεις επιτηδευματιών φυσικών προσώπων με εισοδήματα από γεωργικές επιχειρήσεις για τις οποίες είτε δεν έχουν τηρηθεί βιβλία είτε έχουν τηρηθεί βιβλία του Κ.Β.Σ. αλλά κατηγορίας κατώτερης της τρίτης και μόνον όσον αφορά τα συγκεκριμένα εισοδήματα. γ) Οι υποθέσεις για τις οποίες έχει υποβληθεί

συμπληρωματική δήλωση σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του Ν. 2753/1999 (δήλωση συνάφειας), με εξαίρεση τις ανέλεγκτες χρήσεις που προηγούνται ή έπονται των χρήσεων αυτών καθώς και τις χρήσεις εκείνες για τις οποίες έγιναν δηλώσεις συνάφειας αλλά έχουν ελεγχθεί ή υπάρχουν παραβάσεις του Κ.Β.Σ ή δελτία πληροφοριών όπως ορίζονται στα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 4 του άρθρου 6 του Ν. 3259/2004 (οι οποίες υπάγονται στη ρύθμιση). δ) Από κάθε υπόθεση η ανέλεγκτη χρήση στην οποία τα δηλούμενα ακαθάριστα έσοδα είναι μεγαλύτερα του ποσού των τριών δισεκατομμυρίων εξήντα έξι εκατομμυρίων επτακοσίων πενήντα χιλιάδων (3.066.750.000) δρχ. ή εννέα εκατομμυρίων (9.000.000) ευρώ και όλες οι επόμενες αυτής χρήσεις.

Άρθρο 5 Προϋποθέσεις και αποτελέσματα περαιώσης. Η με τις παρούσες διατάξεις περαίωση των εκκρεμών υποθέσεων φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογικών αντικειμένων, μπορεί να γίνει εφόσον συντρέχουν οι πιο κάτω προϋποθέσεις και όροι: 1. Περαιώνεται υποχρεωτικά η πρώτη κατά σειρά ανέλεγκτη χρήση και οι επόμενες συνεχόμενες με αυτή, εφόσον δεν υπάρχει λόγος εξαίρεσης μίας εκ των επομένων χρήσεων. Σε περίπτωση κατά την οποία για μία εκ των εκκρεμών χρήσεων υπάρχει λόγος εξαίρεσης από την περαίωση, εξαιρείται τόσο η χρήση για την οποία υπάρχει λόγος εξαίρεσης όσο και οι επόμενες αυτής χρήσεις.

Άρθρο 7 Περαιώση υποθέσεων λοιπών φορολογικών αντικειμένων. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 7, όπως πλέον ισχύουν, η περαίωση καθεμίας ανέλεγκτης υπόθεσης φορολογίας εισοδήματος συνεπάγεται αυτοδίκαια και την περαίωση ως ειλικρινών των ανέλεγκτων υποθέσεων των λοιπών φορολογικών αντικειμένων, με την επιφύλαξη όσων αναφέρονται παρακάτω: Άρθρο 9 Διαδικασία περαιώσης 1. Για την υλοποίηση της περαιώσης των εκκρεμών υποθέσεων ο προϊστάμενος της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου, συντάσσει Απογραφικό Δελτίο στο οποίο περιέρονται όλα τα κατά περίπτωση αναγκαία δεδομένα για την εφαρμογή του παρόντος νόμου. Στη συνέχεια με βάση τα δεδομένα αυτού του σημειώματος εκδίδεται εις διπλούν Μηχανογραφημένο Εκκαθαριστικό Σημείωμα, το οποίο περιέχει για κάθε μία υπόθεση και τα ακόλουθα στοιχεία:

Άρθρο 11 Τρόπος καταβολής των φόρων 1. Τα υπόλοιπα ποσά του φόρου εισοδήματος και του φόρου προστιθέμενης αξίας που περιλαμβάνονται στο Μηχανογραφημένο Εκκαθαριστικό Σημείωμα, όπως και των τυχόν προστίμων Κ.Β.Σ. που αφορούν τις περαιούμενες ανέλεγκτες υποθέσεις του επιτηδευματία καταβάλλονται ως ακολούθως: α)

Όταν το ποσό της αρχικής συνολικής οφειλής αυτών είναι μέχρι είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) ευρώ, σε έξι (6), κατ' ανώτατο όριο, ίσες μηνιαίες δόσεις, χωρίς όμως το ποσό της κάθε δόσης να υπολείπεται των πεντακοσίων (500) ευρώ. β) Όταν το ποσό της αρχικής συνολικής οφειλής αυτών είναι πάνω από είκοσι πέντε (25.000) χιλιάδες και μέχρι εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, σε οκτώ (8) ίσες μηνιαίες δόσεις. γ) Όταν το ποσό της αρχικής συνολικής οφειλής αυτών είναι πάνω από εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, σε δώδεκα (12) ίσες μηνιαίες δόσεις. 2. Η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από εκείνον εντός του οποίου υπογράφηκε η σχετική πράξη επί του Μηχανογραφημένου Εκκαθαριστικού Σημειώματος και οι υπόλοιπες μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των αντίστοιχων επόμενων μηνών, χωρίς να απαιτείται σχετική ειδοποίηση του υπόχρεου. Σε περίπτωση που ολόκληρο το οφειλόμενο κατά την παράγραφο 1 ποσό καταβληθεί μέσα στην προθεσμία καταβολής της πρώτης δόσης, παρέχεται έκπτωση ποσοστού 5% (e-forologia 2008).

2.8. ΟΓΔΟΗ ΠΕΡΑΙΩΣΗ

2.8.1. ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3888, 30 Σεπτεμβρίου 2010

Εκούσια κατάργηση φορολογικών διαφορών, ρύθμιση ληξιπρόθεσμων χρεών, διατάξεις για την αποτελεσματική τιμωρία της φοροδιαφυγής και άλλες διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΕΚΟΥΣΙΑ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 1 Εισαγωγή Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ του νόμου αυτού καθορίζεται προαιρετικός ειδικός τρόπος επίλυσης των φορολογικών διαφορών που προκύπτουν από τις εκκρεμείς φορολογικές υποθέσεις, με σκοπό την κατάργησή τους.

Άρθρο 3 Υποθέσεις που υπάγονται στις ρυθμίσεις 1. Στο πεδίο εφαρμογής των ρυθμίσεων του παρόντος Κεφαλαίου υπάγονται οι εκκρεμείς υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογικών αντικειμένων επιτηδευματιών, οι οποίες αφορούν διαχειριστικές περιόδους που έκλεισαν μέχρι και τις 31.12.2009.

2. Για την υπαγωγή στις ρυθμίσεις, ως εκκρεμείς υποθέσεις νοούνται εκείνες που μέχρι την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου: α) δεν έχει αρχίσει ο έλεγχος ή έχει αρχίσει και δεν έχει περατωθεί, β) έχει εκδοθεί φύλλο ελέγχου ή πράξη αποτελεσμάτων, αλλά δεν έχει οριστικοποιηθεί, γ) εκκρεμούν στα διοικητικά δικαστήρια μετά από άσκηση εμπρόθεσμης

προσφυγής ή έφεσης και δεν έχουν συζητηθεί στο ακροατήριο του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου. Ως εκκρεμείς θεωρούνται και οι υποθέσεις για τις οποίες έχει εκδοθεί οριστική απόφαση του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου και δεν έχει παρέλθει η προθεσμία άσκησης έφεσης για κάποιον από τους διαδίκους, δ) έχουν ήδη ελεγχθεί και: αα) έχουν εκδοθεί συμπληρωματικά φύλλα ελέγχου ή πράξεις προσδιορισμού αποτελεσμάτων ή φόρου προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) ή λοιπές εν γένει τέτοιες πράξεις, που είτε δεν έχουν οριστικοποιηθεί είτε εκκρεμούν στα διοικητικά δικαστήρια και δεν έχουν συζητηθεί στο ακροατήριο του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου, ή ββ) έχουν εκδοθεί, μέχρι την 31.8.2010, αποφάσεις επιβολής προστίμου Κ.Β.Σ. που είτε δεν έχουν οριστικοποιηθεί είτε εκκρεμούν στα διοικητικά δικαστήρια και αφορούν συμπληρωματικά στοιχεία με βάση τα οποία δεν έχει διενεργηθεί ακόμη έλεγχος στις λοιπές φορολογίες.

Άρθρο 4 Υποθέσεις που εξαιρούνται από τις ρυθμίσεις 1. Από τις υποθέσεις του προηγούμενου άρθρου εξαιρούνται: α) οι υποθέσεις για τις οποίες δεν έχει υποβληθεί μέχρι 31.8.2010 εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος για κάποια από τις ανέλεγκτες χρήσεις, καθώς και οι επόμενες αυτής.

Άρθρο 5 Προϋποθέσεις και αποτελέσματα υπαγωγής των υποθέσεων στις ρυθμίσεις.

1. Η κατά τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου κατάργηση των εκκρεμών υποθέσεων φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογικών αντικειμένων γίνεται με τους όρους και τις προϋποθέσεις των επόμενων παραγράφων. 2. Περαιώνεται υποχρεωτικά η πρώτη κατά σειρά ανέλεγκτη και οι συνεχόμενες με αυτή ανέλεγκτες υποθέσεις που υπάγονται στη ρύθμιση. 3. Επιτρέπεται η περαιώση ορισμένων, μόνο, από τις ανέλεγκτες υποθέσεις που υπάγονται στη ρύθμιση, με την επιφύλαξη των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου. 4. Με την περαιώση των ανέλεγκτων υποθέσεων φόρου εισοδήματος και λοιπών φορολογικών αντικειμένων μπορεί να περαιώνονται τα εκκρεμή προσωρινά φύλλα ελέγχου ή πράξεις, καθώς και οι εκκρεμείς αποφάσεις επιβολής προστίμου που αφορούν τις υποθέσεις αυτές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 6, 7 και 8.

5. Ο επιτηδευματίας, για την περαιώση των ανέλεγκτων υποθέσεών του, αποδέχεται την καταβολή της συνολικής οφειλής που προκύπτει από το Εκκαθαριστικό Σημείωμα του άρθρου 9, χωρίς να συμψηφίζεται ή να εκπίπτει ο φόρος που βεβαιώθηκε με βάση τις οικείες δηλώσεις που υποβλήθηκαν.

6. Για τις ελεγμένες υποθέσεις που υπάγονται στις ρυθμίσεις του παρόντος Κεφαλαίου, η περαίωση διενεργείται για καθεμία εκκρεμή καταλογιστική πράξη ξεχωριστά και για όποια καταλογιστική πράξη επιθυμεί ο φορολογούμενος, ανεξαρτήτως φορολογικού αντικειμένου και διαχειριστικής περιόδου που αυτή αφορά. 7. Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται στο Δημόσιο, κατ' εφαρμογή των ρυθμίσεων του παρόντος Κεφαλαίου, δεν αναζητούνται, ούτε συμψηφίζονται, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 9.

Άρθρο 7 Περαίωση ανέλεγκτων υποθέσεων λοιπών φορολογικών αντικειμένων 1. Η περαίωση καθεμιάς ανέλεγκτης υπόθεσης φορολογίας εισοδήματος συνεπάγεται αυτοδίκαια και την περαίωση ως ειλικρινών των ανέλεγκτων υποθέσεων των λοιπών φορολογικών αντικειμένων, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στις επόμενες παραγράφους.

Άρθρο 10 Τρόπος καταβολής των φόρων

1. Τα υπόλοιπα ποσά φόρου εισοδήματος και φόρου προστιθέμενης αξίας που περιλαμβάνονται στο Ειδικό Εκκαθαριστικό Σημείωμα και αφορούν τις ρυθμιζόμενες ανέλεγκτες υποθέσεις του επιτηδευματία, καταβάλλονται ως ακολούθως: α) Όταν το ποσό της αρχικής συνολικής οφειλής είναι μέχρι πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ, σε έξι (6), κατ' ανώτατο όριο, ίσες μηνιαίες δόσεις και χωρίς το ποσό της κάθε δόσης να υπολείπεται των πεντακοσίων (500) ευρώ, με εξαίρεση την τελευταία δόση. β) Όταν το ποσό της αρχικής συνολικής οφειλής είναι πάνω από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ και μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, σε οκτώ (8) ίσες μηνιαίες δόσεις, με εξαίρεση την τελευταία δόση. γ) Όταν το ποσό της αρχικής συνολικής οφειλής είναι πάνω από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ και μέχρι δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ, σε δώδεκα (12) ίσες μηνιαίες δόσεις, με εξαίρεση την τελευταία δόση. δ) Όταν το ποσό της αρχικής συνολικής οφειλής είναι πάνω από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ και μέχρι είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ, σε δεκαοκτώ (18) ίσες μηνιαίες δόσεις. ε) Όταν το ποσό της αρχικής συνολικής οφειλής είναι πάνω από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ, σε είκοσι τέσσερις (24) ίσες μηνιαίες δόσεις.

2. Η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από εκείνον εντός του οποίου το Εκκαθαριστικό Σημείωμα έγινε αποδεκτό και οι υπόλοιπες μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των αντίστοιχων επόμενων μηνών, χωρίς να απαιτείται σχετική ειδοποίηση του υπόχρεου. 3. Σε περίπτωση που ολόκληρο το οφειλόμενο κατά την παράγραφο 1 ποσό καταβληθεί μέσα στην προθεσμία καταβολής της πρώτης δόσης, παρέχεται έκπτωση ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) επί του ποσού αυτού (ααδε 2010).

2.9. ΕΝΑΤΗ ΠΕΡΑΙΩΣΗ

2.9.1. ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4446/22-12-2016

Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη-Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014.

Άρθρο 57 Ρύθμιση για την υποβολή δηλώσεων¹. Φορολογούμενοι, οι οποίοι δεν έχουν υποβάλει δήλωση ή έχουν υποβάλει ελλιπή ή ανακριβή δήλωση, μπορούν από τη δημοσίευση του παρόντος μέχρι και τις 31.5.2017 να υποβάλουν αρχικές ή τροποποιητικές, χρεωστικές ή μηδενικές, δηλώσεις, ανεξαρτήτως αν προκύπτει φόρος για καταβολή. Η ρύθμιση του ανωτέρω εδαφίου καταλαμβάνει κάθε υποχρέωση από φόρο, τέλος ή εισφορά εκ των αναφερομένων στο άρθρο 2 και στο Παράρτημα του ν. 4174/2013 (Α' 170), καθώς και οποιαδήποτε δήλωση πληροφοριακού χαρακτήρα, υπό την προϋπόθεση ότι η προθεσμία για την υποβολή της αρχικής δήλωσης είχε λήξει μέχρι τις 30.9.2016. 3. Για αρχικές και τροποποιητικές δηλώσεις που υποβάλλονται κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου μέχρι και τις 31.3.2017, ο τυχόν οφειλόμενος πρόσθετος φόρος κατά τα άρθρα 1 και 2 του ν. 2523/1997 (Α' 179) ορίζεται στο οκτώ τοις εκατό (8%) του κυρίου φόρου. Για αρχικές ή τροποποιητικές δηλώσεις που υποβάλλονται μετά τις 31.3.2017 και μέχρι το πέρας της προθεσμίας της παραγράφου 1, ο τυχόν οφειλόμενος πρόσθετος φόρος ορίζεται στο δέκα τοις εκατό (10%) του κυρίου φόρου. 4. Ο κατά τα ανωτέρω προσδιορισθείς πρόσθετος φόρος αναπροσαρμόζεται περαιτέρω βάσει των συντελεστών αναπροσαρμογής του κατωτέρω πίνακα αναλόγως του έτους εντός του οποίου έληξε η προθεσμία υποβολής της αρχικής δήλωσης, ως ακολούθως:

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ
Έως 2001	25,00%
2002	23,00%
2003	20,00%
2004	16,00%
2005	15,00%
2006	12,00%

2007	10,00%
2008	6,00%
2009	5,00%
2010 και μετά	0,00%

Άρθρο 59 Ευεργετήματα από την υπαγωγή στη ρύθμιση 1. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις δεν επιβάλλονται τα πρόστιμα των άρθρων 58, 58Α και 59 του ν. 4174/2013 ή του άρθρου 7 του ν. 4337/2015 (Α΄129) ή του άρθρου 6 του ν. 2523/1997 ή άλλων διατάξεων, ούτε άλλες φορολογικές, διοικητικές ή ποινικές κυρώσεις και μέτρα τόσο για τη φορολογητέα ύλη που προκύπτει από τις ως άνω υποβαλλόμενες δηλώσεις όσο και για τις φορολογικές παραβάσεις που αποκαθίστανται με τις δηλώσεις αυτές. Ειδικώς, τυχόν επιβληθέντα διασφαλιστικά μέτρα αίρονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 46 του ν. 4174/2013, και στην περίπτωση που από τα αποτελέσματα του φορολογικού ελέγχου δεν προκύπτει διαφοροποίηση της φορολογικής οφειλής σε σχέση με τις υποβληθείσες κατά τα ανωτέρω δηλώσεις, τα μέτρα αίρονται μετά την καταβολή της οφειλής κατά τα οριζόμενα στις ως άνω διατάξεις.

Άρθρο 61 Λοιπά ζητήματα 1. Φόροι, τέλη, εισφορές και λοιπά ποσά που καταβάλλονται δυνάμει δηλώσεων που υποβάλλονται κατά τις διατάξεις των προηγούμενων άρθρων δεν επιστρέφονται και οι σχετικές δηλώσεις δεν ανακαλούνται. 2. Η καταβολή της οφειλής γίνεται εφάπαξ, εντός τριάντα (30) ημερών από τον προσδιορισμό του φόρου, του τέλους ή της εισφοράς, ενώ ο οφειλέτης μπορεί να υπαχθεί σε πρόγραμμα ρύθμισης οφειλών κατά τις κείμενες διατάξεις μέχρι την παρέλευση της κατά τα ως άνω νόμιμης προθεσμίας καταβολής. (ΦΕΚ 2016)

2.9.2.ΠΟΛ. 1009/19 Ιανουαρίου 2017

Θέμα: Παροχή οδηγιών για την ομοιόμορφη εφαρμογή των διατάξεων του Κεφαλαίου Α΄ του Πέμπτου Μέρους «Οικειοθελής Αποκάλυψη Φορολογητέας Ύλης Παρελθόντων Ετών» (άρθρα 57-61) του ν. 4446/2016 (Α΄ 240).

Α. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ Άρθρα 57 και 58 Ρύθμιση για την υποβολή δηλώσεων – Λοιπές περιπτώσεις υπαγωγής στη ρύθμιση 1. Στη ρύθμιση δύνανται να υπαχθεί κάθε φορολογούμενος, ήτοι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα. Δεν δύνανται να υπαχθούν στη ρύθμιση τα φυσικά πρόσωπα που ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 60

του νόμου. 2. Με τη ρύθμιση παρέχεται η δυνατότητα στους φορολογούμενους από τις 22.12.2016, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4446/2016, μέχρι τις 31.5.2017 να υποβάλουν δηλώσεις, με μείωση ή απαλλαγή, υπό προϋποθέσεις και κατά περίπτωση, από τις κατά νόμο επιβαρύνσεις μη υποβολής, ανακριβούς ή εκπρόθεσμης υποβολής δήλωσης ή καταβολής (πρόσθετους φόρους και πρόστιμα). Για δηλώσεις που αφορούν σε χρήσεις, έτη ή υποθέσεις μέχρι 31.12.2013, εφόσον προκύπτει φόρος για καταβολή και οι σχετικές δηλώσεις υποβληθούν μέχρι τις 31.3.2017, ο οφειλόμενος πρόσθετος φόρος κατά τα άρθρα 1 και 2 του ν. 2523/1997 ορίζεται στο 8% του κύριου φόρου που προκύπτει από την υποβληθείσα δήλωση. Εφόσον οι δηλώσεις υποβληθούν μετά τις 31.3.2017 και μέχρι τη λήξη της ρύθμισης (31.5.2017) ο οφειλόμενος πρόσθετος φόρος ορίζεται στο 10% του κύριου φόρου που προκύπτει από την υποβληθείσα δήλωση. Α) Φορολογούμενοι που δύνανται να υπαχθούν στη ρύθμιση - Προθεσμία υποβολής δηλώσεων λόγω υπαγωγής στη ρύθμιση – μειώσεις πρόσθετων φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων Β) Δηλώσεις που δύνανται να υποβληθούν σύμφωνα με τη ρύθμιση. Με τη ρύθμιση παρέχεται η δυνατότητα στους φορολογούμενους να υποβάλουν μη υποβληθείσες ή ανακριβώς ή ελλιπώς υποβληθείσες δηλώσεις, αρχικές ή τροποποιητικές, μηδενικές ή χρεωστικές, ακόμη και πληροφοριακού χαρακτήρα. Οι δηλώσεις υποβάλλονται στον αρμόδιο κατά τις κείμενες διατάξεις Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ., χειρόγραφα ή ηλεκτρονικά, κατά περίπτωση, και καταχωρίζονται στα οικεία βιβλία μεταγραφής σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Απόφαση Διοικητή ΑΑΔΕ ΠΟΛ 1006/2017 (Β' 43/17.1.2017). Επισημαίνεται ότι, εφόσον έχουν υποβληθεί από τον φορολογούμενο ήδη τα δικαιολογητικά στη Φορολογική Διοίκηση, δεν απαιτείται η επανυποβολή τους, αλλά επί της δήλωσης γίνεται μνεία της υποβολής και της υπηρεσίας στην οποία υποβλήθηκαν.

Άρθρο 59 Ευεργετήματα από την υπαγωγή στη ρύθμιση. Σε όσους υπαχθούν στη ρύθμιση δεν επιβάλλονται τα πρόστιμα των άρθρων 58, 58Α και 59 του ν. 4174/2013, για χρήσεις μετά την 1.1.2014, ούτε του άρθρου 7 του ν. 4337/2015 ή του άρθρου 6 του ν. 2523/1997 ή άλλων διατάξεων, ούτε άλλες φορολογικές, διοικητικές ή ποινικές κυρώσεις και μέτρα συμπεριλαμβανομένων και των διατάξεων της υποπερ. α' της περ. ιη' του άρθρου 3 του ν. 3691/2008, (αδίκημα φοροδιαφυγής) για τη φορολογητέα ύλη που περιλαμβάνεται στις ως άνω υποβαλλόμενες δηλώσεις ή για τις παραβάσεις που αποκαθίστανται με τις δηλώσεις αυτές, εφόσον υποβληθούν δηλώσεις για όλες τις φορολογίες για τις οποίες υπάρχει σχετική υποχρέωση για τη συγκεκριμένη φορολογητέα ύλη. Για τυχόν υποβληθείσες μηνυτήριες αναφορές λόγω έκδοσης οριστικών πράξεων διορθωτικού προσδιορισμού, οι οποίες δεν είχαν κοινοποιηθεί κατά την ημερομηνία κατάθεσης του ν. 4446/2016, ενημερώνεται άμεσα ο

εισαγγελέας για την υποβολή δηλώσεων σύμφωνα με τη ρύθμιση και τη συνεπακόλουθη τροποποίηση των εκδοθεισών πράξεων. Εάν έχουν επιβληθεί διασφαλιστικά μέτρα των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 46 ΚΦΔ, αυτά αίρονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο αυτό και στην ΠΟΛ.1282/31.12.2013 (Β'54) Απόφαση Γ.Γ.Δ.Ε., όπως αυτή ισχύει. Εάν από τα αποτελέσματα του φορολογικού ελέγχου δεν προκύπτει διαφοροποίηση της φορολογικής οφειλής σε σχέση με τις υποβληθείσες δηλώσεις, τα διασφαλιστικά μέτρα αίρονται, εφόσον καταβληθεί η οφειλή σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 46 ΚΦΔ και στην ΠΟΛ.1282/31.12.2013 (Β'54) Απόφαση Γ.Γ.Δ.Ε., όπως αυτή ισχύει. Η υποβολή δηλώσεων κατά τα ως άνω δεν αποτελεί αφ' εαυτής κριτήριο επιλογής προς έλεγχο κατ' άρθρο 26 ΚΦΔ, δηλαδή το γεγονός ότι ο φορολογούμενος επέλεξε να υπαχθεί στη ρύθμιση δεν δύναται να αποτελεί αφ' εαυτού κριτήριο επιλογής του για έλεγχο.

Άρθρο 61, Λοιπά ζητήματα Α) Καταβολή οφειλής – Προθεσμία 1. Οι καταβολές (πιστώσεις στις οφειλές αυτές) που διενεργούνται δυνάμει της υπαγωγής στη ρύθμιση δεν επιστρέφονται και οι σχετικές δηλώσεις δεν ανακαλούνται (είτε λόγω πραγματικής είτε λόγω νομικής πλάνης, περιλαμβανομένης της παραγραφής). 2. Ο φορολογούμενος, προκειμένου να μην εκπέσει των ευνοϊκών ρυθμίσεων των διατάξεων για την οικειοθελή αποκάλυψη φορολογητέας ύλης, πρέπει να εξοφλήσει τις οφειλές που προκύπτουν δυνάμει δηλώσεων που υποβάλλονται κατά τις διατάξεις αυτές, εντός της προθεσμίας καταβολής τους, ήτοι εντός τριάντα (30) ημερών από τον προσδιορισμό τους. Εναλλακτικά, σε περίπτωση οικονομικής του αδυναμίας να τις εξοφλήσει εμπρόθεσμα, εν όλω ή εν μέρει, δύναται να υπαγάγει αυτές ή το τυχόν υπόλοιπό τους, και πάντως εντός της ως άνω προθεσμίας, σε πρόγραμμα ρύθμισης οφειλών κατά τις διατάξεις του άρθρου 43 του ΚΦΔ, όπως ισχύει. Επισημαίνεται ότι, προκειμένου ο φορολογούμενος να μην εκπέσει των ευνοϊκών ρυθμίσεων, η αίτηση για υπαγωγή στη ρύθμιση πρέπει να υποβληθεί το αργότερο μέχρι την ημερομηνία που η οφειλή είναι καταβλητέα κατά τα ως άνω, σύμφωνα και με τα ειδικότερα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθ. 43 του ΚΦΔ και την κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσα απόφαση ΓΓΔΕ ΠΟΛ 1277/2013. Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ(aade 2017).

2.9.3.ΠΟΛ. 1110/20 Ιουλίου 2017

Θέμα: α) Ρύθμιση οφειλών βάσει δηλώσεων που υποβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ του Πέμπτου Μέρους «Οικειοθελής Αποκάλυψη Φορολογητέας Ύλης Παρελθόντων Ετών» (άρθρα 57-61) του ν. 4446/2016 (Α΄240), και β) ρύθμιση ζητημάτων μη καταβολής της οφειλής ή απώλειας της ρύθμισης. Α Π Ο Φ Α Σ Η Ο Δ Ι Ο Ι Κ Η Τ Η Σ Τ Η Σ Α Ν Ε Ξ Α Ρ Τ Η Τ Η Σ Α Ρ Χ Η Σ Δ Η Μ Ο Σ Ι Ω Ν Ε Σ Ο Δ Ω Ν Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε

Άρθρο 1 Ρύθμιση οφειλών βάσει δηλώσεων που υποβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ του Πέμπτου Μέρους «Οικειοθελής Αποκάλυψη Φορολογητέας Ύλης Παρελθόντων Ετών» (άρθρα 57-61) του ν. 4446/2016 Ο φορολογούμενος, σε περίπτωση οικονομικής αδυναμίας να εξοφλήσει εμπρόθεσμα, εν όλω ή εν μέρει, τις οφειλές που προκύπτουν βάσει δηλώσεων που υποβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 57 έως 61 του ν.4446/2016 δύναται να τις υπαγάγει, αυτές ή το τυχόν υπόλοιπό τους, και πάντως εντός 30 ημερών από τον προσδιορισμό τους, σε πρόγραμμα ρύθμισης κατά τις διατάξεις του άρθρου 43 του ΚΦΔ. Στην περίπτωση που κατά την ημερομηνία της αίτησης υπαγωγής των οφειλών αυτών στη ρύθμιση του άρθρου 43 του ΚΦΔ, υφίστανται και λοιπές βεβαιωμένες οφειλές που υποχρεωτικά υπάγονται στη ρύθμιση του άρθρου 43 του ΚΦΔ, ο φορολογούμενος δύναται κατόπιν επιλογής του να ρυθμίσει μόνο τις οφειλές που προκύπτουν δυνάμει δηλώσεων που υποβάλλονται κατά τις διατάξεις των άρθρων 57 έως 61 του ν. 4446/2016. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα ειδικότερα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 43 του ΚΦΔ και στην κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσα απόφαση ΓΓΔΕ ΠΟΛ 1277/2013.

Άρθρο 2 Ρύθμιση ζητημάτων μη καταβολής οφειλής ή απώλειας ρύθμισης για δηλώσεις που υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 57 έως και 60 του ν. 4446/2016 1.Σε περίπτωση υποβολής φορολογικών δηλώσεων (αρχικών ή τροποποιητικών) σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 57 έως και 60 του ν.4446/2016, και είτε:

α) μη καταβολής της οφειλής εφάπαξ εντός τριάντα (30) ημερών από τον προσδιορισμό του φόρου, είτε β) απώλειας του προγράμματος ρύθμισης οφειλών, στην οποία έχει υπαχθεί η οφειλή κατά το άρθρο 1 της παρούσας, ο φορολογούμενος εκπίπτει των ευνοϊκών ρυθμίσεων των διατάξεων των άρθρων 57 έως και 60 του ν. 4446/2016.

2. Ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ., στον οποίο υποβλήθηκαν οι ως άνω δηλώσεις κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 και του άρθρου 5 της απόφασης Διοικητή

Α.Α.Δ.Ε. ΠΟΛ. 1006/2017(Β' 43), προβαίνει σε οίκοθεν εκκαθάριση (στις περιπτώσεις άμεσου προσδιορισμού) ή επανεκκαθάριση των δηλώσεων για τον προσδιορισμό της διαφοράς του πρόσθετου φόρου των άρθρων 1 και 2 του ν. 2523/1997. Για τον υπολογισμό της διαφοράς του πρόσθετου φόρου των άρθρων 1 και 2 του ν. 2523/1997 ως ημερομηνία εκπρόθεσμης υποβολής της δήλωσης θεωρείται η ημερομηνία υποβολής της δήλωσης που υπεβλήθη κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν.4446/2016. Για την οφειλόμενη διαφορά πρόσθετου φόρου υπολογίζεται τόκος εκπρόθεσμης καταβολής από τον χρόνο λήξης της νόμιμης προθεσμίας καταβολής του κύριου φόρου, βάσει της υποβληθείσας δήλωσης σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 57 έως και 60 του ν. 4446/2016.

Άρθρο 4 Άρση επιβληθέντων μέτρων διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου επί υποβολής δηλώσεων του ν.4446/2016. Στις περιπτώσεις που έχουν επιβληθεί μέτρα διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου, εφόσον η οικεία των μέτρων φορολογική οφειλή που προκύπτει από τη σχετική Ειδική Έκθεση Ελέγχου δεν διαφοροποιείται σε σχέση με την υποβληθείσα δήλωση σύμφωνα με τον ν. 4446/2016, τα οριζόμενα στην αριθ. ΠΟΛ.1282/2013 Απόφαση του Γ.Γ.Δ.Ε., όπως ισχύει, ποσοστά των καταβλητέων ποσών για την άρση των ως άνω μέτρων, υπολογίζονται επί των ποσών που προκύπτουν με βάση τις υποβαλλόμενες δηλώσεις. Τυχόν καταβληθέντα ποσά σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 61 του ν. 4446/2016 λαμβάνονται υπόψη για την άρση των διασφαλιστικών μέτρων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις της Απόφασης ΓΓΔΕ ΠΟΛ 1282/2013, όπως ισχύει (taxheaven 2017).

2.9.4.ΠΟΛ. 1115/24 Ιουλίου 2017

Παροχή πρόσθετων οδηγιών για την ομοιόμορφη εφαρμογή των διατάξεων του Κεφαλαίου Α' του Πέμπτου Μέρους «Οικειοθελής Αποκάλυψη Φορολογητέας Ύλης Παρελθόντων Ετών» (άρθρα 57-61) του ν. 4446/2016 (Α' 240). Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων. Σε συνέχεια της εγκυκλίου ΠΟΛ 1009/19.1.2017 με την οποία δόθηκαν οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων 57 έως 61 του ν. 4446/2016 (Κεφάλαιο Α', Μέρος Πέμπτο «Οικειοθελής Αποκάλυψη Φορολογητέας Ύλης Παρελθόντων Ετών») και κατόπιν της παράτασης που δόθηκε στην προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 57 του ν.4446/2016 μέχρι και τις 30.9.2017 (άρθρο 30 παρ. 1 ν.4474/2017, σχετ. η ΠΟΛ. 1095/2017εγκύκλιος), παρέχουμε τις παρακάτω διευκρινίσεις και επισημάνσεις:Ι.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ 1. Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 57 του ν.4446/2016 ορίζεται ότι η ρύθμιση για την οικειοθελή αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών καταλαμβάνει κάθε υποχρέωση από φόρο, τέλος ή εισφορά εκ των αναφερομένων στο άρθρο 2 και στο Παράρτημα του ν.4174/2013, καθώς και οποιαδήποτε δήλωση πληροφοριακού χαρακτήρα, υπό την προϋπόθεση ότι η προθεσμία για την υποβολή της αρχικής δήλωσης είχε λήξει μέχρι τις 30.9.2016. Α. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ 1. Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος έχει ήδη υποβάλει δήλωση κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν.4446/2016 δύναται να υποβάλει νέα τροποποιητική (συμπληρωματική) δήλωση, χρεωστική ή μηδενική, εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, επικαλούμενος τις ευεργετικές διατάξεις του νόμου αυτού. Δεδομένου ότι με βάση τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 61 του ως άνω νόμου, όπως αυτές ερμηνεύτηκαν με την ΠΟΛ.1009/2017εγκύκλιο, οι καταβολές που διενεργούνται δυνάμει της υπαγωγής στη ρύθμιση δεν επιστρέφονται και οι σχετικές δηλώσεις δεν ανακαλούνται είτε λόγω πραγματικής είτε λόγω νομικής πλάνης, δεν δύναται να υποβληθεί εκ των υστέρων τροποποιητική (ανακλητική) δήλωση φορολογίας με σκοπό την επιστροφή καταβληθέντος φόρου. Αντίθετα, μπορεί να υποβληθεί τροποποιητική δήλωση με σκοπό να διορθωθούν λάθη που έχουν προκύψει κατά την υποβολή προγενέστερης δήλωσης με βάση τις διατάξεις του νόμου αυτού, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα προκύπτει επιστροφή καταβληθέντος φόρου.

2. Επιπλέον, κατά ρητή διατύπωση των ως άνω διατάξεων, στη ρύθμιση για την οικειοθελή αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών υπάγονται οι αρχικές ή τροποποιητικές χρεωστικές ή μηδενικές δηλώσεις. Επομένως, δεν δύναται να υπαχθούν στη ρύθμιση αρχικές ή τροποποιητικές πιστωτικές δηλώσεις, έστω και αν με την τροποποιητική δήλωση πρόκειται να μειωθεί το πιστωτικό υπόλοιπο που είχε προκύψει με την αρχικώς υποβληθείσα δήλωση και ανεξάρτητα αν είχε πραγματοποιηθεί η επιστροφή του φόρου ή όχι(aade 2017).

2.9.5. ΠΟΛ. 1166/03 Νοεμβρίου 2017 ΑΑΔΕ

«Κοινοποίηση διατάξεων του κατατεθέντος σχεδίου νόμου «Ρυθμίσεις για την αγορά παιγνίων», για την παράταση της προθεσμίας οικειοθελούς αποκάλυψης φορολογητέας ύλης ν.4446/2016. 03 Νοεμβρίου 2017

Φορολογούμενοι για τους οποίους κοινοποιείται εντολή ελέγχου ή πρόσκληση παροχής πληροφοριών του άρθρου 14 του ν. 4174/2013, μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου

(ήτοι 1η.11.2017) και έως τη λήξη της προθεσμίας υποβολής δηλώσεων οικειοθελούς αποκάλυψης φορολογητέας ύλης, δύνανται να υποβάλλουν δηλώσεις εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση της εντολής ελέγχου ή της πρόσκλησης παροχής πληροφοριών του άρθρου 14 του ν. 4174/2013. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να κοινοποιήσει προσωρινό διορθωτικό προσδιορισμό φόρου ή προστίμου μόνο μετά τη πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας των πέντε (5) ημερών. Ο φορολογούμενος δύναται να υποβάλλει δηλώσεις και μετά το πέρας των πέντε (5) ημερών και μέχρι το πέρας της προθεσμίας υπαγωγής στη ρύθμιση οικειοθελούς αποκάλυψης φορολογητέας ύλης δηλαδή μέχρι και την 15.11.2017. Με τις ως άνω διατάξεις παρατείνεται μέχρι και την 15.11.2017 η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 4446/2016 από τότε που έληξε, μετά την παράταση που δόθηκε με την παρ. 1 του άρθρου δεκάτου τετάρτου του ν. 4490/2017 (ΦΕΚ Α' 150), (δηλαδή από την 31/10/2017). Για δηλώσεις που υποβάλλονται από την 1η.11.2017 και μέχρι τη λήξη της προθεσμίας της προηγούμενης παραγράφου, τα ποσοστά των πρόσθετων φόρων των άρθρων 1 και 2 του ν. 2523/1997 είναι τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 30 του ν. 4474/2017(βλ. σχετικά ΠΟΛ.1095/2017). Σας κοινοποιούμε συνημμένα τις διατάξεις του σχεδίου νόμου «Ρυθμίσεις για την αγορά παιγνίων», που κατατέθηκε στη Βουλή, για την παράταση της προθεσμίας οικειοθελούς αποκάλυψης φορολογητέας ύλης ν. 4446/2016(ΦΕΚ Α' 240), για ενημέρωσή σας και άμεση εφαρμογή τους(aade 2017).

2.10 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από τις ανωτέρω διατάξεις διαπιστώνουμε ότι η περαίωση ανέλεγκτων και εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων είναι μία διαδικασία που διαρκεί 39 χρόνια και επιστρατεύει η εκάστοτε κυβέρνηση για να τονώσει τα φορολογικά έσοδα.

Στο σύνολο τους αναφέρεται η ανάγκη σύντομης περαίωσης των εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων και της έγκαιρης βεβαίωσης και είσπραξης των εσόδων του δημοσίου για να μπορέσουν οι Δ.Ο.Υ. να ανταποκριθούν πληρέστερα στο έργο της συστηματικής παρακολούθησης και του ελέγχου της εφαρμογής της φορολογικής νομοθεσίας από τους επιτηδευματίες λαμβάνοντας υπόψη και την έλλειψη του αναγκαίου ελεγκτικού προσωπικού.

Σε κάποιες περιπτώσεις δίνονταν η δυνατότητα σε όλες τις επιχειρήσεις ανεξαρτήτως ακαθαρίστων εσόδων να κλείσουν τα βιβλία τους να περαιώσουν τις ανέλεγκτες χρήσεις για εκκρεμείς υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογικών αντικειμένων οι

οποίες αφορούσαν προηγούμενες διαχειριστικές περιόδους εισπράττοντας σημαντικά έσοδα για το ελληνικό δημόσιο.

Ήταν νομοθετικές ρυθμίσεις παρόμοιου σχεδιασμού, που κάθε μία στόχευε στην μείωση της φοροδιαφυγής, την άμεση είσπραξη φόρων και να ελαφρύνουν τον όγκο των ελεγκτικών εργασιών της Φορολογικής Αρχής.

Καθόριζαν τον τρόπο με τον οποίο ο υπόχρεος μπορούσε να υποβάλει τις απαιτούμενες δηλώσεις με τις οποίες δήλωνε εισοδήματα που εισέπραξε σε προγενέστερο χρόνο αξιοποιώντας τους πιο ευνοϊκούς όρους από την οικειοθελή αποκάλυψη σε σύγκριση με εκείνους που όριζαν οι διατάξεις των παραβάσεων που προέκυπταν από την ολοκλήρωση ενός ενδεχόμενου φορολογικού ελέγχου, πρόσθεσαν μια δυνατότητα στην προσπάθεια μείωσης της φοροδιαφυγής και βοήθησαν ώστε να αυξηθούν τα έσοδα του δημοσίου.

Τακτοποιούνταν όλες οι εκκρεμείς φορολογικές υποθέσεις και παρέχονταν διευκολύνσεις στους φορολογούμενους να εξοφλήσουν τις οφειλές. Ο φόρος, το τέλος ή η εισφορά που προέκυψαν μετά τις τακτοποιήσεις αυτές καταβλήθηκαν από τους υπόχρεους σε ίσες μηνιαίες δόσεις από 6 έως 24 ανάλογα με το πρόγραμμα της περαίωσης από τις οποίες η πρώτη ήταν πληρωτέα στον επόμενο από τη βεβαίωση μήνα. Όσοι εξόφλησαν μέσα στην προθεσμία καταβολής της πρώτης δόσης ολόκληρο το ποσό είχαν έκπτωση από 5% έως 20% ανάλογα με το πρόγραμμα.

Αν και υπήρξε και ρύθμιση που κρίθηκε εν συνεχεία αντισυνταγματική (διότι λεπτομέρειες της περαίωσης δόθηκαν με υπουργική απόφαση και όχι με νόμο) ουδείς κίνησε διαδικασίες για επιστροφή χρημάτων, ενώ ταυτόχρονα οι υποθέσεις αυτές περαιώθηκαν οριστικά.

Και στην περίπτωση αυτή παρά την ακύρωση της απόφασης, όλες οι υποθέσεις θεωρήθηκαν περαιωμένες και δεν έγινε νέος έλεγχος για τις χρήσεις αυτές.

Βέβαια η απαλλαγή, δεν ήταν οριστική και αμετάκλητη, καθώς εάν οι Δ.Ο.Υ. έβρισκαν στοιχεία που αποδείκνυαν φοροδιαφυγή, τότε η υπόθεση ξανάνοιγε.

Η περαίωση χωρίς έλεγχο των υποθέσεων έγινε με την καταβολή φόρου εισοδήματος για κάθε χρήση, επί πλέον του καταβληθέντος με τη δήλωση που υποβλήθηκε, ο οποίος υπολογίστηκε ανάλογα με τις αγορές, τους ισχύοντες συντελεστές καθαρού κέρδους, τα προκύπτοντα καθαρά κέρδη και την φορολογική κλίμακα της χρήσης.

Σε κάποιες περιπτώσεις λαμβάνονταν υπόψη, αντί του συνόλου των δηλούμενων αγορών, το σύνολο των δηλούμενων ακαθάριστων εσόδων, ανεξάρτητα της φορολογικής μεταχείρισης τους, και το ελάχιστο ποσό του βεβαιωτέου φόρου οριζόταν σε ένα ποσό

Σε ορισμένες ο έλεγχος ενεργούνταν ύστερα από έγγραφη εντολή του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ή άλλου κατά νόμο αρμοδίου οργάνου. Οι διαπιστώσεις και τα αποτελέσματα του ελέγχου φορολογίας εισοδήματος με βάση τις επαληθεύσεις που ορίζονταν στις αποφάσεις, κατά περίπτωση, περιλαμβάνονταν για όλες τις ελεγχόμενες χρήσεις σε ειδικό σημείωμα ελέγχου. Τα ειδικά σημειώματα ελέγχου υπογράφονταν, ελέγχονταν και θεωρούνταν αρμοδίως και στη συνέχεια, εφόσον περιείχαν διαπιστώσεις φορολογικών διαφορών, επιδίδονταν με ευθύνη των ελεγκτών στον υπόχρεο, συντασσόμενης σχετικής πράξης επίδοσης επί του σώματος αυτών. Ο προϊστάμενος της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., με την επιφύλαξη των οριζόμενων διατάξεων, συνέτασσε Απογραφικό Δελτίο στο οποίο περιέρχονταν όλα τα κατά περίπτωση αναγκαία δεδομένα για την εφαρμογή του νόμου. Στη συνέχεια με βάση τα δεδομένα αυτού του σημειώματος εκδίδονταν εις διπλούν Μηχανογραφημένο Εκκαθαριστικό Σημείωμα, το οποίο περιείχε για κάθε μία υπόθεση και τα απαραίτητα στοιχεία. Ο επιτηδευματίας, για την περαίωση των ανέλεγκτων υποθέσεων του, αποδέχονταν την καταβολή της συνολικής οφειλής που προέκυπτε από το Εκκαθαριστικό Σημείωμα, χωρίς να συμψηφίζεται ή να εκπίπτει ο φόρος που βεβαιώθηκε με βάση τις οικείες δηλώσεις που υποβλήθηκαν.

Φόροι, τέλη, εισφορές και λοιπά ποσά που καταβάλλονταν δυνάμει δηλώσεων που υποβάλλονταν κατά τις διατάξεις των άρθρων της περαίωσης δεν επιστρέφονταν και οι σχετικές δηλώσεις δεν ανακαλούνταν. Σε όσους υπαγόταν στη ρύθμιση δεν επιβάλλονταν τα πρόστιμα των άρθρων 58, 58Α και 59 του ν. 4174/2013, , ούτε του άρθρου 7 του ν.4337/2015 ή του άρθρου 6 του ν. 2523/1997 ή άλλων διατάξεων, ούτε άλλες φορολογικές, διοικητικές ή ποινικές κυρώσεις και μέτρα συμπεριλαμβανομένων και των διατάξεων της υποπερ. α' της περ. ιη' του άρθρου 3 του ν. 3691/2008, (αδίκημα φοροδιαφυγής) για τη φορολογητέα ύλη που περιλαμβάνονταν στις ως άνω υποβαλλόμενες δηλώσεις ή για τις παραβάσεις που είχαν αποκατασταθεί με τις δηλώσεις αυτές, εφόσον υποβάλλονταν δηλώσεις για όλες τις φορολογίες για τις οποίες υπήρχε σχετική υποχρέωση για τη συγκεκριμένη φορολογητέα ύλη

3 Άρθρα – Επισκόπηση προηγούμενων εργασιών

3.1 Άρθρα

3.1.1

Στο άρθρο της Ντομίνικα Λάνγκενμαρ από το Πανεπιστήμιο του Μονάχου της Γερμανίας με θέμα "Εθελούσια γνωστοποίηση φοροδιαφυγών - Αύξηση εσόδων ή αύξηση κινήτρων για αποφυγή" αναφέρεται ότι:

πολλές χώρες επιβάλλουν χαμηλότερα πρόστιμα σε φοροδιαφυγή ατόμων όταν αποκαλύπτουν οικειοθελώς τη φοροδιαφυγή. Μετά από μελέτη των παραγόντων εθελοντικής αποκάλυψης διαπιστώθηκε ότι ενώ αυτοί οι μηχανισμοί αυξάνουν τα κίνητρα για αποφυγή των φόρων, ωστόσο αυξάνουν τα φορολογικά έσοδα.

Τα νοικοκυριά παγκοσμίως διατηρούν περίπου το 8% του συνολικού οικονομικού τους πλούτου, σε φορολογικούς παραδείσους, στις ΗΠΑ υπολογίζεται περίπου σε 6 τρισεκατομμύρια δολάρια, (Zucman, 2013). Αντίστοιχα, οι φορολογικές αρχές έχουν απώλεια φορολογικών εσόδων. Οι ΗΠΑ χάνουν από φόρους έσοδα περίπου 70 δισεκατομμύρια δολάρια ετησίως λόγω φοροδιαφυγής μέσω υπεράκτιων λογαριασμών (Gravelle, 2009). Η ανάγκη για φορολογικά έσοδα μετά την οικονομική κρίση έχει αναζωπυρώσει τις προσπάθειες των κυβερνήσεων να περιορίσουν αυτού του είδους τη φοροδιαφυγή.

Οι κυβερνήσεις μπορούν να καταπολεμήσουν τη φοροδιαφυγή προσώπων που διατηρούν τον πλούτο τους υπεράκτια με δύο τρόπους. Πρώτον, μπορούν να διαπραγματευτούν με τους φορολογικούς παράδεισους για κοινή χρήση πληροφοριών σχετικά με λογαριασμούς αλλοδαπών όπως για παράδειγμα είναι η συμφωνία μεταξύ των ΗΠΑ και της Ελβετίας που αναγκάζει τις ελβετικές τράπεζες να παρέχουν πληροφορίες για λογαριασμούς που ανήκουν σε πολίτες των ΗΠΑ. Ωστόσο, τέτοιες συνθήκες δεν είναι πολύ αποτελεσματικές, καθώς οι φοροφυγάδες μεταφέρουν τα χρήματά τους σε άλλο φορολογικό καταφύγιο αντί να τα επαναπατρίσουν (Johannesen and Zucman, 2014). Δεύτερον, οι κυβερνήσεις μπορεί να θέσουν κίνητρα για μεμονωμένους φορολογούμενους να δηλώσουν τον πλούτο που διατηρούν εκτός της χώρας τους και να πληρώσουν τον ανάλογο φόρο.

Πολλές χώρες ενθαρρύνουν τα άτομα να μην φοροδιαφεύγουν με προγράμματα «εθελοντικής αποκάλυψης». Τέτοια προγράμματα απαιτούν από τα άτομα να αναφέρουν όλες τις συμμετοχές τους στο εξωτερικό. Τα έσοδα από αυτά τα περιουσιακά στοιχεία τότε

φορολογούνται αναδρομικά με τον κανονικό φορολογικό συντελεστή, αλλά χωρίς ή με μειωμένο πρόστιμο εάν επιβάλλεται. Μόνο άτομα που δεν βρίσκονται ακόμη υπό έρευνα για φοροδιαφυγή μπορούν να χρησιμοποιήσουν αυτά τα προγράμματα. Υπάρχουν προγράμματα εθελοντικής αποκάλυψης σε πολλές χώρες και συχνά αποτελούν μέρος της νομοθεσίας τους και ισχύουν για απεριόριστο χρονικό διάστημα. Ωστόσο, ορισμένοι σχολιαστές φοβούνται ότι όταν υπάρχει η επιλογή της εθελούσιας αποκάλυψης αυξάνεται η πιθανότητα της φοροδιαφυγής, καθώς αυτά τα προγράμματα προσφέρουν τη δυνατότητα απόδρασης από υψηλές τιμωρίες όταν τα άτομα πιστεύουν ότι η πιθανότητα εντοπισμού αυξήθηκε.

Η οικονομική βιβλιογραφία μέχρι τώρα έχει μελετήσει ελάχιστα προγράμματα εθελοντικής αποκάλυψης. Χρησιμοποιώντας ένα θεωρητικό μοντέλο και εμπειρικές δοκιμές, το άρθρο στοχεύει να ρίξει λίγο φως σε αυτό το θέμα. Πρώτα, ερευνάται πώς η ύπαρξη ενός προγράμματος εθελοντικής αποκάλυψης επηρεάζει την απόφαση φοροδιαφυγής των ατόμων. Τόσο στο θεωρητικό μοντέλο όσο και στο εμπειρικό τεστ διαπιστώνεται ότι η ύπαρξη ενός τέτοιου προγράμματος αυξάνει τη φοροδιαφυγή. Δεύτερον, εξετάζεται η άποψη της κυβέρνησης, μελετώντας εάν οι φορολογικές αρχές θα πρέπει να προσφέρουν εθελοντική αποκάλυψη, παρά το ότι είναι αιτία για την αύξηση της φοροδιαφυγής. Στο μοντέλο αυτό, οι κυβερνήσεις πρέπει να προσφέρουν εθελοντική αποκάλυψη μόνο όταν μια γνωστοποίηση αυξάνει τα φορολογικά έσοδα (N. Λάνγκενμαρ 2014)

3.1.2

Η έρευνα με θέμα " Εθελούσια γνωστοποίηση του Φορολογούμενου από τον Ελεγκτή" εξετάζει τις αποφάσεις των εταιρειών να αποκαλύπτουν εθελοντικά αμοιβές για φορολογικές υπηρεσίες που καταβάλλονται στους εξωτερικούς ελεγκτές τους. Αν και η Αμερικανική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς η SEC (Securities and Exchange Commission) άρχισε να απαιτεί από τις εταιρείες να γνωστοποιούν τις αμοιβές που καταβλήθηκαν στους ελεγκτές το 2000, δεν απαιτούνταν ξεχωριστή γνωστοποίηση των αμοιβών για φορολογικές υπηρεσίες έως το 2003. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, υπήρξε αυξημένος έλεγχος από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των Η.Π.Α. (SEC) σχετικά με πολλές πτυχές της σχέσης ελεγκτή-πελάτη και από την Αμερικανική Υπηρεσία Εσωτερικών Εσόδων IRS στην υπόδειξη φορολογικών καταφυγίων από μεγάλες λογιστικές εταιρείες στους πελάτες τους. Ως εκ τούτου, προβλέπεται ότι η εθελοντική αποκάλυψη αμοιβών για υπηρεσίες των εταιρειών που

αγοράζουν φορολογικές υπηρεσίες από τους ελεγκτές τους, θα επηρεαστεί σημαντικά από αυξημένο έλεγχο.

Παρατηρήθηκε ότι η αποκάλυψη των αμοιβών για φορολογικές υπηρεσίες το 2002 σχετίζεται αρνητικά με το ποσοστό των χρεώσεων μη ελεγκτικών υπηρεσιών (Non Audit Services - NAS) σε συνολικές αμοιβές, υποστηρίζοντας έτσι την υπόθεση του αυξημένου έλεγχου. Διαπιστώθηκε επίσης ότι η αρνητική συσχέτιση του αυξημένου έλεγχου και της εθελοντικής αποκάλυψης δεν ενισχύεται.

Συνοπτικά, αυτά τα αποτελέσματα ρίχνουν φως στους ρόλους που διαδραματίζουν δύο σημαντικοί παράγοντες στη δομή εταιρικής διακυβέρνησης μιας εταιρείας η επιτροπή ελέγχου και το ελεγκτικό γραφείο στον καθορισμό των πρακτικών εθελοντικής κοινοποίησης μιας εταιρείας.

Σχετικά με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων και άλλων υπηρεσιών αναφέρεται ότι πριν από το 2003, δεν απαιτούνταν ξεχωριστή γνωστοποίηση των αμοιβών για φορολογικές υπηρεσίες οι οποίες καταβλήθηκαν στον ελεγκτή. Ωστόσο, ορισμένες εταιρείες παρείχαν εθελοντικά αυτές τις πληροφορίες. Ενώ άλλες ενοποίησαν τις αμοιβές φορολογικών υπηρεσιών σε άλλες κατηγορίες, όπως π.χ. «άλλες μη ελεγκτικές Υπηρεσίες». Λαμβάνοντας υπόψη το πολιτικό κλίμα της εποχής, η απόφαση να παρέχεται εθελοντικά ξεχωριστά η αποκάλυψη των αμοιβών για φορολογικές υπηρεσίες είναι ενδιαφέρονσα.

Καθώς είχαν παρατηρηθεί οικονομικές απάτες μεγάλης κλίμακας όπως η Enron η SEC επικέντρωσε την προσοχή της στις επιπτώσεις της παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών από τον ανεξάρτητο ελεγκτή. Ως αποτέλεσμα στις ανησυχίες σχετικά με την ανεξαρτησία του ελεγκτή, η SEC απαγόρευσε ορισμένες χρεώσεις μη ελεγκτικών υπηρεσιών μετά την έγκριση του νόμου Sarbanes-Oxley του 2002 SOX. Σύμφωνα με τον Γουίλιαμ McDonough, τότε Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου Λογιστικής Εποπτείας της Εταιρείας PCAOB, το ζήτημα για τις ρυθμιστικές αρχές κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου ήταν εάν «οι διάφοροι τύποι φορολογικών υπηρεσιών που προσφέρουν οι λογιστικές εταιρείες επηρεάζουν την αντικειμενικότητα ενός ελεγκτή που παρέχει αυτές τις υπηρεσίες σε έναν πελάτη ελέγχου» PCAOB 2004. Από τη σκοπιά των ελεγκτικών εταιρειών, η ροή εσόδων τους από μη ελεγκτικές υπηρεσίες, και ιδίως από τις υπηρεσίες φορολογίας ήταν σε κίνδυνο. Από τη σκοπιά των πελατών, ο έλεγχος της SEC και του IRS σχετικά με την υπόδειξη φορολογικών καταφυγίων από μεγάλα λογιστικά και νομικά γραφεία θα μπορούσε να ανακλύψει και, σε

ορισμένες περιπτώσεις, είχε ως αποτέλεσμα την καταβολή επιστρεφόμενων φόρων και κυρώσεων Kahn 2003; IRS 2005α, 2005β.

Έτσι, η περίπτωση των φόρων από μη ελεγκτικές υπηρεσίες παρέχει μια ενδιαφέρουσα ευκαιρία για τη μελέτη των εταιρικών αποφάσεων εθελοντικής αποκάλυψης. Παράδειγμα αποτελούν οι Omeretal. 2006, οι οποίοι εξέτασαν το επίπεδο των αμοιβών φορολογικών υπηρεσιών σε εταιρείες που επέλεξαν οικειοθελώς να γνωστοποιήσουν τις αμοιβές. Συγκεκριμένα, εξετάστηκε εάν η εθελούσια γνωστοποίηση των αμοιβών για φορολογικές υπηρεσίες εξαρτάται από την επιτροπή ελέγχου και την ελεγκτική εταιρεία. (Jean C. Bedard, Diana Falsetta, Ganesh Krishnamoorthy και Thomas C. Omer 2007).

3.1.3.

Η συγκεκριμένη μελέτη εξετάζει την σχέση μεταξύ της εθελοντικής συμμετοχής στη διαδικασία διασφάλισης συμμόρφωσης (CAP) της εσωτερικής υπηρεσίας εσόδων, πρόγραμμα (IRS) και την φορολογική αβεβαιότητα σύμφωνα με την Ερμηνεία αρ. 48 (FIN 48).

Το 2005, η Υπηρεσία Εσωτερικών Εσόδων (IRS) εισήγαγε ένα πρόγραμμα εθελοντικού φορολογικού ελέγχου που ονομάζεται Διαδικασία διασφάλισης συμμόρφωσης (CAP) που παρέχει μια σημαντική εναλλακτική λύση έναντι των συμβατικών φορολογικών ελέγχων για τις φορολογούμενες εταιρείες. Σε αντίθεση με τους συμβατικούς ελέγχους όπου η IRS και οι φορολογούμενοι τοποθετούνται σε μια σχέση ελεγκτή - ελεγχόμενου και οι έλεγχοι δεν ολοκληρώνονται για πολλούς μήνες ή πιθανώς χρόνια μετά την υποβολή φορολογικών δηλώσεων, το πρόγραμμα διαθέτει μια πιο συνεργατική και έγκαιρη επίλυση αποκάλυψης εισοδημάτων. Ως αποτέλεσμα, οι εταιρείες μπορούν να αποφύγουν τους τόκους ή τις κυρώσεις σε περίπτωση καθυστερημένου και δυσμενούς αποτελέσματος ελέγχου. Σε αντάλλαγμα για αυτήν την άμεση διεκπεραίωση, ωστόσο, οι εταιρείες πρέπει να συμφωνήσουν να αποκαλύψουν πλήρως τα εισοδήματα που δεν έχουν δηλώσει στο IRS.

Ο στόχος αυτής της μελέτης ήταν να εξετάσει το ρόλο της φορολογικής αβεβαιότητας στην επιλογή των επιχειρήσεων στο πρόγραμμα, καθώς και την επίδραση του προγράμματος στην συμμετοχή της επίλυσης αυτής της φορολογικής αβεβαιότητας. Η σχετική βιβλιογραφία έχει επικεντρωθεί σε ένα πλήθος καθοριστικών παραγόντων και στα αποτελέσματα της

φοροαποφυγής (Dyreg, Hanlon και Maydew 2008), σε επιθετικές φορολογικές πρακτικές (Mills 1998, Frank, Lynch και Rego 2009; Lennox, Lisowsky και Pittman 2013), και σε φορολογικά καταφύγια (Wilson 2009; Lisowsky 2010; Brown 2011)

Επομένως, το πρόγραμμα εθελοντικού φορολογικού ελέγχου είναι μοναδικό στο ότι μπορεί να βοηθήσει τους ερευνητές να διερευνήσουν γιατί οι εταιρείες εθελοντικά συμφωνούν να περιορίσουν την συμμετοχή τους σε φοροαποφυγή. Υπάρχει λίγη έρευνα σχετικά με τους εθελοντικούς περιορισμούς στη φοροαποφυγή, όπως οι μελέτες Beck, Davis και Jung (2000) και DeSimone, Sansing και Seidman (2013) που χρησιμοποιούν αναλυτικές μεθοδολογίες για να εξετάσουν τη συμπεριφορά των φορολογούμενων σε ρυθμίσεις παρόμοιες με της (IRS). Και οι δύο μελέτες διαπιστώνουν ότι η προθυμία των φορολογούμενων να κάνουν εθελοντικές γνωστοποιήσεις φόρου προς τη φορολογική αρχή εξαρτάται από την υποτιθέμενη αποτελεσματικότητα της φορολογικής αρχής για εντοπισμό αδήλωτων εισοδημάτων. Οι Becketal (2000) συμπέραναν ότι όταν η απειλή ελέγχου της φορολογικής αρχής είναι υψηλότερη, οι φορολογούμενοι που έχουν τη μεγαλύτερη αβεβαιότητα σχετικά με τα αδήλωτα εισοδήματα τους έχουν κίνητρα να κάνουν εθελοντικές γνωστοποιήσεις στη φορολογική αρχή προκειμένου να αποφευχθούν πιθανές κυρώσεις φόρων. Ωστόσο, όταν η πιθανότητα ελέγχου είναι χαμηλότερη, οι φορολογούμενοι είναι λιγότερο πρόθυμοι να κάνουν εθελοντικά γνωστοποιήσεις. Οι Desimoneetal (2013) διερεύνησαν τις συνέπειες της συμμετοχής σε έναν ενισχυμένο έλεγχο όπως του IRS στο ποιες εταιρείες επιτυγχάνουν μειώσεις του κόστους ελέγχου αποκαλύπτοντας αδήλωτα εισοδήματα στη φορολογική αρχή. Η έρευνα έδειξε ότι καθώς αυξάνεται η πιθανότητα της φορολογικής αρχής να εντοπίζει εισοδήματα που δεν δηλώθηκαν, οι φορολογούμενοι είναι λιγότερο πιθανό να προσπαθήσουν να αποκρύψουν τα εισοδήματα αυτά στο ενισχυμένο πρόγραμμα ελέγχου. (P J. Beck, Π.Λισόβσκι 2014)

3.2 Επισκόπηση προηγούμενων εργασιών

Τα συμπεράσματα της έρευνας συμπίπτουν με προηγούμενες έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί. Η Μαρία –Ειρήνη Νίκολη στην διπλωματική της εργασία αναφέρει “Η περίπτωση του ν. 4446/2016 είναι ένα από τα πολλά παραδείγματα νομοθετημάτων τα οποία νομιμοποιούνται από την εισπρακτική τους επιτυχία. Σε μια περίοδο οικονομικής κρίσης όπου το Κράτος αναζητά απελπισμένα δημόσια έσοδα ώστε να ανταποκριθεί στις

υποχρεώσεις και τις δεσμεύσεις του, η φορολογική δικαιοσύνη φαίνεται να παραμερίζεται όταν έρχεται σε σύγκρουση με την εισπραξιμότητα. Η αδυναμία του Κράτους να αντλήσει τα επιθυμητά έσοδα μέσω των φορολογικών ελέγχων, λόγω εγγενών μειονεκτημάτων του ελεγκτικού μηχανισμού, οδηγεί τον νομοθέτη στην θέσπιση τέτοιου είδους έκτακτων διεκπεραιωτικών νόμων ώστε να εξισορροπηθεί αυτή η κρατική αδυναμία μέσω της όποιας είσπραξης φόρων επιτευχθεί με αυτούς. Με τον τρόπο αυτόν όμως δημιουργείται ένα καθεστώς “μόνιμης οιονεί παρανομίας και εξάρτησης”. Οι πολίτες μαθαίνουν να ζούν σε μια νομική πραγματικότητα ασταθή όπου η καταστολή της παράνομης συμπεριφοράς δεν μπορεί να επιτευχθεί με τους οριζόμενους από τις κείμενες διατάξεις μηχανισμούς, οπότε περιστασιακά διεκπεραιώνονται οι τυχόν εκκρεμότητες μέσω νομοθετημάτων εθελοντικής συμμόρφωσης με ορισμένες ελαφρύνσεις ώστε να πεισθούν οι φορολογούμενοι να υπαχθούν σε αυτά. Το μακροπρόθεσμο αποτέλεσμα δεν μπορεί παρά να είναι η αύξηση της φοροδιαφυγής και η ανασφάλεια δικαίου για τους φορολογούμενους(Νίκολη2017).

4.1. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

4.1.1 Ερωτήματα της έρευνας

Η συγκεκριμένη εργασία έχει σαν στόχο να μελετήσει τις αιτίες της οικιοθελούς φορολογικής αποκάλυψης στην Ελλάδα. Για το λόγο αυτό έγινε μία έρευνα που έχει σαν στόχο να αναλύσει τις απόψεις των λογιστών σχετικά με αυτό το θέμα. Η εργασία σκοπεύει να καταγράψει το βαθμό που η φορολογική συνείδηση, η υψηλή φορολόγηση, η πολυπλοκότητα της νομοθεσίας και οι λόγοι αποτροπής παραβάσεων επηρεάζουν στην ύπαρξη και ένταξη σε προγράμματα οικιοθελούς φορολογικής αποκάλυψης.

Έχει διεξαχθεί στους τέσσερις νομούς της Ηπείρου και απαντήθηκε από λογιστές φοροτέχνες που δραστηριοποιούνται στην ανωτέρω περιοχή.

Τα θέματα που ερευνά το ερωτηματολόγιο είναι τα ακόλουθα :

Να μελετηθεί κατά πόσο η φορολογική συνείδηση επηρεάζει την οικιοθελή φορολογική αποκάλυψη κατά πόσο η υψηλή φορολόγηση επηρεάζει την οικιοθελή φορολογική

αποκάλυψη κατά πόσο η πολυπλοκότητα της νομοθεσίας επηρεάζει την οικιοθελή φορολογική αποκάλυψη πως οι λόγοι αποτροπής παραβάσεων επηρεάζουν την οικιοθελή φορολογική αποκάλυψη κατά πόσο υπάρχει ικανοποίηση από τις παρεχόμενες υπηρεσίες των υπαλλήλων της Α.Α.Δ.Ε.

4.1.2. Μέθοδος της έρευνας

Κρίθηκε ότι η Ποσοτική έρευνα είναι η καταλληλότερη γιατί βασικό της χαρακτηριστικό είναι η μέτρηση με στόχο τα ακριβή, σαφή και κοντά στην πραγματικότητα στοιχεία, ώστε να έχει η έρευνα τα καλύτερα αποτελέσματα. Από τα στοιχεία που συλλέγονται προκύπτουν τα στατιστικά δεδομένα και ερμηνεύουν τα γεγονότα που ερευνώνται.

Αρχικά ορίστηκε ο προβληματισμός-θεματολογία της εργασίας. Καταγράφηκαν τα ερωτήματα της έρευνας-στοχεύσεις, καθορίστηκε το πλήθος, το δείγμα να είναι αντιπροσωπευτικό, ο αριθμός της τυχαίας δειγματοληψίας και αποφασίστηκε η μορφή των ερωτήσεων.

4.1.3. Εργαλείο της έρευνας

Επιλέχθηκε το ερωτηματολόγιο με αποστολή μέσω διαδικτύου ώστε να περικλείει την περιοχή ενδιαφέροντος, να προσφέρει ακριβείς και χωρίς προσωπικά στοιχεία απόψεις, να απαντηθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα και να προσφέρει αυθεντία πρωτογενή στοιχεία.

Οι ερωτήσεις είχαν μορφές Δημογραφικές:(φύλο, ηλικία, εκπαίδευση), συμπεριφοράς-απόψεων:(π.χ. αποτελεί άποψη σας ότι πρέπει κάποιος να είναι συνεπής), πληροφοριών:(π.χ. Στο διάστημα της επαγγελματικής σας εμπειρίας τι ποσοστό των πελατών σας), Αυτοαντιλήψεων: (π.χ. ... και στην περίπτωση που διαπιστώνει)

Στηρίχθηκε σε δομημένες ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών που προσέφεραν επιλογές από μία σειρά απαντήσεων που προϋπήρχαν.

Σχεδιάστηκε με κλίμακα απαντήσεων Likert. Σε κάθε επιλογή να δίνεται αριθμητική διαβάθμιση που δείχνει το βαθμό συμπόρευσης ή το αντίθετο σε συγκεκριμένη άποψη.

Τα στοιχεία που αποτέλεσαν τη δημιουργία του συγκεκριμένου ερευνητικού μέσου αποφασίστηκε να αποτελέσουν μέρος αυτού μετά από μια έρευνα συγγραμμάτων κατά τη διάρκεια της μελέτης για την ολοκλήρωση της παρούσας εργασίας.

Με στόχο τα βέλτιστα αποτελέσματα της έρευνας επιλέχθηκαν τα συγκεκριμένα ερωτήματα που απαρτίζουν το ερωτηματολόγιο και το διαχωρίζουν σε επτά ενότητες: τις προσωπικές ερωτήσεις, της φορολογικής συνείδησης, της υψηλής φορολόγησης, την πολυπλοκότητα της νομοθεσίας, τους λόγους αποτροπής των παραβάσεων, της οικιοθελούς φορολογικής αποκάλυψης και του βαθμού ικανοποίησης από τις υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε.

Πριν την οριστική αποστολή, έγινε μια δοκιμαστική πιλοτική αποστολή σε δύο email και διαπιστώθηκε ότι τόσο από την λήψη του ερωτηματολογίου όσο και από την απάντηση του και από την λήψη των απαντήσεων όλα λειτουργούν κανονικά σύμφωνα με τον προγραμματισμό.

Το χρονικό διάστημα που υπήρξε η δυνατότητα συμμετοχής για να απαντηθεί το ερωτηματολόγιο ήταν 25 ημέρες και απαιτούσε δέκα λεπτά από το χρόνο κάθε συμμετέχοντα.

Το αποτέλεσμα ήταν η συλλογή του δείγματος 70 απαντήσεων που είναι αντιπροσωπευτικό και από τους τέσσερις νομούς της Ηπείρου καθώς συμμετείχαν 24 από τον νομό Άρτας, 10 από τον νομό Θεσπρωτίας, 15 από τον νομό Ιωαννίνων και 20 από τον νομό Πρέβεζας. Η αποστολή των ερωτηματολογίων και η λήψη των απαντήσεων έγινε κατά τους μήνες Μάιο και Ιούνιο του 2020. Ο πληθυσμός είναι 195 άτομα από τα οποία τα 44 δραστηριοποιούνται στο νομό Άρτας και μεταξύ αυτών 36 άνδρες και 8 γυναίκες. Από το νομό Ιωαννίνων έχουμε πληθυσμό 31 άτομα 28 άνδρες και 3 γυναίκες. Σε πληθυσμό 55 ατόμων από το νομό Πρέβεζας έχουμε 37 άνδρες και 18 γυναίκες. Από το νομό Θεσπρωτίας έχουμε πληθυσμό 75 άτομα από τα οποία 51 είναι άνδρες και 24 γυναίκες.

Για τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν επιλέχθηκε το SPSS για να δοθούν κωδικοποιημένα και ταξινομημένα ώστε μετά από περιγραφική ανάλυση να ληφθούν τα ποσοστά, να δημιουργηθούν διαγράμματα και πίνακες τα οποία ερμηνεύονται αναλυτικά.

Η καταγραφή του έγινε σε μορφή ηλεκτρονική και επιλέχθηκε η googleforms καθώς δίνεται η δυνατότητα της ταυτόχρονης συγκέντρωσης των δεδομένων και αποτύπωσης τους σε διαγράμματα

5.ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

5.1.Χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων

Τα χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων στην έρευνα καταγράφονται στο παρακάτω πίνακα

Πίνακας 5.1.1 Χαρακτηριστικά συμμετεχόντων

		Πλήθος	Ποσοστό
Φύλο	Άνδρας	51	72,9%
	Γυναίκα	19	27,1%
Ηλικία	22-30	11	15,7%
	31-40	27	38,6%
	41-50	19	27,1%
	51+	13	18,6%
	Εκπαίδευση	Δευτεροβάθμια	1
	Κάτοχος Μεταπτυχιακού	13	18,6%
	Τριτοβάθμια	56	80,0%
Επάγγελμα	ΔΞ/ΔΑ	1	1,4%

Κάτοχος Επαγγελματικής Ταυτότητας	Ελ. Επαγγελματίας	50	71,4%
	Ιδιωτικός Υπάλληλος	19	27,1%
	ΔΞ/ΔΑ	4	5,7%
	Φοροτεχνικός Α τάξης	39	55,7%
	Φοροτεχνικός Β τάξης	27	38,6%
Τόπος διαμονής	Άρτα	24	34,8%
	Πρέβεζα	20	29,0%
	Ιωάννινα	15	21,7%
	Θεσπρωτία	10	14,5%

Στον παραπάνω πίνακα καταγράφονται προσωπικά και δημογραφικά στοιχεία των συμμετεχόντων. Συγκεκριμένα, καταγράφονται το φύλο, η ηλικία, η εκπαίδευση, το επάγγελμα και η επαγγελματική ταυτότητα.

- Το δείγμα της έρευνας περιλάμβανε 70 άτομα, 51 άντρες (72,9%) και 19 γυναίκες (27,1%), κάτι που υποδεικνύει την έντονη υπεροχή των ανδρών, στο δείγμα, από τις γυναίκες.
- Η πολυπληθέστερη ηλικιακή ομάδα είναι αυτή των 31-40 ετών και συγκεκριμένα 27 άτομα (38,6%) και η αμέσως επόμενη αυτή των 41-50 ετών με 19 άτομα (27,1%). Ακολουθούν οι ηλικιακές ομάδες των 51+ και των 22-30 ετών με 13 (18,6%) και 11 άτομα (15,7%) αντίστοιχα.
- Στο επίπεδο εκπαίδευσης η συντριπτική πλειοψηφία ανήκει στη τριτοβάθμια εκπαίδευση με 56 άτομα ποσοστά της τάξης του 80% του δείγματος. Ακολουθούν κάτοχοι μεταπτυχιακού, 13 άτομα (18,6%) και μόλις 1 άτομο που ανήκει στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ποσοστό της τάξης του 1,4%
- Ως προς το επάγγελμα 50 άτομα είναι ελεύθεροι επαγγελματίες (72,5%) και 19 ιδιωτικοί υπάλληλοι (27,5%)
- Ως προς την επαγγελματική ταυτότητα έχουμε 39 φοροτεχνικούς Α' τάξης (59,1%) και 27 φοροτεχνικούς Β' τάξης (40,9%)

5.2.Απαντήσεις των ερωτηθέντων

Τα αποτελέσματα των απαντήσεων των ερωτηθέντων στις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου ανάλογα με την κατηγορία των ερωτήσεων παρατίθενται στους παρακάτω πίνακες (Πίνακας 1 έως 6)

Πίνακας 5.2.1 – Φορολογική Συνείδηση

		Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ	Mean	Std.
Αποτελεί άποψη σας ότι: πρέπει κάποιος να είναι συνεπής στις φορολογικές υποχρεώσεις του και στη περίπτωση που διαπιστώνει ότι άλλοι συμπολίτες του δεν το πράττουν	N	0	3	21	21	24		
	%	,00	4,35	30,43	30,43	34,78	2,96	0,915
Αισθάνεστε ότι οι φόροι που καταβάλετε επιστρέφουν και σε εσάς με τη μορφή των κοινωνικών παροχών που σας προσφέρονται;	N	14	36	13	5	0		
	%	20,59	52,94	19,12	7,35	,00	1,13	0,827
Λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομικές δυσκολίες πιθανόν κάποιος να μη δηλώνει όλες τις οικονομικές συναλλαγές του. Πιστεύετε ότι είναι αναγκαία τακτική στις παρούσες οικονομικές συνθήκες;	N	14	13	28	11	3	1,65	1,109
	%	20,29	18,84	40,58	15,94	4,35		
Σε τι βαθμό αισθάνεστε εμπιστοσύνη προς τη Φορολογική Διοίκηση;	N	6	30	25	5	3		
	%	8,70	43,48	36,23	7,25	4,35	1,55	0,916

- Σχετικά με το αν πρέπει κάποιος να είναι συνεπής στις φορολογικές υποχρεώσεις του ακόμα και αν παρατηρεί ότι άλλοι συμπολίτες του δεν το κάνουν παρατηρούμε ότι οι ερωτηθέντες πιστεύουν ότι αυτό πρέπει να γίνεται από αρκετά έως πάρα πολύ καθώς βλέπουμε ότι τα ποσοστά ανάμεσα σε αυτές τις απαντήσεις είναι σχεδόν ίσα με 30,43% , 30,43% και 34,78% αντίστοιχα. Μόλις το 4,35% των ερωτηθέντων συμφωνεί λίγο και δεν υπάρχει κανένας που διαφωνεί. Η μέση τιμή στη κλίμακα από 0 έως 4 βρίσκεται στο 2,96, κοντά δηλαδή στο “πολύ”, με τυπική απόκλιση 0,915.

- Σχετικά με το αν αισθάνονται ότι οι φόροι που καταβάλουν επιστρέφουν σε αυτούς με τη μορφή κοινωνικών παροχών παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των ερωτηθέντων έχει “λίγο” την αίσθηση αυτή (52,94%) και ακολουθούν αυτοί που έχουν “καθόλου” την αίσθηση αυτή (20,59%) και πολύ κοντά σε αυτούς είναι η άποψη του “αρκετά” (19,12%). Μικρό το ποσοστό αυτών που πιστεύουν ότι κατά “πολύ” επιστρέφονται ενώ μηδενικό ποσοστό του δείγματος έχει την αίσθηση ότι “πάρα πολύ” επιστρέφονται οι φόροι που δίνουν (0%). Η μέση τιμή στη κλίμακα από 0 έως 4 βρίσκεται στο 1,13, δηλαδή στο “λίγο”, με τυπική απόκλιση 0,827.
- Σχετικά με το αν θεωρούν ότι κάποιος είναι αναγκαίο, ενδεχομένως να μην δηλώνει όλες τις οικονομικές συναλλαγές του λόγω των οικονομικών δυσκολιών που επικρατούν παρατηρούμε μια πιο μοιρασμένη και διχασμένη άποψη. Η πλειοψηφία πιστεύει ότι αυτή η κίνηση είναι “αρκετά” αναγκαία (40,58%) και ακολουθούν αυτοί που πιστεύουν ότι είναι “καθόλου” αναγκαία (20,29%) και πολύ κοντά σε αυτούς είναι η άποψη του “λίγο” αναγκαία (18,84%). Παρόλα αυτά το ποσοστό αυτών που πιστεύουν ότι η κίνηση αυτή είναι “πολύ” αναγκαία είναι εξίσου κοντά με τα προηγούμενα (15,94%). Μικρό το ποσοστό αυτών που πιστεύουν ότι είναι “πάρα πολύ” αναγκαία (4,35%). Η μέση τιμή στη κλίμακα από 0 έως 4 βρίσκεται στο 1,65, ανάμεσα δηλαδή στο “λίγο” και στο “αρκετά”, με τυπική απόκλιση 1,109.
- Σχετικά με την εμπιστοσύνη προς τη φορολογική διοίκηση η πλειοψηφία του δείγματος εμπιστεύεται από “λίγο” έως “αρκετά” με ποσοστά 43,48% και 36,23% αντίστοιχα. Μικρά και κοντά μεταξύ τους είναι τα ποσοστά των υπόλοιπων απόψεων. “Καθόλου” με 8,7% , “Πολύ” 7,25% και “Πάρα πολύ” 4,35%. Η μέση τιμή στη κλίμακα από 0 έως 4 βρίσκεται στο 1,55 με τυπική απόκλιση 0,916.

Πίνακας 5.2.2 – Υψηλή φορολόγηση

		Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ	Mean	Std.
Έχετε αντιληφθεί καθυστέρηση τακτοποίησης υποχρεώσεων ώστε να διασφαλιστεί η συνέχιση λειτουργίας μιας επιχείρησης;	N	4	7	31	18	10		
	%	5,71	10,00	44,29	25,71	14,29	2,33	1,032

Ενδεχόμενη μείωση φορολογικών συντελεστών θα συνέβαλε στην δήλωση των πραγματικών δραστηριοτήτων;	N	0	2	22	24	22		
	%	,00	2,86	31,43	34,29	31,43	2,94	0,866
Ένα υψηλότερο αφορολόγητο όριο θα βοηθούσε ώστε να δηλώνονται τα πραγματικά εισοδήματα ;	N	1	4	16	25	24		
	%	1,43	5,71	22,86	35,71	34,29	2,96	0,970
Υπάρχει σύνδεση του ύψους της οικονομικής δραστηριότητας με τη μη πραγματική δήλωση;	N	2	11	36	17	3		
	%	2,90	15,94	52,17	24,64	4,35	2,12	0,832

- Στην ερώτηση για το αν έχουν αντιληφθεί καθυστέρηση τακτοποίησης οικονομικών υποχρεώσεων ώστε να διασφαλιστεί η συνέχιση λειτουργίας μιας επιχείρησης οι απαντήσεις κυμαίνονται κυρίως από αρκετά έως πάρα πολύ. Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων έχει απαντήσει “αρκετά” με ποσοστό 44,29% και ακολουθούν οι “πολύ” με ποσοστό 25,71% και οι “πάρα πολύ” με ποσοστό 14,29%. Λίγοι είναι αυτοί που δεν έχουν αντιληφθεί τέτοιο φαινόμενο με τα ποσοστά των απαντήσεων “λίγο” και “καθόλου” να είναι στο 10% και 5,71% αντίστοιχα. Η μέση τιμή στη κλίμακα από 0 έως 4 βρίσκεται στο 2,33 με τυπική απόκλιση 1,032.
- Στην ερώτηση για το αν μια ενδεχόμενη μείωση φορολογικών συντελεστών θα συνέβαλε στην δήλωση των πραγματικών δραστηριοτήτων οι απαντήσεις κυμαίνονται κυρίως από “αρκετά” έως “πάρα πολύ” και είναι σχεδόν ίσες με ποσοστά 31,43% , 34,29% και 31,43% αντίστοιχα. Μόλις το 2,86% απάντησε “λίγο” ενώ 0% απάντησε καθόλου. Η μέση τιμή στη κλίμακα από 0 έως 4 βρίσκεται στο 2,94, δηλαδή στο “πολύ”, με τυπική απόκλιση 0,866.
- Στην ερώτηση για το αν ένα υψηλότερο αφορολόγητο όριο θα βοηθούσε ώστε να δηλώνονται τα πραγματικά εισοδήματα οι απαντήσεις είναι παρόμοιες με αυτές της προηγούμενης ερώτησης με το 35,71% να απαντάει “πολύ”, το 34,29% να απαντάει “πάρα πολύ”, το 22,86% να απαντάει “αρκετά” ενώ μόλις το 5,71% και 1,43% να

απαντούν “λίγο” και “καθόλου” αντίστοιχα. Εξίσου υψηλή είναι η μέση τιμή στο 2,96 δηλαδή “πολύ” με τυπική απόκλιση 0,970.

- Στην ερώτηση για το αν υπάρχει σύνδεση του ύψους της οικονομικής δραστηριότητας με τη μη πραγματική δήλωση η πλειοψηφία βρίσκεται πάλι στη μέση με το 52,17% να απαντάει “αρκετά”. Ακολουθούν αυτοί που απάντησαν “πολύ” (24,64%) και αυτοί που απάντησαν “λίγο” (15,94%). Λίγοι είναι αυτοί που απάντησαν “πάρα πολύ” και “καθόλου” με ποσοστά 4,35% και 2,9% αντίστοιχα. Και εδώ η μέση τιμή βρίσκεται ψηλά στο 2,12, δηλαδή ανάμεσα στο “αρκετά” και “πολύ”, με τυπική απόκλιση 0,832

Συνολικά στη κλίμακα της υψηλής φορολόγησης οι μέσες τιμές είναι όλες πάνω από το 2 δηλαδή το “αρκετά”, κάτι το οποίο δείχνει ότι το σύνολο του δείγματος φαίνεται πιστεύει ότι υπάρχει υψηλή φορολόγηση.

Πίνακας 5.2.3. – Πολυπλοκότητα νομοθεσίας

		Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ	Mean	Std.
Πιστεύετε ότι είναι πλήρως κατανοητές οι νομοθετικές διατάξεις της χώρας ώστε να μη δημιουργούνται ασάφειες ως προς τις οικονομικές υποχρεώσεις ;	N	28	29	10	1	2		
	%	40,00	41,43	14,29	1,43	2,86	0,86	0,921
Αποτελεί τροχοπέδη στην ευημερία των επιχειρήσεων η πολυπλοκότητα της νομοθεσίας;	N	1	2	18	19	30		
	%	1,43	2,86	25,71	27,14	42,86	3,07	0,968
Πιστεύετε ότι εκδίδονται συχνά διατάξεις, εγκύκλιοι που συμβάλουν στη μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων των	N	1	5	25	20	19		

φορολογούμενων εμπρόθεσμα;									
	%	1,43	7,14	35,71	28,57	27,14		2,73	0,992
Η άποψη σας είναι ότι υπάρχει γραφειοκρατία που δυσχεραίνει την ομαλή εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων	N	0	3	10	32	24			
	%	,00	4,35	14,49	46,38	34,78	3,12		0,814

- Στην ερώτηση για το αν πιστεύουν ότι είναι πλήρωςκατανοητές οι νομοθετικές διατάξεις της χώρας ώστε να μη δημιουργούνται ασάφειες ως προς τις οικονομικές υποχρεώσεις οι απαντήσεις κυμαίνονται κυρίως στο “λίγο” και “καθόλου” με ποσοστά 41,43% και 40% αντίστοιχα. Ακολουθούν αυτοί που απάντησαν “αρκετά” με ποσοστό 14,29% ενώ μόλις 1 και 2 είναι αυτοί που απάντησαν “πάρα πολύ” και “πολύ” με ποσοστά 2,86% και 1,43% αντίστοιχα. Η μέση τιμή στη κλίμακα από 0 έως 4 βρίσκεται στο 0,86, φαίνεται να υπάρχει δηλαδή η εντύπωση ότι οι νομοθετικές διατάξεις στις χώρας δεν είναι κατανοητές. Η τυπική απόκλιση είναι 0,921
- Στην ερώτηση για το αν αποτελεί τροχοπέδη στην ευημερία των επιχειρήσεων η πολυπλοκότητα της νομοθεσίας η πλειοψηφία θεωρεί ότι αποτελεί “πάρα πολύ” με ποσοστό 42,86%. Ακολουθούν αυτοί που απάντησαν “πολύ” και “αρκετά” με ποσοστά 27,14% και 25,71% αντίστοιχα. Λίγοι είναι αυτοί που απάντησαν “λίγο”(7,14%) και μόλις 1 απάντησε “καθόλου” (1,43%). Η μέση τιμή στη κλίμακα από 0 έως 4 βρίσκεται στο 3,07,δηλαδή “πολύ”, με τυπική απόκλιση 0,968
- Σχετικά με το αν πιστεύουν ότι εκδίδονται συχνά διατάξεις, εγκύκλιοι που συμβάλουν στη μη εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων εμπρόθεσμα η συντριπτική πλειοψηφία απαντά από αρκετά έως πάρα πολύ με ποσοστά 35,71% , 28,57% και 27,14% αντίστοιχα ενώ μόλις 7,14% απαντά λίγο και μόνο ένας (1,43%) απαντά καθόλου. Η μέση τιμή στη κλίμακα από 0 έως 4 βρίσκεται στο 2,73, ανάμεσα δηλαδή στο “αρκετά” και “πολύ” με τυπική απόκλιση 0,922.
- Σχετικά με το αν η άποψη τους είναι ότι υπάρχει γραφειοκρατία που δυσχεραίνει την ομαλή εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων οι απαντήσεις κυμαίνονται κυρίως από “πολύ” έως “πάρα πολύ” με ποσοστά 46,38% και 34,78% αντίστοιχα. Ένα μικρό

ποσοστό της τάξης του 14,49% απάντησε “αρκετά”. Μόλις 5 άτομα απάντησαν “λίγο” (4,35%) ενώ κανένας δεν απάντησε “καθόλου” (0%). Η μέση τιμή στη κλίμακα από 0 έως 4 βρίσκεται στο 3,12, φαίνεται δηλαδή να υπάρχει η εντύπωση ότι υπάρχει “πολύ” γραφειοκρατία. Η τυπική απόκλιση είναι 0,814

Συνολικά στη κλίμακα της πολυπλοκότητας της νομοθεσίας οι μέσες τιμές είναι αρκετά ψηλές, πάνω από 2,73 και η πρώτη ερώτηση που έχει αρνητική έννοια είναι πολύ χαμηλή. Μπορούμε να συμπεράνουμε λοιπόν ότι το δείγμα μας πιστεύει ότι υπάρχει πολυπλοκότητα νομοθεσίας.

Πίνακας 5.2.4 – Λόγοι αποτροπής παραβάσεων

		Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ	Mean	Std.
Σε τι ποσοστό πιστεύετε ότι υπάρχει το ενδεχόμενο να ελεγχθεί κάποιος υπόχρεος;	N	1	32	28	6	3		
	%	1,43	45,71	40,00	8,57	4,29	1,69	0,826
Αποτελεί άποψη σας ότι υπάρχει η δυνατότητα ελέγχου της φορολογικής διοίκησης για το σύνολο των επιχειρήσεων;	N	18	24	16	7	5		
	%	25,71	34,29	22,86	10,00	7,14	1,39	1,183
Πιστεύετε ότι υπάρχει πλήρως η δυνατότητα κάποιος που επιθυμεί να μη δηλώσει τα πραγματικά του εισοδήματα;	N	3	21	31	8	7		
	%	4,29	30,00	44,29	11,43	10,00	1,93	0,997

	N	9	27	22	9	3		
Η άποψη σας στο γιατί δεν δηλώνουν οι φορολογούμενοι το σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων τους είναι η έλλειψη αυστηρής τιμωρίας	%	12,86	38,57	31,43	12,86	4,29	1,57	1,015

- Στην ερώτηση για το αν πιστεύουν ότι υπάρχει το ενδεχόμενο να ελεγχθεί κάποιος υπόχρεος η πλειοψηφία απάντησε “λίγο” και “αρκετά” με ποσοστά 45,71% και 40% αντίστοιχα. Η μέση τιμή βρίσκεται στο 1,69, ανάμεσα δηλαδή στο “λίγο” και “αρκετά”, με τυπική απόκλιση 0,826.
- Στην ερώτηση για το αν αποτελεί άποψη σας ότι υπάρχει η δυνατότητα ελέγχου της φορολογικής διοίκησης για το σύνολο των επιχειρήσεων οι απαντήσεις είναι πιο μοιρασμένες με το 34,29% να απαντάει “λίγο”, το 25,71% “καθόλου” και το 22,86% “αρκετά”. Η μέση τιμή στη κλίμακα από 0 έως 4 βρίσκεται στο 1,39 με τυπική απόκλιση 1,183
- Στην ερώτηση για το αν πιστεύετε ότι υπάρχει πλήρως η δυνατότητα κάποιος που επιθυμεί να μη δηλώσει τα πραγματικά του εισοδήματα η πλειοψηφία απαντάει “αρκετά” με ποσοστό 44,29% και ακολουθούν αυτοί που απάντησαν “λίγο” με ποσοστό 30% . Η μέση τιμή στη κλίμακα από 0 έως 4 βρίσκεται στο 2,33 με τυπική απόκλιση 1,032. Η μέση τιμή στο 1,93, δηλαδή κοντά στο “αρκετά” με τυπική απόκλιση 0,977
- Στην ερώτηση για το αν είναι άποψή σας στο γιατί δεν δηλώνουν οι φορολογούμενοι το σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων τους είναι η έλλειψη αυστηρής τιμωρίας η πλειοψηφία απάντησε “λίγο” (38,57%) και “αρκετά” (31,43%). Τα ποσοστά των ερωτηθέντων που απάντησαν “καθόλου” και “πολύ” βρίσκονται στην ίδια θέση με 12,86% και οι δύο. Ενώ μόλις το 4,29% απάντησε “πάρα πολύ”. Η μέση τιμή στη κλίμακα από 0 έως 4 βρίσκεται στο 1,57 με τυπική απόκλιση 1,015.

Πίνακας 5.2.5 – Οικειοθελής φορολογική αποκάλυψη

		Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ	Mean	Std.
Σε ποιο βαθμό επηρεάζει στη λήψη αποφάσεων των φορολογουμένων η αναμονή προγράμματος περαίωσης;	N	4	23	26	10	7		
	%	5,71	32,86	37,14	14,29	10,00	1,90	1,052
Πιστεύετε ότι είναι προς όφελος της κερδοφορίας των επιχειρήσεων που συνεργάζεστε να αναμένουν και να κάνουν χρήση των προγραμμάτων οικειοθελούς φορολογικής αποκάλυψης;	N	4	25	31	6	4		
	%	5,71	35,71	44,29	8,57	5,71	1,73	0,916
Το ενδεχόμενο ύπαρξης προγράμματος περαίωσης επηρεάζει στο να υπάρχουν εκκρεμότητες ως προς την πλήρη δήλωση των οικονομικών δραστηριοτήτων των υπόχρεων	N	4	20	31	13	2		
	%	5,71	28,57	44,29	18,57	2,86	1,84	0,895
Στο διάστημα της επαγγελματικής σας εμπειρίας τι ποσοστό των πελατών σας θα μπορούσατε να πείτε ότι έκανε χρήση των προγραμμάτων περαίωσης;	N	0	21	24	21	4		
	%	,00	30,00	34,29	30,00	5,71	2,11	0,910

- Στην ερώτηση για το σε τι βαθμό επηρεάζει στη λήψη αποφάσεων των φορολογουμένων η αναμονή προγράμματος περαίωσης η πλειοψηφία απαντά από “αρκετά” έως “λίγο” με ποσοστά 37,14% και 32,86%. Η μέση τιμή στη κλίμακα από 0 έως 4 βρίσκεται στο 1,90 με τυπική απόκλιση 1,052
- Στην ερώτηση για το αν πιστεύετε ότι είναι προς όφελος της κερδοφορίας των επιχειρήσεων που συνεργάζεστε να αναμένουν και να κάνουν χρήση των προγραμμάτων οικειοθελούς φορολογικής αποκάλυψης οι απαντήσεις επίσης

κυμαίνονται κυρίως μεταξύ “αρκετά” και “λίγο” με ποσοστά 44,29% και 35,71% αντίστοιχα. Η μέση τιμή στη κλίμακα από 0 έως 4 βρίσκεται στο 1,73 με τυπική απόκλιση 0,916.

- Στην ερώτηση για το ενδεχόμενο ύπαρξης προγράμματος περαίωσης επηρεάζει στο να υπάρχουν εκκρεμότητες ως προς την πλήρη δήλωση των οικονομικών δραστηριοτήτων των υπόχρεων οι απόψεις είναι πιο μοιρασμένες με το 44,29% να απαντάει “αρκετά”, το 28,57% να απαντάει “λίγο” και το 18,57% να απαντάει “πολύ”. Η μέση τιμή στη κλίμακα από 0 έως 4 βρίσκεται στο 1,84 με τυπική απόκλιση 0,895
- Σχετικά με το διάστημα της επαγγελματικής σας εμπειρίας τι ποσοστό των πελατών σας θα μπορούσατε να πείτε ότι έκανε χρήση των προγραμμάτων περαίωσης η πλειοψηφία απαντάει “αρκετά” με ποσοστό 34,29% ενώ πολύ κοντά και ίσες μεταξύ τους είναι οι απαντήσεις “λίγο” και “πολύ” με ποσοστό 30%. Κανένας δεν απάντησε “καθόλου”. Η μέση τιμή στη κλίμακα από 0 έως 4 βρίσκεται στο 2,11 με τυπική απόκλιση 0,910.

Πίνακας 5.2.6 – Βαθμός ικανοποίησης από την ΑΑΔΕ

		Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ	Mean	Std.
Σε τι βαθμό είσαστε ικανοποιημένοι από την εξυπηρέτηση των υπαλλήλων της ΑΑΔΕ	N	4	13	34	13	5		
	%	5,80	18,84	49,28	18,84	7,25	2,03	0,954
Σε τι βαθμό θεωρείτε ότι το προσωπικό της ΑΑΔΕ είναι καταρτισμένο;	N	3	15	40	9	2		
	%	4,35	21,74	57,97	13,04	2,90	1,88	0,756

- Σχετικά με την ερώτηση σε τι βαθμό είσαστε ικανοποιημένοι από την εξυπηρέτηση των υπαλλήλων της ΑΑΔΕ η πλειοψηφία απάντησε “αρκετά” με ποσοστό 49,28% ενώ

οι απαντήσεις “λίγο” και “αρκετά” είναι ίσες με ποσοστό 18,84%. Μόλις το 4,35% και 2,9% απάντησαν “καθόλου” και “πάρα πολύ” αντίστοιχα. Η μέση τιμή στη κλίμακα από 0 έως 4 βρίσκεται στο 2,03 με τυπική απόκλιση 0,954

- Σχετικά με την ερώτηση σε τι βαθμό θεωρείτε ότι το προσωπικό της ΑΑΔΕ είναι καταρτισμένο η πλειοψηφία απάντησε “αρκετά” με ποσοστό 57,97% ενώ το 21,74% απάντησε “λίγο”. Η μέση τιμή στη κλίμακα από 0 έως 4 βρίσκεται στο 1,88 με τυπική απόκλιση 0,756.

Ποια η γνώμη σας για την έρευνα

Σχετικά με την άποψη των συμμετεχόντων στην έρευνα για την ίδια, φαίνεται από το σύνολο των 34 λογιστών που σχολίασαν πάνω σε αυτή συγκεντρώθηκαν ιδιαίτερα θετικά σχόλια με εκφράσεις όπως το «πολύ καλή» μέχρι και «Εξαιρετική», «στοχευμένη», «εμπεριστατωμένη», «σε σωστή βάση», «ενδιαφέρουσα», και «ολοκληρωμένη». Σε λιγότερες περιπτώσεις καταγράφηκαν πιο μετριοπαθείς αντιδράσεις το «καλή» ή και «αρκετά καλή» ενώ σημειώθηκε από έναν συμμετέχοντα ότι οι ερωτήσεις είναι σύνθετες και δεν είναι εύκολο να απαντηθούν μονολεκτικά μέσα από ερωτηματολόγιο απαντήσεων κλειστού τύπου

5.3.Συσχετίσεις

- Συσχέτιση ύπαρξης προγραμμάτων οικειοθελούς φορολογικής αποκάλυψης και φορολογικής συνείδησης.

Correlations

		Φορολογική συνείδηση
	CorrelationCoefficient	,024
Σε ποιο βαθμό επηρεάζει στη λήψη αποφάσεων των φορολογουμένων η αναμονή προγράμματος περαίωσης;	Sig. (2-tailed)	,844
	N	68
	CorrelationCoefficient	,159
Πιστεύετε ότι είναι προς όφελος της κερδοφορίας των επιχειρήσεων που συνεργάζεστε να αναμένουν και να κάνουν χρήση των προγραμμάτων οικειοθελούς φορολογικής αποκάλυψης;	Sig. (2-tailed)	,194
	N	68
Spearman'srho	CorrelationCoefficient	,018
Το ενδεχόμενο ύπαρξης προγράμματος περαίωσης επηρεάζει στο να υπάρχουν εκκρεμότητες ως προς την πλήρη δήλωση των οικονομικών δραστηριοτήτων των υπόχρεων	Sig. (2-tailed)	,882
	N	68
	CorrelationCoefficient	,170
Στο διάστημα της επαγγελματικής σας εμπειρίας τι ποσοστό των πελατών σας θα μπορούσατε να πείτε ότι έκανε χρήση των προγραμμάτων περαίωσης;	Sig. (2-tailed)	,167
	N	68

Για την εύρεση συσχέτισης ανάμεσα στις ερωτήσεις περί ανάγκης ύπαρξης προγραμμάτων οικειοθελούς φορολογικής αποκάλυψης και της φορολογικής συνείδησης χρησιμοποιήσαμε τον μη παραμετρικό συντελεστή συσχέτισης του Spearman λόγω της μη ικανοποίησης της κανονικότητας.

Στον παραπάνω πίνακα με βάση τον συντελεστή συσχέτισης του Spearman (Spearman'srho) και κάτω από την μηδενική υπόθεση της μη ύπαρξης γραμμικής συσχέτισης, συμπεραίνουμε ότι δεν μπορεί να απορριφθεί η μηδενική υπόθεση, δηλαδή δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική γραμμική συσχέτιση ανάμεσα στην φορολογική συνείδηση και στις ερωτήσεις περί ανάγκης ύπαρξης προγραμμάτων οικειοθελούς φορολογικής αποκάλυψης καθώς οι p-τιμές για τον δίπλευρο έλεγχο (Sig 2-tailed) είναι όλες μεγαλύτερες από 0.05.

Επομένως η φορολογική συνείδηση δεν επηρεάζει τις απόψεις για την ύπαρξη προγραμμάτων οικειοθελούς φορολογικής αποκάλυψης.

- Συσχέτιση ύπαρξης προγραμμάτων οικειοθελούς φορολογικής αποκάλυψης και υψηλής φορολόγησης.

Correlations

		Υψηλή φορολόγηση
	CorrelationCoefficient	,043
	Sig. (2-tailed)	,726
	N	69
Spearman'srho	CorrelationCoefficient	-,014
	Sig. (2-tailed)	,907
	N	69
	CorrelationCoefficient	,100

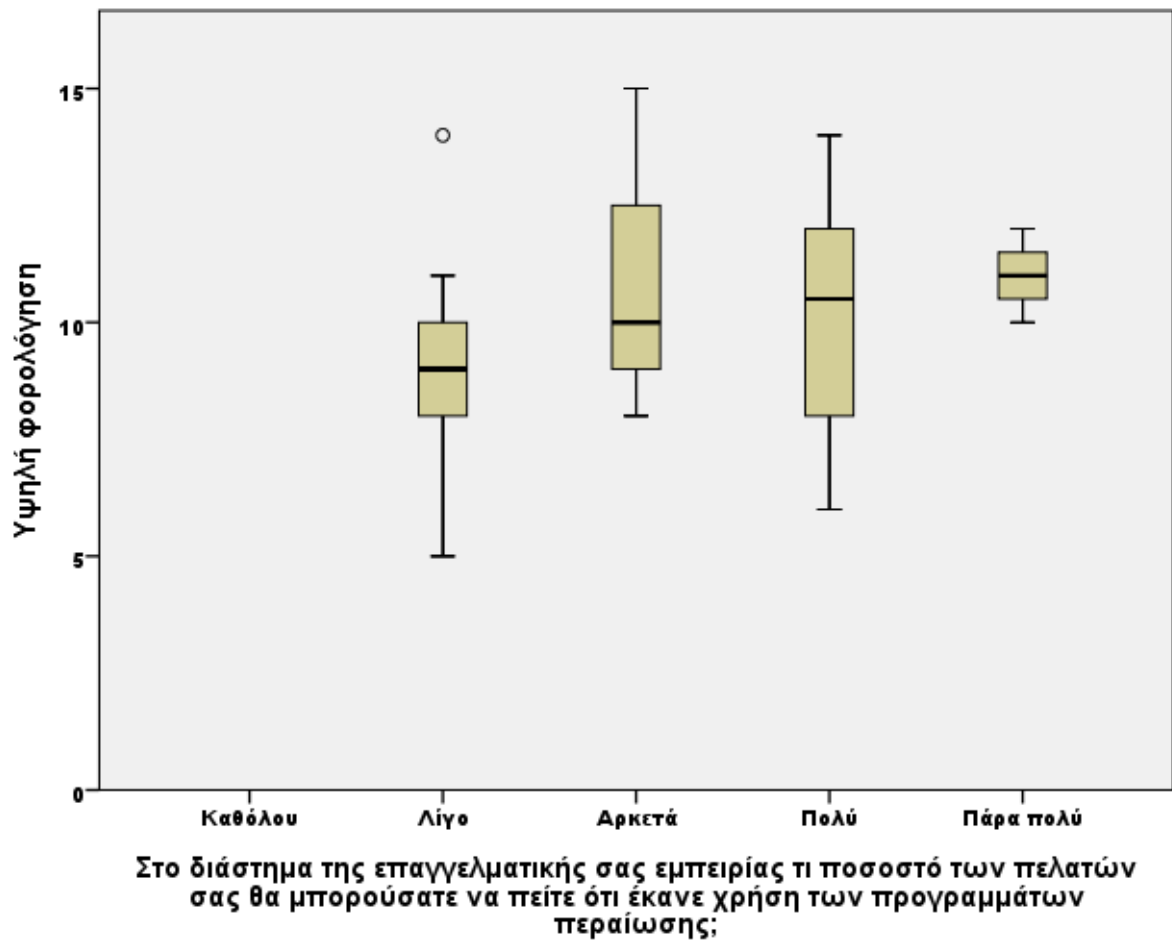
επιρεάζει στο να υπάρχουν εκκρεμότητες ως προς την πλήρη δήλωση των οικονομικών δραστηριοτήτων των υπόχρεων	Sig. (2-tailed)	,415
	N	69
	CorrelationCoefficient	,257
Στο διάστημα της επαγγελματικής σας εμπειρίας τι ποσοστό των πελατών σας θα μπορούσατε να πείτε ότι έκανε χρήση των προγραμμάτων περαίωσης;	Sig. (2-tailed)	,033
	N	69

Για την εύρεση συσχέτισης ανάμεσα στις ερωτήσεις περί ανάγκης ύπαρξης προγραμμάτων οικειοθελούς φορολογικής αποκάλυψης και της φορολογικής συνείδησης χρησιμοποιήσαμε τον μη παραμετρικό συντελεστή συσχέτισης του Spearman λόγω της μη ικανοποίησης της κανονικότητας. Στον παραπάνω πίνακα με βάση τον συντελεστή συσχέτισης του Spearman (Spearman's rho) και κάτω από την μηδενική υπόθεση της μη ύπαρξης γραμμικής συσχέτισης, συμπεραίνουμε ότι δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική γραμμική συσχέτιση ανάμεσα στην υψηλή φορολόγηση και τις 3 πρώτες ερωτήσεις περί ύπαρξης προγραμμάτων οικειοθελούς φορολογικής αποκάλυψης (όλες οι p-τιμές > 0,05).

Παρατηρείται βέβαια στατιστικά σημαντική γραμμική συσχέτιση ανάμεσα στην υψηλή φορολόγηση και στην ερώτηση “Στο διάστημα της επαγγελματικής σας εμπειρίας τι ποσοστό των πελατών σας θα μπορούσατε να πείτε ότι έκανε χρήση των προγραμμάτων περαίωσης;” καθώς η p-τιμή = 0,033 < 0,05, με συντελεστή Spearman 0,257. Δηλαδή για υψηλότερα σκορ στην “υψηλή φορολόγηση”, υψηλότερες θα είναι και οι απαντήσεις στην ερώτηση αυτή.

Κάτι τι οποίο μπορούμε να το παρατηρήσουμε και στο παρακάτω γράφημα.

		Πολυπλοκότητα νομοθεσίας	
Spearman'srho	Σε ποιο βαθμό επηρεάζει στη λήψη αποφάσεων των φορολογουμένων η αναμονή προγράμματος περαίωσης;	CorrelationCoefficient	-,060
		Sig. (2-tailed)	,622
		N	69
	Πιστεύετε ότι είναι προς όφελος της κερδοφορίας των επιχειρήσεων που συνεργάζεστε να αναμένουν και να κάνουν χρήση των προγραμμάτων οικειοθελούς φορολογικής αποκάλυψης;	CorrelationCoefficient	-,170
		Sig. (2-tailed)	,163
		N	69
	Το ενδεχόμενο ύπαρξης προγράμματος περαίωσης επηρεάζει στο να υπάρχουν εκκρεμότητες ως προς την πλήρη δήλωση των οικονομικών δραστηριοτήτων των υπόχρεων	CorrelationCoefficient	,028
		Sig. (2-tailed)	,820
		N	69
Στο διάστημα της επαγγελματικής σας εμπειρίας τι ποσοστό των πελατών σας θα μπορούσατε να πείτε ότι έκανε χρήση των προγραμμάτων περαίωσης;	CorrelationCoefficient	,056	
	Sig. (2-tailed)	,646	
	N	69	

Γραφημα 5.3.1 Ποσοστό πελατών που έκανε χρήση των προγραμμάτων περαίωσης

- Συσχέτιση ύπαρξης προγραμμάτων οικειοθελούς φορολογικής αποκάλυψης και πολυπλοκότητας νομοθεσίας.

Για την εύρεση συσχέτισης ανάμεσα στις ερωτήσεις περί ανάγκης ύπαρξης προγραμμάτων οικειοθελούς φορολογικής αποκάλυψης και της πολυπλοκότητας της νομοθεσίας χρησιμοποιήσαμε τον μη παραμετρικό συντελεστή συσχέτισης του Spearman λόγω της μη ικανοποίησης της κανονικότητας.

Στον παραπάνω πίνακα με βάση τον συντελεστή συσχέτισης του Spearman (Spearman's rho) και κάτω από την μηδενική υπόθεση της μη ύπαρξης γραμμικής συσχέτισης, συμπεραίνουμε ότι δεν μπορεί να απορριφθεί η μηδενική υπόθεση, δηλαδή δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική γραμμική συσχέτιση ανάμεσα στην

πολυπλοκότητα νομοθεσίας και στις ερωτήσεις περί ανάγκης ύπαρξης προγραμμάτων οικειοθελούς φορολογικής αποκάλυψης καθώς οι p-τιμές για τον δίπλευρο έλεγχο (Sig 2-tailed) είναι όλες μεγαλύτερες από 0.05.

Επομένως η πολυπλοκότητα της νομοθεσίας δεν επηρεάζει τις απόψεις για την ύπαρξη προγραμμάτων οικειοθελούς φορολογικής αποκάλυψης.

- Συσχέτιση ύπαρξης προγραμμάτων οικειοθελούς φορολογικής αποκάλυψης και λόγος αποτροπής παραβάσεων.

Correlations

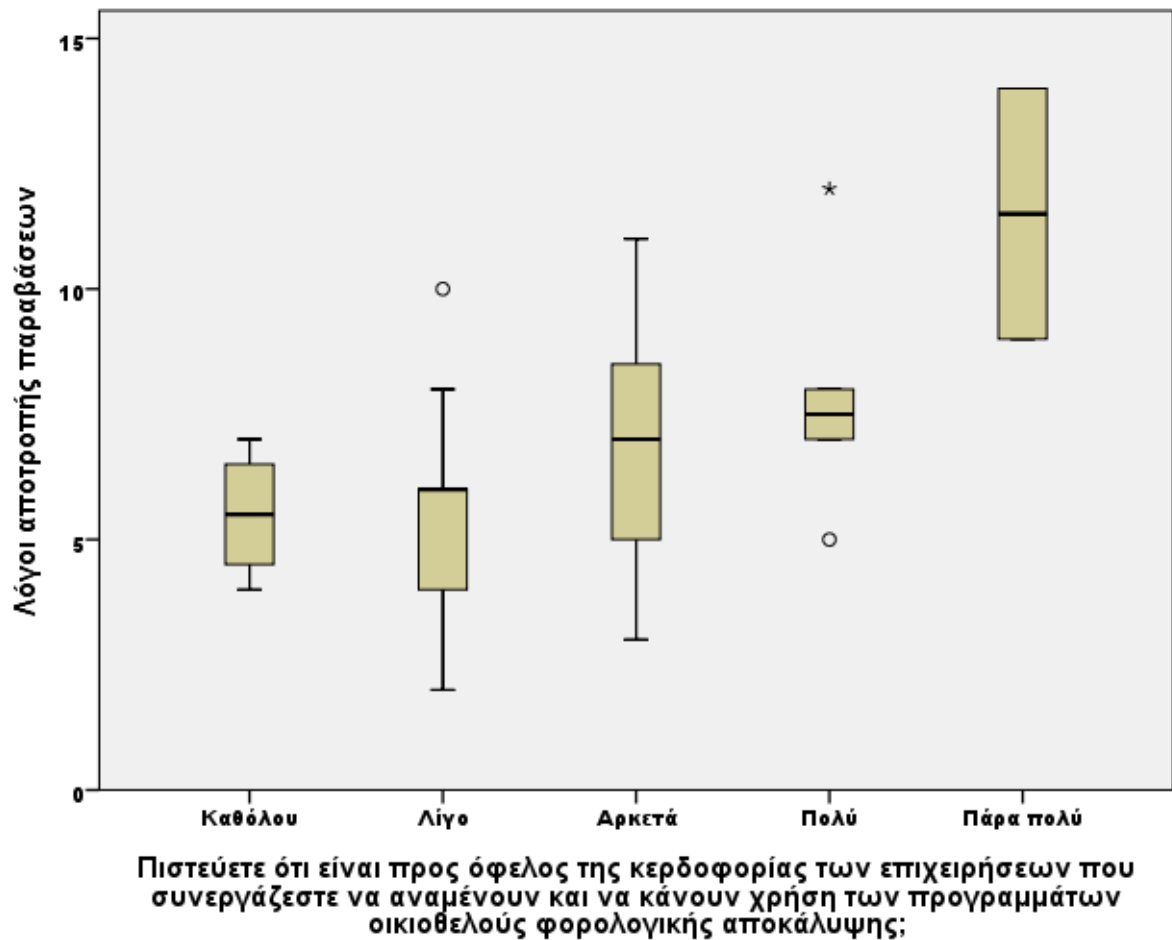
		Λόγος αποτροπής παραβάσεων
Σε ποιο βαθμό επηρεάζει στη λήψη αποφάσεων των φορολογουμένων η αναμονή προγράμματος περαίωσης;	CorrelationCoefficient	,065
	Sig. (2-tailed)	,590
	N	70
Πιστεύετε ότι είναι προς όφελος της κερδοφορίας των επιχειρήσεων που συνεργάζεστε να αναμένουν και να κάνουν χρήση των προγραμμάτων οικειοθελούς φορολογικής αποκάλυψης;	CorrelationCoefficient	,408
	Sig. (2-tailed)	,000
	N	70
Spearman'srho	CorrelationCoefficient	,043
	Sig. (2-tailed)	,726
	N	70
Το ενδεχόμενο ύπαρξης προγράμματος περαίωσης επηρεάζει στο να υπάρχουν εκκρεμότητες ως προς την πλήρη δήλωση των οικονομικών δραστηριοτήτων των υπόχρεων	CorrelationCoefficient	,007
	Sig. (2-tailed)	,956
	N	70

Για την εύρεση συσχέτισης ανάμεσα στις ερωτήσεις περί ανάγκης ύπαρξης προγραμμάτων οικειοθελούς φορολογικής αποκάλυψης και της φορολογικής συνείδησης χρησιμοποιήσαμε τον μη παραμετρικό συντελεστή συσχέτισης του Spearman λόγω της μη ικανοποίησης της κανονικότητας. Στον παραπάνω πίνακα με βάση τον συντελεστή συσχέτισης του Spearman (Spearman'srho) και κάτω από την μηδενική υπόθεση της μη ύπαρξης γραμμικής συσχέτισης, συμπεραίνουμε ότι δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική γραμμική συσχέτιση ανάμεσα στους λόγους αποτροπής παραβάσεων και στις ερωτήσεις 1,3 και 4 περί ύπαρξης προγραμμάτων οικειοθελούς φορολογικής αποκάλυψης (όλες οι p-τιμές > 0,05).

Παρατηρείται βέβαια στατιστικά σημαντική γραμμική συσχέτιση ανάμεσα στους λόγους αποτροπής παραβάσεων και στην ερώτηση “Πιστεύετε ότι είναι προς όφελος της κερδοφορίας των επιχειρήσεων που συνεργάζεστε να αναμένουν και να κάνουν χρήση των προγραμμάτων οικειοθελούς φορολογικής αποκάλυψης;” καθώς η p-τιμή = 0,000 < 0,05, με συντελεστή Spearman 0,408. Δηλαδή για υψηλότερα σκορ στην “λόγοι αποτροπής παραβάσεων”, υψηλότερες θα είναι και οι απαντήσεις στην ερώτηση αυτή.

Κάτι τι οποίο μπορούμε να το παρατηρήσουμε και στο παρακάτω γράφημα.

Γραφημα 5.3.2 Κερδοφορία και πρόγραμμα οικιοθελούς φορολογικής αποκάλυψης

5.4 Στατιστική Ανάλυση

1. Κατά την ανάλυση για την περιγραφή των κοινωνικό-δημογραφικών στοιχείων του δείγματος χρησιμοποιήθηκαν πλήθη και ποσοστά.
2. Κατά την ανάλυση για την περιγραφή των απαντήσεων των ερωτηθέντων στις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου χρησιμοποιήθηκαν πλήθη και ποσοστά.
3. Για τη διερεύνηση της στατιστικής συσχέτισης ποσοτικών μεταβλητών μεταξύ δύο μεταβλητών χρησιμοποιήθηκε ο μη παραμετρικός συντελεστής συσχέτισης του Spearman (Spearman's rho).
4. Το επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας σε όλες τις περιπτώσεις ορίστηκε ίσο με 0,05 και οι στατιστικές αναλύσεις που αφορούν τις συγκρίσεις των ποσοτικών και κατηγορικών μεταβλητών καθώς και τις συσχέτισεις των μεταβλητών εφαρμόστηκαν στο στατιστικό πακέτο SPSS Version 21.

6 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η εκάστοτε διακυβέρνηση κάθε χώρας είναι συνυφασμένη με την φορολόγηση των πολιτών που έχουν τη φορολογική κατοικία τους και πραγματοποιούν τις δραστηριότητες τους εντός των συνόρων της ώστε να εισπράξει έσοδα που θα συμβάλλουν στην πραγματοποίηση των υποχρεώσεων απέναντι στους πολίτες της.

Ο κλασικός ορισμός της έννοιας του φόρου διατυπώθηκε από τον G. Jeze, έγινε δε αποδεκτός και από την Ελληνική επιστήμη: Σύμφωνα με αυτόν ο φόρος αποτελεί άμεση και οριστική παροχή των ιδιωτών προς τη δημόσια εξουσία, που είναι αναγκαία για την κάλυψη των δημοσίων βαρών. (Φινοκαλιώτης Κ. 1999, Σελ. 2)

“Οι φόροι αποτελούν ισχυρό μέσο για την αντιμετώπιση των διαταραχών του οικονομικού συστήματος” όπως παρατηρεί ο Καράγιωργας Σ. (1981, σ. 239)

Ένα χρήσιμο εργαλείο στις δυνατότητες μιας κυβέρνησης είναι η εκάστοτε πολιτική που εφαρμόζει στην φορολόγηση παρέχοντας κίνητρα όπου θεωρεί σημαντικά ως προς την ανάπτυξη και υπερφορολογώντας δραστηριότητες όπου θεωρεί ότι δεν συμβάλουν στον στόχο αυτό αλλά μπορεί να έχουν τα αντίθετα αποτελέσματα.

Η Φορολογική Διοίκηση στα πλαίσια των ενεργειών της δραστηριοποιείται εντός συγκεκριμένων νομικών πλαισίων

Σύμφωνα με το άρθρο 78 του Συντάγματος της Ελλάδας

παρ 1. Κανένας φόρος δεν επιβάλλεται ούτε εισπράττεται χωρίς τυπικό νόμο που καθορίζει το υποκείμενο της φορολογίας και το εισόδημα, το είδος της περιουσίας, τις δαπάνες και τις συναλλαγές ή τις κατηγορίες τους, στις οποίες αναφέρεται ο φόρος.
παρ. 2. Φόρος ή άλλο οποιοδήποτε οικονομικό βάρος δεν μπορεί να επιβληθεί με νόμο αναδρομικής ισχύος που εκτείνεται πέρα από το οικονομικό έτος το προηγούμενο εκείνου κατά το οποίο επιβλήθηκε.

Οι σταθεροί κανόνες ως προς την βεβαίωση και είσπραξη των φόρων και όχι οι συνεχείς μεταβολές είναι αυτοί που ενισχύουν το αίσθημα εμπιστοσύνης των φορολογουμένων απέναντι στη φορολογική διοίκηση.

Το άρθρο 4 παρ 5 του Συντάγματος του 1975 ορίζει ότι: "Οι Έλληνες πολίται συνεισφέρουν αδιακρίτως στα δημόσια βάρη αναλόγως των δυνάμεων τους" Συνεπώς το ισχύον Σύνταγμα κατοχυρώνει ρητά τις δυο αρχές της φορολογικής δικαιοσύνης: α) την αρχή της καθολικότητας του φόρου και β) την αρχή της φορολογικής ισότητας. (αρθρ. 4 παρ 1, 5).

Ο Φινοκαλιώτης σχολιάζει Στο άρθρο 4 παρ. 1, 5 του Συντάγματος κατοχυρώνεται αφενός μεν η αρχή της ισότητας ενώπιον του νόμου που αποτελεί αυτονόητο αίτημα της φιλελεύθερης δημοκρατίας, αφετέρου δε η αρχή κατά την οποία η κατανομή των φορολογικών βαρών μεταξύ των πολιτών πρέπει να γίνεται με βάση τη φοροδοτική τους ικανότητα [Με την αρχή αυτή υλοποιείται η διακηρυχθείσα από τον Αριστοτέλη "διαφοροποιητική ποιοτική ισότητα"] (Αριστοτέλους , Πολιτικά, Γ', 1280^a και Πολιτικά Ε, 1, 1301, Β. 30)(Φινοκαλιώτης Κ. 1999, Σελ. 139)

Η οικονομική κατάσταση πρέπει να καθορίζει το ύψος της εισφοράς των φόρων και θα πρέπει να σχετίζεται με την δυνατότητα της συνεισφοράς των φορολογουμένων.

Ο κοινωνικός χαρακτήρας ενός κράτους διακρίνεται στα μέτρα που λαμβάνει για την ενίσχυση των οικονομικά αδύναμων τάξεων. Με μέτρα ενίσχυσης ή ευνοϊκούς όρους όπου απαιτείται στοχεύει στην σμίκρυνση των μεγάλων διαφορών, φορολογώντας ανάλογα τα εισοδήματα.

Ο φορολογούμενος υποβάλλοντας τη φορολογική του δήλωση δεσμεύεται από αυτή. Υπάρχει η δυνατότητα ανάκλησης εάν υπήρξε πλάνη ή "άλλη εύλογη αιτία" (ΣτΕ 3104/83)

Τα πρόστιμα και οι προσαυξήσεις είναι το αποτέλεσμα της μη υποβολής, των εκπρόθεσμων και των ανακριβών δηλώσεων.

Τα προγράμματα ρυθμίσεων που εφαρμόζονται κατά διαστήματα, έχουν σαν αιτία την στέρηση των εσόδων του δημοσίου καθορίζουν τον τρόπο υποβολής των υπόχρεων δηλώσεων και συνήθως ορίζουν απαλλαγή από τις προβλεπόμενες κυρώσεις.

Αυτή η τακτική δεν δέχεται θετικά σχόλια επιλέγεται όμως ως απαραίτητη από την εκάστοτε κυβέρνηση αναμένοντας την ταχεία περαίωση των εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων έχοντας στόχο την εισροή εσόδων στα κρατικά ταμεία.

Στη βάση του θεωρητικού μέρους ολοκληρώθηκε μια έρευνα με στόχο να ανιχνεύσει και να καταγράψει δεδομένα του παρελθόντος, την σημερινή πραγματικότητα καθώς και σκέψεις και προτάσεις που αφορούν το μέλλον.

Από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων προκύπτει ότι στην πλειοψηφία υπάρχει φορολογική συνείδηση που ωθεί στο να είναι αρκετά συνεπείς προς τις υποχρεώσεις που έχουν, η εμπιστοσύνη προς τη φορολογική διοίκηση είναι λίγη, από τους φόρους που καταβάλλονται λίγοι επιστρέφουν ως κοινωνικές παροχές και στις παρούσες οικονομικές συνθήκες είναι αρκετά αναγκαία τακτική να αποκρύπτονται εισοδήματα.

Το μεγαλύτερο μέρος από όσους συμμετείχαν αντιλαμβάνεται αρκετή καθυστέρηση στην τακτοποίηση των υποχρεώσεων με στόχο τη διασφάλιση της συνέχειας λειτουργίας στις παρούσες συνθήκες, ενδεχόμενη μείωση των φορολογικών συντελεστών καθώς και ένα υψηλότερο αφορολόγητο θα συνέβαλε πολύ ώστε να υπάρχουν ειλικρινείς δηλώσεις καθώς και ότι υπάρχει αρκετή σύνδεση τους με το ύψος των οικονομικών δραστηριοτήτων.

Το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος πιστεύει ότι εκδίδονται αρκετά συχνά νομοθετικές διατάξεις, οι διατάξεις είναι λίγο κατανοητές ώστε να δημιουργούνται ασάφειες, υπάρχει πολύ γραφειοκρατία και η πολυπλοκότητα της νομοθεσίας εμποδίζει πάρα πολύ την ανάπτυξη των επιχειρήσεων.

Αποτελούν πλειοψηφία οι απόψεις ότι υπάρχει αρκετή δυνατότητα κάποιος εάν επιθυμεί να μην κάνει ειλικρινή δήλωση, η δυνατότητα ελέγχου της διοίκησης είναι λίγη, το ενδεχόμενο να ελεγχθεί κάποιος υπόχρεος είναι λίγο πιθανό και λίγη πιθανότητα υπάρχει στο να είναι η έλλειψη αυστηρής τιμωρίας ο λόγος των μη ειλικρινών δηλώσεων.

Επικρατούσες απόψεις επίσης είναι και οι ακόλουθες: αρκετοί από τους φορολογούμενους έχουν ενταχθεί σε προηγούμενα προγράμματα περαίωσης, η προσμονή ενδεχόμενου μελλοντικού προγράμματος επηρεάζει αρκετά τις αποφάσεις, καθώς και τις ειλικρινείς δηλώσεις και αρκετά επικρατεί η άποψη ότι η χρήση των συγκεκριμένων προγραμμάτων λειτουργεί προς όφελος των εταιρειών.

Το μεγαλύτερο μέρος από τους φοροτέχνες λογιστές της Ηπείρου που απάντησαν το ερωτηματολόγιο είναι αρκετά ικανοποιημένοι από την εξυπηρέτηση των υπαλλήλων της Α.Α.Δ.Ε. τους οποίους θεωρούν αρκετά καταρτισμένους

Η άποψη των συμμετεχόντων για την έρευνα είναι ότι αποτελεί μια εμπειριστατωμένη προσέγγιση με στοιχεία την ανάδειξη συγκρότηση και προαγωγή των επιστημών.

Στο μέλλον ο ενδιαφερόμενος ερευνητής στηριζόμενος και στην παρούσα έρευνα θα έχει τη δυνατότητα να διευρύνει και να εμβαθύνει τους συντελεστές που συμβάλουν στη μη ειλικρινή δήλωση με αποτέλεσμα ένα ενδεχόμενο πρόγραμμα οικιοθελούς φορολογικής αποκάλυψης να είναι επιθυμητό από πολλούς παράγοντες.

Η εξαγωγή συμπερασμάτων της μακρόχρονης τακτικής της περαίωσης παρέχει ωφέλιμα στοιχεία για κάθε ενδιαφερόμενο.

“ Για άλλη μια φορά οι συνετές υποδείξεις της Διοίκησης της τράπεζας της Ελλάδας δεν λαμβάνονται υπόψη από το υπουργείο Οικονομικών. Είναι προφανές ότι η παρατηρούμενη υστέρηση 244 εκατ. ευρώ, στα έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού, κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στη λήψη της απόφασης αυτής” (Ανάπτυξη, Μάιος 2003, σελ. 72)

“Η ανωτέρω ρύθμιση- συμφωνία μας δίνει την ευκαιρία να επισημάνουμε ορισμένα αυταπόδεικτα, ως προς τη βασική κατεύθυνση που θα πρέπει να πάρει η διαδικασία μεταρρύθμισης και εκσυγχρονισμού του φορολογικού μας συστήματος.

Ο εξονυχιστικός αλλά ουσιαστικός και αντικειμενικός έλεγχος αποτελεί ένα από τα βασικά καθήκοντα των φορολογικών μας αρχών. Μέσω του ελέγχου αυτού συλλαμβάνονται και τιμωρούνται αυστηρά και παραδειγματικά οι φοροκλέπτες, αποκαθίστανται συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού και εμπεδώνεται η φορολογική συνείδηση. Τέτοιας μορφής φορολογικοί έλεγχοι είναι πάντοτε ευπρόσδεκτοι από το σωστό επιχειρηματία ο οποίος το μόνο που απαιτεί είναι ο σεβασμός της προσωπικότητας και του μόχθου του από τα ελεγκτικά όργανα και η κατανόηση τους στις περιπτώσεις ακούσιων ή (και) επουσιωδών λαθών του.”

“Επιβάλλεται για το σκοπό αυτό να καταβληθούν συστηματικότερες προσπάθειες για την εμπέδωση σε κάθε πολίτη φορολογικής συνείδησης και την αποκατάσταση αμοιβαίου σεβασμού ανάμεσα στους φορολογούμενους και τις φορολογικές αρχές.

Οι πρώτοι έχουν ανάγκη από ένα απλό, σταθερό, αντιγραφειοκρατικό και δίκαιο φορολογικό σύστημα απαλλαγμένο από πρακτικές και εισπρακτικές αποκλειστικά,

νοοτροπίες που δεν θα απειλεί ούτε θα τρομοκρατεί, αλλά θα πείθει με έργα που δεν υπάρχουν πια περιθώρια φοροκλοπής για κανέναν.

Οι δεύτερες πρέπει να εξελιχτούν σε άμεσο συνεργάτη όλων των φορολογουμένων στην προσπάθεια τους να γίνουν πιο ανταγωνιστικοί και πιο αποδοτικοί κωδικοποιώντας και εκλαϊκεύοντας τη σχετική νομοθεσία, αντικειμενικοποιώντας όσο είναι δυνατόν τους ελεγκτικούς κανόνες και επιταχύνοντας αισθητά τις προθεσμίες ολοκλήρωσης των θεσμοθετημένων ελέγχων αντί να αναζητούν συνεχώς νέες εκκρεμείς υποθέσεις για αυτόματη ρύθμιση.

“Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλιστεί η αξιοπιστία του όλου συστήματος, θα εξαλειφτεί η παραδοσιακή απέχθεια του Έλληνα έναντι ενός κρατικού μηχανισμού, ο οποίος υπέθαλπε επί μακρόν τη συναλλαγή και περιόριζε με τις εξουθενωτικές παρεμβάσεις του κάθε αναπτυξιακή πρωτοβουλία και κυρίως θα παταχθεί κατά τρόπο δραστικό η φοροδιαφυγή.”
(Ανάπτυξη, Μάιος 2003, σελ. 74)

“Δεν χρειάζεται πολυνομία. Δεν θέλουμε κακονομία. Θέλουμε μια νομοθεσία κωδικοποιημένη και χρήσιμη στο κοινωνικό σύνολο χωρίς αδικίες, χωρίς πολύπλοκες διαδικασίες και χωρίς ενοχλητικές και άσκοπες γραφειοκρατίες” όπως αναφέρει ο Σειμένης Ο. (2006)

“Η περαίωση των φορολογικών εκκρεμοτήτων δεν αποτελεί θεωρητικά την ιδανικότερη επιλογή για την αύξηση των εσόδων. Υπό τις παρούσες συνθήκες ωστόσο, η πολιτική αυτή θα αποδειχθεί χρήσιμη, αν συνοδευθεί από ουσιαστικό εκσυγχρονισμό και αναδιάρθρωση του φορολογικού συστήματος για την εφαρμογή νέων πρακτικών και αποτελεσματικών μεθόδων σύλληψης της φοροδιαφυγής. Παράλληλα, μετά τις μεγάλες αλλαγές που έχουν εισαχθεί την τελευταία περίοδο και οι οποίες καθιστούν το φορολογικό περιβάλλον ιδιαίτερα ρευστό, είναι τώρα ανάγκη να δημιουργηθεί ένα αξιόπιστο φορολογικό περιβάλλον που θα εξασφαλίζει σταθερότητα των φορολογικών συντελεστών και αποτελεσματική λειτουργία των φορολογικών μηχανισμών.” Σύμφωνα με την Ενδιάμεση Έκθεση της Τράπεζας Της Ελλάδος για τη Νομισματική Πολιτική 2010 που είχε δημοσιευθεί στα τέλη του Οκτωβρίου 2010

Η δημιουργία των προϋποθέσεων ώστε ο φορολογικός μηχανισμός να ενημερώνεται άμεσα για το σύνολο των οικονομικών συναλλαγών, η γενίκευση των ηλεκτρονικών συναλλαγών σε όλο και μικρότερα όρια, οι συνεχείς διασταυρώσεις, οι έμμεσες τεχνικές

ελέγχου αποτελούν τακτικές που δυσχεραίνουν την ενδεχόμενη επιλογή απόκρυψης εισοδημάτων και προσφέρουν χρήσιμα στοιχεία στον φορολογικό μηχανισμό ώστε να παρεμβαίνει άμεσα στο μέτρο του δυνατού στο σύνολο των περιπτώσεων που πρέπει να ελεγχθούν καταλογίζοντας τα προβλεπόμενα.

Η ισχυρή συνειδητοποίηση από την πλευρά των φορολογουμένων ότι βιώνουν μια σταθερή νομική πραγματικότητα με αμετάβλητο φορολογικό πλαίσιο με ξεκάθαρη στρατηγική και ισχυρό φορολογικό μηχανισμό που έχει τη δυνατότητα να καταστείλει τη φοροδιαφυγή, οι οποίοι θα γνωρίζουν με βεβαιότητα ότι δεν πρέπει να προσδοκούν καμία περαιώση που θα επιβραβεύει τον ασυνεπή φορολογούμενο και θα πλήττει την ασφάλεια του δικαίου θα έχει σαν συνέπεια η πληρωμή των φόρων να αποτελεί μια υποχρέωση που τιμά τον υπόχρεο.

Ένα Κράτος που στέλνει ξεκάθαρα μηνύματα ότι δεν αντιμετωπίζει περιστασιακά την φοροδιαφυγή λειτουργώντας αποσπασματικά προσδοκώντας βραχυπρόθεσμα έσοδα προσφέροντας ασυλία και επιβραβεύοντας τους ασυνεπείς αλλά διαθέτει δίκαιο και σταθερό σύστημα φορολογίας έχοντας συνέχεια στον σχεδιασμό του, αποκλείοντας τα προγράμματα περαιώσης, ενισχύει τη φορολογική συνέπεια και το αίσθημα δικαιοσύνης στους πολίτες του.

6. Κάτοχος Επαγγελματικής Ταυτότητας: Φοροτεχνικός Α τάξης

Φοροτεχνικός Β τάξης

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ

ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ-ΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ-ΤΙΣ ΠΕΡΑΙΩΣΕΙΣ

1.Φορολογική Συνείδηση

1.1 Αποτελεί άποψη σας ότι: πρέπει κάποιος να είναι συνεπής στις φορολογικές υποχρεώσεις του και στην περίπτωση που διαπιστώνει ότι άλλοι συμπολίτες του δεν το πράττουν;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

1.2 Αισθάνεστε ότι οι φόροι που καταβάλετε επιστρέφουν και σε εσάς με τη μορφή των κοινωνικών παροχών που σας προσφέρονται;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

1.3 Λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομικές δυσκολίες πιθανόν κάποιος να μη δηλώνει όλες τις οικονομικές συναλλαγές του. Πιστεύετε ότι είναι αναγκαία τακτική στις παρούσες οικονομικές συνθήκες;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

1.4 Σε τι βαθμό αισθάνεστε εμπιστοσύνη προς τη Φορολογική Διοίκηση

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

2.Υψηλή φορολόγηση

2.1 Έχετε αντιληφθεί καθυστέρηση τακτοποίησης οικονομικών υποχρεώσεων ώστε να διασφαλιστεί η συνέχιση λειτουργίας μιας επιχείρησης;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

2.2 Ενδεχόμενη μείωση φορολογικών συντελεστών θα συνέβαλε στην δήλωση των πραγματικών δραστηριοτήτων;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

2.3 Ένα υψηλότερο αφορολόγητο όριο θα βοηθούσε ώστε να δηλώνονται τα πραγματικά εισοδήματα ;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

2.4 Υπάρχει σύνδεση του ύψους της οικονομικής δραστηριότητας με τη μη πραγματική δήλωση;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

3.Πολυπλοκότητα νομοθεσίας

3.1 Πιστεύετε ότι είναι πλήρως κατανοητές οι νομοθετικές διατάξεις της χώρας ώστε να δημιουργούνται ασάφειες ως προς τις οικονομικές υποχρεώσεις ;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

3.2 Αποτελεί τροχοπέδη στην ευημερία των επιχειρήσεων η πολυπλοκότητα της νομοθεσίας;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

3.3 Πιστεύετε ότι εκδίδονται συχνά διατάξεις, εγκύκλιοι που συμβάλουν στη μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων των φορολογούμενων εμπρόθεσμα;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

3.4 Η άποψη σας είναι ότι υπάρχει γραφειοκρατία που δυσχεραίνει την ομαλή εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

4.Λόγοι αποτροπής παραβάσεων

4.1 Σε τι ποσοστό πιστεύετε ότι υπάρχει το ενδεχόμενο να ελεγχθεί κάποιος υπόχρεος;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

4.2.Αποτελεί άποψη σας ότι υπάρχει η δυνατότητα ελέγχου της φορολογικής διοίκησης για το σύνολο των επιχειρήσεων;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

--	--	--	--	--

4.3 Πιστεύετε ότι υπάρχει πλήρως η δυνατότητα κάποιος που επιθυμεί να μη δηλώσει τα πραγματικά του εισοδήματα;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

4.4 Η άποψη σας στο γιατί δεν δηλώνουν οι φορολογούμενοι το σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων τους είναι η έλλειψη αυστηρής τιμωρίας

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

5. Οικιοθελής φορολογική αποκάλυψη

5.1 Σε ποιο βαθμό επηρεάζει στη λήψη αποφάσεων των φορολογουμένων η αναμονή προγράμματος περαίωσης;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

5.2 Πιστεύετε ότι είναι προς όφελος της κερδοφορίας των επιχειρήσεων που συνεργάζεστε να αναμένουν και να κάνουν χρήση των προγραμμάτων οικιοθελούς φορολογικής αποκάλυψης;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

5.3 Το ενδεχόμενο ύπαρξης προγράμματος περαίωσης επηρεάζει στο να υπάρχουν εκκρεμότητες ως προς την πλήρη δήλωση των οικονομικών δραστηριοτήτων των υπόχρεων

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

5.4 Στο διάστημα της επαγγελματικής σας εμπειρίας τι ποσοστό των πελατών σας θα μπορούσατε να πείτε ότι έκανε χρήση των προγραμμάτων περαίωσης;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

6. Βαθμός ικανοποίησης από την Α.Α.Δ.Ε.

6.1. Σε τι βαθμό είσατε ικανοποιημένοι από την εξυπηρέτηση των υπαλλήλων της Α.Α.Δ.Ε.

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

6.2. Σε τι βαθμό θεωρείται ότι το προσωπικό της Α.Α.Δ.Ε. είναι καταρτισμένο ;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ

7. Ποια είναι η γνώμη σας για την έρευνα;

--

2. Συνοδευτική επιστολή

Αξιότιμοι Συμμετέχοντες,

Το ερωτηματολόγιο που ακολουθεί, απευθύνεται σε ΛΟΓΙΣΤΕΣ-ΦΟΡΟΤΕΧΝΕΣ που δραστηριοποιούνται στην περιοχή της Ηπείρου, με στόχο να διερευνήσει τις απόψεις τους, για το κατά πόσο το φορολογικό σύστημα και οι οικονομικές συνθήκες ευνοούν την ανάγκη ύπαρξης προγραμμάτων οικιοθελούς φορολογικής αποκάλυψης.

Είναι ανώνυμο, εμπιστευτικό και τα δεδομένα του θα χρησιμεύσουν αποκλειστικά για ερευνητικούς και επιστημονικούς σκοπούς, στο πλαίσιο της συγγραφής μιας μεταπτυχιακής εργασίας. Η συμβολή σας στη διεξαγωγή της παρούσας έρευνας είναι εξαιρετικά χρήσιμη.

Θα χρησιμοποιηθεί μόνο από τον Υπεύθυνο Καθηγητή και τον φοιτητή.

Παρακαλείσθε κάνοντας χρήση της εμπειρίας σας να βαθμολογήσετε τις ακόλουθες προτάσεις επιλέγοντας τα αντίστοιχα πεδία.

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για τη συνεργασία και τον πολύτιμο χρόνο σας.

Γούσιας Στέφανος

Μεταπτυχιακός φοιτητής του ΠΜΣ «Λογιστικής Χρηματοοικονομικής και Διοικητικής Επιστήμης» του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

“Ανάπτυξη” Μηνιαίο περιοδικό, επιστημονικό όργανο των παραγωγικών τάξεων, έτος 78, τεύχος 5, Μάιος 2003

Αριστοτέλους, Πολιτικά, Γ', 1280^α και Πολιτικά, Ε. Ι. 1301,Β, 30

Γεωργαντά Β. , Τα δημόσια οικονομικά ..., τ. ΙΙΙ, 191

Καράγιωργας Σ., Οι Δημοσιονομικοί Θεσμοί 1981

(ΣτΕ 3104/83)

Μαγουλά Χ. Φορολογικές ελαφρύνσεις για την περαίωση εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων 1990

Φινοκαλιώτης Κ. Φορολογικό Δίκαιο, 1999

Φινοκαλιώτης Η αρχή της φορολογικής διοίκησης και το Σύνταγμα, 1985

JATA American Accounting Association Τομ. 32, No. 1 DOI: 10.2308 / jata.2010.32.1.59
Άνοιξη 2010 σελ. 59-77

ΗΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ American Accounting Association Τομ. 89, No. 3
DOI: 10.2308 / accr-50677 2014 σελ. 867–901

Φορολογική αβεβαιότητα και εκούσιοι πραγματικοί χρόνοι Φορολογικοί έλεγχοι Paul J. Beck
Πέτρο Λισόβσκι Πανεπιστήμιο του Ιλλινόις

Σειμένης Ο. (ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ 24-10-2006)

Ν. 3296 Φορολογία Εισοδήματος φυσικών προσώπων, φορολογικοί έλεγχοι και άλλες διατάξεις

ΦΕΚ.Α' 253/14-12-2004 Αθήνα Εθνικό Τυπογραφείο

Ν. 4446/2016 ΦΕΚ 240/Α/22-12-2016 Αθήνα Εθνικό Τυπογραφείο

Πτωχευτικός Κώδικας Διοικητική Δικαιοσύνη Τέλη –Παράβολα Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν. 4270/2014 και λοιπές διατάξεις

(ΣτΕ 3104/83)

ΦΕΚ 93 19-02-1988 Αθήνα Εθνικό Τυπογραφείο

ΦΕΚ 149/τ.Α΄ 04-08-2004 Αθήνα Εθνικό Τυπογραφείο

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

<https://www.taxexperts.gr/%CE%B1%CF%81%CE%B8%CF%81%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%AF%CE%B1/%CE%BC%CE%AF%CE%B1-%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%B4%CF%81%CE%BF%CE%BC%CE%AE-%CF%83%CF%84%CE%B9%CF%82-%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%B1%CE%B9%CF%8E%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82>

<https://www.insider.gr/eidiseis/oikonomia/122863/pro-ton-pylon-i-9i-forologiki-peraiosimesa-se-41-hronia-olo-istoriko>

<https://www.kathimerini.gr/405581/article/oikonomia/ellhnikh-oikonomia/h-istoria-twn-peraiwsewn-apo-to-197>

[https://el.wikipedia.org/wiki/Περαίωση_\(οικονομία\)](https://el.wikipedia.org/wiki/Περαίωση_(οικονομία))

https://www.kodiko.gr/nomologia/document_navigation/311122/nomos-814-1978

<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=C1BD2E51DA6471C0.267D9E276388&version=1991/05/14>

<https://www.forin.gr/articles/article/1051/pol-1024-1991>

<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=BBD983BA9785F200.1D031AEA53&version=1994/04/27>

<https://www.e-nomothesia.gr/kat-oikonomia/n-3259-2004.html>

<https://www.e-nomothesia.gr/kat-oikonomia/n-3697-2008.html>

<http://elib.aade.gr/elib/view?d=/gr/act/2010/3888/>

<http://www.taxheaven.gr/circulars/5293?output=printer>

<http://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=D581C17EB0.1D031AEA53&version=1988/08/11>

<http://www.forin.gr/articles/article/1034/pol-31-1988>

<https://www.e-nomothesia.gr/kat-aytokinita/prateria-ugron-kausimon-kausima/nomos-2008-1992-phek-16-a-11-2-1992.html>

<http://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=AFE7539F56F8C3A0.1D031AEA53&version=1994/03/22>

<http://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=3633B88D5F053440.1D031AEA53&version=1998/05/20>

<http://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=627C0B1D686C47E0.1D031AEA53&version=2002/05/22>

<http://www.taxheaven.gr/circulars/2541?output=printer>

<http://www.anaconda.gr/gnwsiaiki-basi/pol-1192-9-7-2002/>

<http://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=E95A9564CEB5A7F8.1D031AEA53&version=2005/02/22>

<http://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=6C300BDE6A8DF654.1D031AEA53&version=2005/05/24>

<http://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=9C0C71CB482A8FB8.1D031AEA53&version=2008/10/02>

www.aade.gr/egkyklioι-kai-apofaseis/pol-1009-19-01-2017

<http://www.taxheaven.gr/circulars/26668/pol-1110-2017?output=printer>

www.aade.gr/egkyklioι-kai-apofaseis/pol-1115-24-07-2017

www.aade.gr/egkyklioι-kai-apofaseis/pol-1166-03-11-2017

<http://www.sofokleousin.gr/sxedio-diplis-peraiosis-ton-ekkremon-forologikon-ypotheseon>

<http://www.cnn.gr/oikonomia/story/193020/ti-mas-exoyn-didaxei-oi-teleytaies-8-forologikew-peraiouseis>

www. Hellenicparliament.gr

ScienceDirect Εφημερίδα Δημοσίων Οικονομικών αρχική σελίδα του περιοδικού:
www.elsevier.com/locate/jpube

Ενδιάμεση Έκθεση της Τράπεζας Της Ελλάδος για τη Νομισματική Πολιτική 2010 που είχε δημοσιευθεί στα τέλη του Οκτωβρίου 2010

https://www.bankofgreece.gr/Publications/Inter_NomPol2010.pdf

